

TRENER

broj 104
oktobar 2019.
godina **XXIII**

magazin udruženja košarkaških trenera

POSLE SP 2019. U KINI

Olimpijske igre na čekanju

EP 2019. U SRBIJI

Za zlatne devojke - bronza

18th BASKETBALL CLINIC BELGRADE 2019 est. 2001

TRENER

Više od priznanja

Sa zadovoljstvom se uvek prisećamo našeg pokojnog predsednika Ace Petrovića, koji je Basketball clinic Belgrade promovisao kao jedan od dva brenda našeg udruženja. Bez obzira na to što su se u Udruženju trudili da svake godine opravdaju ulogu brenda, ove godine je stigla i posebna potvrda i ujedno satisfakcija za uloženo znanje i trud.

Naime, zvezda ovogodišnjeg BCB kada su predavači u pitanju bio je Sten van Gandi, ugledni trener NBA – najjače lige sveta. Bio je to više nego pun pogodak. Svako njegovo predavanje

bilo je nešto što još na BCB nije viđeno, ali i to je već poznata činjenica. Naši treneri, koji su ga videli, bili su iskreno oduševljeni.

Ono što je najbolje u ovoj priči i što je od ogromnog značaja za naredne BCB jeste činjenica da je oduševljenje bilo, takoreći, obostrano. Veliki Sten van Gandi, koji teško može da nabroji koliko je puta bio učesnik ovakvih stručnih seminara po celom svetu, bio je oduševljen baš našom Basketball clinic Belgrade. Bilo je zaista prijatno čuti da je on lično, nastupajući u nekoliko emisija na TV stanicama u SAD, sa velikim pijetetom govorio o BCB i svojim

kontaktima sa našim trenerima i našim udruženjem.

Potvrda svega je činjenica što je Sten van Gandi izrazio želju da nastavi saradnju s našim udruženjem, naročito kada je u pitanju organizacija Basketball clinic Belgrade, i lično doprinese slanju uglednih predavača i održavanju imidža jednog od dva naša brenda – BCB. Uz veliku zahvalnost koju dugujemo Stenu van Gandiju za ovo nesvakidašnje priznanje, moramo istaći da je naše udruženje put do tako visokog priznanja krčilo osamnaest godina i da je doprinos ugleda naših uglednih trenera u tome nemerljivo veliki. ●

Trud se isplati

Bez da se i jednog trenutka u prvi plan ne ističe činjenica da je stručno usavršavanje zadatak broj jedan i smisao postojanja UKTS, do ispunjenja tog zadatka je potrebno ispuniti mnogo preduslova. Jedan od njih je: donošenje normativnih akata i, ono najvažnije, njihovo poštovanje u praksi. Bez ustezanja i bilo kakve dileme može se tvrditi da je naše udruženje, imajući u vidu sve celine koje su deo naše košarkaške organizacije, bilo ispred svih. Međutim, ta, slobodno se može reći borba za normativno regulisanje unutar samog udruženja, ali i u saradnji sa ostalima, imala je žestoke otpore. Neretko u samom članstvu, i to upravo kod onih kojima je lično stručno usavršavanje nepotreban teret, do pojedinaca iz samog vrha košarkaške organizacije. Već odavno su treneri i naše udruženje, upravo insistirajući na poštovanju pravnih nor-

mi, stekli visok ugled i prednjače u tome jer poštovanje pravnih okvira utiče na sve – od obaveza na stručnom usavršavanju do regularnosti samog takmičenja na svim nivoima.

Zakon o sportu, koji je usvojila Vlada Republike Srbije, upravo je bio velika, gotovo neposredna podrška nastojanju UKTS u uvođenju reda, od samog organizovanja, preko obaveze stručnog usavršavanja, do poštovanja svih normativa čiji je cilj unapređenje, u ovom slučaju same košarkaške igre, do regularnosti takmičenja.

S ponosom možemo konstatovati da se aktivnost UKTS na ovom planu isplatila. Prava satisfakcija jeste, u krajnjem cilju, obaveza stručnog usavršavanja i poštovanje regularnosti takmičenja. Međutim, potvrda da se istrajavanje o uvođenju reda u sopstvenim redovima, pa i svim aktivnostima u kojima učestvuje UKTS

isplatilo stigla je sa gotovo najvišeg mesta.

Upravo u ovom broju možete pročitati izjavu dr Mirka Kantara, načelnika Odeljenja za razvoj sporta u Ministarstvu za sport i omladinu, da je UKTS primer kako se dosledno poštuje i sprovodi u praksi Zakon o sportu Republike Srbije.

Za naše udruženje velika satisfakcija, podstrek, ali i obaveza da se ne sme posustati u doslednoj primeni zakona, što je u krajnjem slučaju i u interesu samog udruženja i košarke u celini.

Ne znači da neće biti, doduše pojedinačnih, pokušaja mešetarenja i improvizacije da bi se došlo do licence, koja je potvrda da su ispoštovane sve pravne, zašto ne reći i moralne norme. Međutim, zbog svega, često mulotrpno dostignutog, p(r)opuštanja ne sme biti.

To je, pre svih, interes svakog člana Udruženja košarkaških trenera Srbije. ●

Impresum

Osnivači i izdavači: Udruženje košarkaških trenera Srbije, Beograd, Sazonova 83 ■ Za izdavača: Ivan Jeremić ■ Glavni i odgovorni urednik: Mirko Polovina, mppolovina@gmail.com
 ■ Izdavački savet: dr Vladimir Koprivica, Borivoje Cenić, Veselin Matić, Aleksandar Ostojić, Milka Mrđa, Milan Tasić ■ Design&Layout: Studio Platinum. ■ Dijagrami: Marko Mrđen
 ■ Prevod: Nina Vidosavljević i Filip Simić ■ Lektura i korektura: Branislava Cvetković ■ Adresa redakcije: Beograd, Sazonova, 83 ■ e-mail: ukts@ukts.rs
 ■ Telefon: +381 11 34 00 852 ■ Fax: +381 11 34 00 851 ■ Štampa: Birograf Comp, Zemun ■ Tiraž: 1.000 primeraka ■ Časopis izlazi dvomesečno
 ■ Rešenjem Ministarstva za informacije Republike Srbije br. 651-03-00323/1999-03, od 17. 1. 2000. god. „Trener“ je upisan u registar javnih glasila, pod rednim brojem 2928

Punoletstvo Košarkaške klinike

**OVA KLINIKA JE
ODLIČNA PRILIKA
ZA NAS DA
NAPREDUJEMO, ALI
I DA PRENESEMO
TO STEČENO
ZNAJES DRUGIM
TRENERIMA KAKO
BI UNAPREDILI
TRENAŽNU
METODOLOGIJU**

Tokom 29. i 30. juna održana je osamnaesta košarkaška klinika u organizaciji Udruženja košarkaških trenera Srbije, te su se organizatori potrudili, pored ostalog, da i ove godine dovedu odlične predavače. Prema tvrdnjama predsednika UKTS Ivana Jeremića, sva očekivanja su u potpunosti ispunjena:

– Utisci su odlični što se tiče kvaliteta, veoma sam zadovoljan. To nisu samo moji utisci već opšti, svih koji su bili prisutni. Bila je najjača klinika u poslednjih 10 godina sigurno, a možda i u istoriji. Zanimljivo je da su predavači pomno slušali i pratili predavanja drugih predavača i da su oni bili izuzetno zadovoljni. Sve u svemu, održana klinika je bila na izuzetno visokom nivou uz odličnu organizaciju.

Kliniku je otvorio predsednik UKTS Ivan Jeremić, koji je pozeleo dobrodošlicu svim prisutnim trenerima, a potom je na parket Hale sportova „Ranko Žeravica“ izašao dugogodišnji NBA trener Sten van Gandi, koji je nastupio

sa velikom energijom i predavao o razvijanju napadačkih filozofija. Predavanje je bilo vrlo posećeno, već tradicionalno se eminentni gost slušao s velikom pažnjom. Potom je profesor Aleksandar Lukman govorio o brojnim aspektima fizičke sprema i pripreme košarkaša, da bi nakon kraće pauze, subotnja predavanja zatvorio prvi evropski trener u istoriji NBA lige Igor Kokoškov. Istaknuti srpski stručnjak je predavao o brojnim temama, od vežbi za individualni napredak igrača do raznih napadačkih postavki, poput P&R vežbi i napada sa više opcija.

Na klinici je bio primetan i veliki broj inostranih trenera, preko 50, prema informacijama UKTS. Došli su treneri iz arapskih zemalja, Nemačke, Rumunije, Finske, Poljske, a svoje utiske preneli su i predstavnici iz Kine, čiju su delegaciju činili bivši profesionalni košarkaši i reprezentativci najmnogoljudnije zemlje na svetu. Bili su impresionirani nivoom organizacije celokupne klinike, kao i kvalitetom predavanja, a očekivanja su da će i narednih godina dolaziti u Beograd kako bi slušali druge predava-

če i prenosili svoje utiske i novostečeno znanje svojim kolegama iz domovine.

Kineska delegacija trenera bila je posebno impresionirana:

– Prvi put smo u Srbiji i uglavnom smo bivši reprezentativci. Veoma nam se dopada vaša zemlja i najviši nivo vaše košarke i verujemo da je ovo dobra prilika za nas da mnogo toga naučimo.

► **Da li ćete dolaziti i narednih godina?**

– Mislimo da je vaša košarka na samom vrhu u svetu, među prve tri, i verujemo da će jos više trenera iz Srbije dolaziti kod nas da radi.

► **Koliko mislite da možete naučiti od naših trenera koji rade u Kini, ali i onih koji su ovde?**

– Ova klinika je odlična prilika za nas da napredujemo, ali i da prenesemo to stečeno znanje drugim trenerima kako bismo unapredili trenažnu metodologiju. Takođe je odlična prilika za druženje i stvaranje novih kontakata.

Nedeljni program otvorio je trener aktuelnog šampiona ABA lige i Košarkaške lige Srbije Milan Tomić, govoreći o odbrani preuzimanjem na P&R. Posle ceremonije dodele nagrada najzapaženijim trenerima Srbije u protekloj sezoni, po drugi put se prisutnim trenerima obratio bivši trener Majamija, Orlando i Detroita, čije je predavanje takođe kao temu imao igru u odbrani. Njegova filozofija se razlikovala od one koju je zagovarao trener Crvene zvezde, pa je trenerima bila predočena velika raznolikost u pristupima igri.

Nakon dobijenog aplauza od beogradske publike, proslavljeni NBA trener Sten van Gandi je zahvalio svima prisutnima koji su ga pažljivo slušali, kao i celom gradu, koji ga je dočekao raširenih ruku. Ponosno je istakao da je napravio 12 stranica beleški slušajući druge predavače i proveo dosta vremena nakon završetka predavanja razgovarajući s brojnim trenerima koji su se našli na terenu.

Predsednik UKTS Ivan Jeremić zahvalio je predavačima, ali i svim ljudima koji su učestvovali u organizaciji ove klinike, mladim trenerima koji su pomagali u izvođenju pokaznih vežbi, kao i generalnom sekretaru Strahinji Vasiljeviću i dugogodišnjem saradniku Marku Mrđanu. Sve utiske o košarkaškoj klinici predsednik UKTS je izneo u kratkom razgovoru:

► **Kakvi su vaši utisci o klinici?**

– Utisci su vrlo visoki što se tiče kvaliteta, veoma sam zadovoljan. To nisu samo moji utisci već opšti, svih koji su bili prisutni. Bila je najjača klinika u poslednjih 10 godina. Zanimljivo je da su predavaci pomno slusali i pratili predavanja drugih predavača i da su oni bili izuzetno zadovoljni. Sve u svemu, klinika je prošla u visokom kvalitetu i visokoj organizaciji.

► **I Sten van Gandi je sedeo i pomno pratio kolege predavače.**

– To je odlika velikih trenera, da slušaju kolege, vide mali detalj koji će im pomoći. I on sam je rekao da je napravio čak 12 stranica beleški tokom predavanja kolega. Naš drug i kolega Bora Cenić, čovek od 90 godina, od prvog do poslednjeg minuta je bio na klinici, a mnogi kojima je ovo mnogo potrebnije nisu bili prisutni, tako da, treneri, koristite ono što dobijate, jer ovo teško ko može u svetu da vam pruži.

► **Koliko ste zadovoljni posetom? Primetno je bilo da se posle prvog predavanja dosta proredila publika kada je na red došao kondicioni trener Aleksandar Lukman.**

– Tako je uvek bilo. Mnogi treneri gledaju čisto košar-

kaska predavanja, a recimo psihologe, profesore za fizičku spremu, doktore ne slušaju mnogo. To je njihov problem jer savremeni trener mora da bude upućen u sve. U vrhunskim klubovima imate sve ponaosob, i trenera za fizičku spremu i doktora i psihologa, ali u manjim klubovima to nije moguće imati i često trener radi fizičku spremu. Ko je hteo da sluša, mogao je. Moj veliki prijatelj, profesor Lukman, rekao mi je: „Jedan ili hiljadu i jedan, meni je svejedno, ja maksimalno radim.“ Na kraju je bilo 200–300 trenera, što i nije loše kako je bilo nekih prethodnih godina.

► **Interesantan je bio izbor Aleksandra Lukmana, nekoga ko nije košarkaški trener, već zadužen za fizičku pripremu. Koji se aspekti gledaju kada se pravi izbor predavača za kliniku?**

– Obično imamo četiri do pet predavača, uglavnom su košarkaška predavanja, ali gledamo uvek da damo jedno predavanje ljudima koji nisu košarkaški treneri, ali čije su znanje i pomoć veoma bitni, praktično neophodni nama trenerima. To su pre svega treneri za fizičku spremu, doktori, psiholozi, statističari i drugi koji su u krugu košarke bez kojih mi ne možemo da funkcionišemo.

► **Da li planirate da uvedete i predavanja na neku novu temu koja nije bila pokrivena do sada?**

– Sledeći korak je da dovedemo čak i nekog košarkaškog novinara da vidimo kako oni gledaju na svet košarke jer bez žurnalista ne možemo raditi. Takođe, trebalo bi dovesti možda nekog iz menadžmenta jer današnji posao košarkaskog trenera je bitan, ali je podjednako bitan i rad u vezi sa klubom, na primer menadžera, kako se pravi tim u dogovoru s trenerom i ostalo. Broj predavanja se neće povećavati, dva dana su sasvim dovoljna, to traje po ceo dan, trošak je popriličan, pogotovo za strance i ljude iz unutrašnjosti. Razgovarali smo i o tome da se produži na tri dana, međutim, to je previše naporno.

► **Kakva je bila poseta trenera koji su došli iz inostranstva?**

– Uvek ima oko 50 inostranih trenera, ove godine ih je bilo oko 52, 53. Bili su Kinezi, Rumuni, treneri iz arapskih zemalja, bilo je Nemaca, Finaca, Poljaka. Velika je potražnja za našom klinikom jer je ona sigurno jedna od tri najjače i najkvalitetnije u Evropi i nosi najviše bodova po Fibinoj nomenklaturi.

► **Nekoliko reči o organizaciji klinike.**

– Za kraj bih pohvalio ljude koji su radili u organizaciji, pre svega naša kancelarija, koja je uvek otvorena za ljude, naš generalni sekretar Strahinja Vasiljević, Marko Mrđan, naš dugogodišnji saradnik i ljudi koji su bili oko klinike, uglavnom mladi treneri koji su izvanredno odradili posao, bili su vrlo kvalitetni i ljubazni. I tu smo dobili veliku pohvalu da je organizacija bila izvanredna. Pokazali smo da, iako smo mala država, možemo da odradimo izvanredan posao što se tiče kvaliteta organizacije – s ponosom je zaključio predsednik Jeremić. ● **Marko Peruško**

NA KLINICI JE BIO PRIMETAN I VELIKI BROJ INOSTRANIH TRENERA, PREKO 50 PREMA INFORMACIJAMA UKTS. DOŠLI SU TRENERI IZ ARAPSKOG SVETA, NEMAČKE, RUMUNIJE, FINSKE, POLJSKE, A SVOJE UTISKE PRENELI SU I PREDSTAVNICI IZ KINE ČIJU SU DELEGACIJU ČINILI BIVŠI PROFESIONALNI KOŠARKAŠI I REPREZENTATIVCI NAJMNOGOLJUDNIJE ZEMLJE NA SVETU

FINALE

Argentina - Španija 75:95 (14:23, 17:20, 16:23, 28:29)

ZA 3. MESTO

Francuska - Australija 67:59 (11:16, 10:14, 21:16, 25:13)

ZA 5. MESTO

Srbija - Češka 90:81 (28:14, 19:16, 16:25, 24:19)

ZA 7. MESTO

SAD - Poljska 87:74 (20:20, 21:30, 28:12, 21:19)

POLUFINALE

Španija - Australija 95:88 p. p. (22:21, 10:16, 19:18, 20:16, 24:17)

Argentina - Francuska 80:66 (21:18, 18:14, 21:16, 20:18)

ZA PLASMAN OD 5. DO 8. MESTA

Srbija - SAD 94:89 (32:7, 12:33, 27:28, 23:21)

Poljska - Češka 84:94 (23:23, 12:20, 28:21, 21:30)

ČETVRTFINALE

Argentina - Srbija 97:87 (25:23, 29:26, 14:18, 29:20)

SAD - Francuska 79:89 (18:18, 21:27, 27:18, 13:26)

ŠANGAJ

Španija - Poljska 90:78 (22:18, 24:23, 21:17, 23:20)

Australija - Češka 82:70 (17:17, 16:13, 30:18, 19:22)

Debakl nije, neuspeh jeste

**KAPITEN
REPREZENTACIJE
MILOŠ TEODOSIĆ SE
TEŠKO POVREDIO.
OSIM ŠTO JE
KAPITEN, RADI
SE O KLJUČNOM
IGRAČU SRPSKOG
NACIONALNOG
TIMA, ČOVEKU
KOG S RAZLOGOM
ZOVU „KRALJ
ASISTENCIJA”,
IGRAČU U
KOGA TRENER
IMA NAJVIŠE
POVERENJA U
TRENUCIMA KAD SE
LOMI MEČ**

Naša reprezentacija osvojila je peto mesto na Mundijalu u Kini i nije se direktno kvalifikovala za Olimpijske igre u Tokiju, što je sve zajedno ocenjeno kao neuspeh, ali brojni problemi pratili su naš tim i selektora Sašu Đorđevića, koji je na kraju odlučio da kormilo nacionalnog tima prepusti nekom drugom.

Nije debakl, ali je neuspeh.

U ovih pet reči predsednika Košarkaškog saveza Srbije Predraga Danilovića sažete su dve nedelje boravka naše reprezentacije na Mundijalu u Kini. I potpuno je u pravu: osvojeno je peto mesto, što nikako nije debakl, ali kad se zna koliko Srbija može, a može sigurno više nego što je pokazala, jeste neuspeh.

U potrazi za pravom ocenom našeg učešća na Svetском prvenstvu, treba početi ne od 31. avgusta, kad je šampionat otvoren, nego mnogo, mnogo ranije. Skoro dve godine mučili smo se u kvalifikacijama u onim famoznim prozorima koji nikome nisu doneli sreću. U reprezentaciji su se izređali brojni igrači, ali skoro nijedan od onih najboljih, na koje je selektor Saša Đorđević računao za Kinu. Već tada je bilo jasno da je krajnje nezahvalno biti u njegovoj koži, što se kasnije samo dodatno potvrđivalo.

Kad smo nekako prebrodili te kvalifikacije, trebalo je momcima koji su ih izneli saopštiti da će se neki drugi pripremati za SP. A za to je valjalo imati mnogo takta, a bogami i hrabrosti. Đorđević je to imao, izgradio je sa svim igračima pošten odnos tokom svih ovih godina i verovatno je on jedini koji je mogao (i smeo) da im saopšti loše vesti. U tu grupu „loših vesti” spadaju i repre-

zentativci sa prethodnih velikih takmičenja, medaljama ovenčani Nikola Kalinić i Nemanja Nedović, koji iz razloga koje je Đorđević odmah objasnio nisu našli mesta na širem spisku reprezentativaca.

Ali tu nije bio kraj nevoljama. Čak bi se moglo reći da je to bio početak jedne teške misije prepune problema, koja se na kraju (po mnogima) neslavno završila.

● POVREDE

Na početak priprema nisu mogli doći igrači iz NBA lige (Bogdanović, Marjanović, Jokić i Bjelica) jer su, kao i svi ostali košarkaši koji igraju u američkoj profesionalnoj ligi, mogli da se stave na raspolaganje nacionalnom selektoru tek četiri nedelje pre početka prvenstva sveta. Čekajući njih, Saša Đorđević se uverio da naša startna četvorka Milan Mačvan, koji je prošle jeseni pokidao prednje ukrštene ligamente, nije fizički u stanju da se pripremi i zaigra u Kini.

Malo potom dobili smo još goru vest: kapiten reprezentacije Miloš Teodosić se teško povredio. Osim što je kapiten, radi se o ključnom igraču srpskog nacionalnog tima, čoveku kog s razlogom zovu „kralj asistencija”, igraču u koga trener ima najviše poverenja u trenucima kad se lomi meč. Svaki, ama baš svaki trener na svetu želeo bi da Teodosić ima što više loptu u svojim rukama i da kreira akcije, bez nje ga se mnogo toga u koncepciji moralo menjati.

Ni tu nije bio kraj nevoljama. Stradalo je koleno Dragana Milosavljevića, prve zvezde naše reprezentacije kada je reč o energiji, volji, igri u odbrani i nesebičnosti. Njegova uloga u timu otprilike je slična onoj koju godi-

nama ima Nemanja Matić u fudbalskoj ekipi Mančester junajteda, pa je lako zamisliti o kakvom se gubitku radi.

Sledilo je dugo putovanje u Kinu, ali i duga putovanja po samoj Kini. Žreb je našu reprezentaciju selio iz Fušana u Vuhan, pa u Dungan, sve su to relacije koje su prevaljivane višesatnim letovima avionom. Sam let još je i najmanji problem, ali valjalo je satima ranije, u cik zore, ustajati, pakovati se i probijati do aerodroma kroz kineske megagradove. Pa to isto ponoviti po sletanju. Pritom vući sav prtljag koji treba jednoj reprezentaciji, a neko je izračunao da je to skoro tonu i po!

Neko će reći – pa i drugi su putovali, kako njima tako i nama. E, to nije tačno. Na najvažniji meč na šampionatu, na četvrtfinale s Argentinom, naši protivnici su putovali sat i po, a mi skoro dan i po! Tako je žreb namestio i tu se ništa nije moglo. A odavno se zna da je četvrtfinale najvažnija utakmica na svakom velikom takmičenju. Posle nje neko ide u borbu za medalje, a neko kući.

● ZAVARAVANJE

Uprkos svim nedaćama, naša reprezentacija je igrala i izgledala sjajno na svim pripremnim utakmicama, kao i na startu Mundijala u Kini. Tokom priprema pobedena je Litvanija (dvaput), a trijumf na Kupu Akropolj u Atini otvorio je mnoge apetite i mit o nepobedivosti Srbije počeo je da se širi kao virus. Tome je znatno doprinela i FIBA, koja je na svom zvaničnom sajtu imala poređenja reprezentacija na osnovu raznih statističkih podataka, pa je projektovano finale bilo Srbija – SAD. Kao rezervna varijanta pominjala se finalna utakmica Srbija – Kanada.

● ŠPANJA

Ispostavilo se da je meč sa Španijom bio ključni na ovom šampionatu. Pobjednik ove utakmice putovao bi u obližnji Šangaj na megdan autsajderu Poljskoj, a pobede u daleki Dungan da igra sa uvek maksimalno motivisanom Argentinom.

Naš tim je do duela sa Španijom bio mnogo ubedljiv, ali papir je jedno, a teren drugo. Skariolo je iz svojih igrača izvukao maksimum, Đorđević iz svojih nije. Bilo je naših podbačaja u više elemenata, posebno u šutu za tri poena (3/17, 18%), asistencijama (15, upola manje od proseka), izgubljenim loptama... Nismo znali da koristimo prednost u visini, Marjanović je igrao manje od dva minuta, Jokić samo 17 (zbog isključenja)... A protivnik dobar, iskusan, bolji od nas. Sa samo jednim raspoloženim igračem (Bogdanović, 26 poena) više se nije moglo.

Naš tim je posle dobre prve četvrtine vodio sa 20:13. U poslednjem minutu druge četvrtine, posle dve ubačene trojke Rikija Rubija (koji inače ne važi za dobrog šutera) i vođstva Španaca od 41:31, počelo je među navijačima Srbije raspitivanje sa kog perona ide voz za Dungan...

Španija je u prvom poluvremenu pokazala zašto joj niko nije dao 70 poena u dotadašnjem delu takmičenja, a naš tim nije pokazao zašto je imao prosek od 103 poena. U prvih 20 minuta naši momci ubacili su samo 37 poena sa (za njih) skromnim procentom šuta (48%) i katastrofalnim za 3 poena (2/11, 18%).

U drugih 10 minuta +7 pretvoreno je u -8, od 20:13 otišlo se na 37:45. Đorđević je menjao, tražio petorku ili raspoloženog pojedinca, ali osim Bogdanovića, koji je u prvih 20 minuta ubacio 14 poena, nije našao ni jedno ni drugo. Španci su nas u prvih 20 minuta iznenadili zonom, skokom (13:10), trojkama (7/17, 41%), ukupnim pro-

centom šuta (54%-46%), čak i asistencijama (12:10). U najkraćem, bili su bolji.

Navijači – a bilo je znatno više naših, dvorana je bila punija nego dva dana ranije protiv Portorika – odradili su svoj deo posla, bodrili su naše momke, ali u prvom poluvremenu nije bilo mnogo razloga za zadovoljstvo. Bilo je previše promašenih šuteva, manje (nego obično) asistencija, više izgubljenih lopti, u skoku, uprkos razlici u visini, nismo dominirali koliko smo očekivali (16:13 u prvom poluvremenu). Sve skupa dovoljno za -8 na semaforu.

Ako smo u prvom poluvremeni bili slabi, ironično bi se moglo reći da smo na početku treće četvrtine popustili. Španci su, posle jedne izgubljene lopte Jokića i nesportskog faula, otišli na 51:37. Teško za vraćanje u ovakvom tipu utakmice. Da sve bude gore, Jokić je u 24. minutu isključen posle tehničke greške, iako je opravdano protestovao.

Posle isključenja Jokića, prednost Španaca otišla je na +18 poena (57:39, trojka Klavera), ali više od razlike brinuo je osećaj da nemamo ni igru, niti raspoložene pojedince da se vrate u meč.

Očekivali smo pobjedu, mada smo znali da poraz neće biti iznenađenje, ali retko ko bi se kladio da će Španci u 26. minutu imati +21 (63:42). Loš dan u Vuhanu...

Domaća publika je listom počela da navija za Srbiju, koja se malo trga i u 30. minutu smanjila na 65:53 posle kontre Bogdanovića, a Micić je sa linije penala i tri pogodena slobodna bacanja ostavio neku nadu za poslednjih 10 minuta, 67:56.

Početak poslednje četvrtine spustili smo manjak poena ispod 10 poena (67:58), ali razlika je još uvek bila velika, a nada u preokret mala. Još manja je bila posle trojke Ljulja na isteku napada (72:58). Da je Raduljica pogodio za -7 u 35. Minutu, možda smo i mogli da se nadamo čudu, ali promašio je. Špancu su sa 2+1 Klavera otišli na 77:65 i u... Šangaj. Na kraju je bilo 81:69, slaba je uteha što smo im prvi dali 69 poena, više od svih, jer je to bilo 30-ak manje od našeg proseka.

● ARGENTINA

Dakle, išli smo na megdan Argentinu, a pre tog ključnog četvrtfinalnog susreta našu reprezentaciju bukvalno je pokosila tužna vest koja je stigla iz Srbije. Našem plejmejkeru Vasiliju Miciću umrla je majka. Ophrvan bolom, ovaj odvažni momak, sjajni sportista i pre svega veliki čovek odlučio je da ostane u Kini i pomogne drugovima u najvažnijoj utakmici.

Duga je istorija rivalstva sa Argentinom. Počelo je 7. juna 1967. na Mundijalu u Montevideu, bilo je 93:69 (40:38). Radivoj Korać je dao 27 poena, Borut Basin 12, Petar Skansi 11.

Na naredni susret na mundijalima čekalo se do 9. jula 1986. u Saragosi. Bilo je 87:68 (40:41). Posle slabog prvog poluvremena, naš tim se probudio i sigurno pobedio, drugi deo igre dobijen je sa 20 razlike. Prvi strelac bio je Danko Cvjetičanin sa 16 poena, Dražen Dalipagić je dao 14, koliko i Zoran Radović, u Kini prisutan kao funkcioner FIBA. Zoran Čutura je dao 13, a Dražen Petrović 12.

Naredni susret u četvrtfinalu, kao i sada, na Svetском prvenstvu, bio je 7. avgusta 1998. u Atini. Posle još jednog izjednačenog prvog poluvremena, pa i desetak minuta u nastavku, naš tim je slomio otpor „gaučosa“ i pobedio 70:62. Bodiropa je bio prvi strelac sa 14 poena, ali značajnu ulogu odigrao je Saša Đorđević. Iako rekon-

STRADALO JE KOLENO DRAGANA MILOSAVLJEVIĆA, PRVE ZVEZDE NAŠE REPREZENTACIJE KADA JE REČ O ENERGIJI, VOLJI, IGRI U ODBRANI I NESEBIČNOSTI

NA NAJVAŽNIJI MEČ NA ŠAMPIONATU, NA ČETVRTFINALE S ARGENTINOM, NAŠI PROTIVNICI SU PUTOVALI SAT I PO, A MI SKORO DAN I PO! TAKO JE ŽREB NAMESTIO I TU SE NIŠTA NIJE MOGLO. A ODAVNO SE ZNA DA JE ČETVRTFINALE NAJVAŽNIJA UTAKMICA NA SVAKOM VELIKOM TAKMIČENJU.

valscent posle intervencije na kolenu neposredno pred Mundijal, hvatao je formu kroz mečeve u grupi i bio lider kada je najviše trebalo. Dao je 13 poena, koliko i Željko Rebrača, ali je bio ključni čovek kao dirigent. Argentina je bila na početku puta svoje zlatne generacije, sa Nikolom, Skonokinijem, Espilom, Obertom, Volkovickim...

Duel u finalu Mundijala 2002, 29. avgusta 2002. u Indijanapolisu, deo je košarkaške istorije, ne samo naše nego i svetskih šampionata. Sjajni Argentinanci bili su pred trijumfom, ali se naš tim volšebno vratio, iznudio produžetak (75:75) i na kraju slavio 84:77. Najviše su povukli Dejan Bodiroga (27 poena, šest skokova, tri asistencije) i Peđa Stojaković (26 poena, šest skokova). Naš tim je slabo šutirao trojke (6/27, samo 22,2%), ali, na sreću, ni Argentinanci nisu bili bolji (5/22, 22,7%). Luis Skola nam je dao 11 poena, Fabricio Oberto 28.

Prvu pobjedu nad našim košarkašima na zvaničnim takmičenjima Argentinanci su ostvarili na Olimpijskim igrama u Atini 2004, pobedili su 83:82. Manu Đinobili dao nam je 27 poena. Bio je to samo uvod ka njihovom trijumfu – osvajanju zlatne medalje, što je do danas najveći uspeh argentinske košarke.

Vratili su nam u Kini, i to sa katomom. I za Atinu 1998. i (naročito) za Indijanapolis 2002. Pobedili su nas kad je, na papiru, izgledalo da imamo jači tim. Snaga se, međutim, dokazuje na terenu, a ovog puta aduti su bili u rukama Argentinaca. Imali su fenomenalnog Fakunda Kampasa (18 poena, 12 asistencija), iskusnog Luisa Skolu (18 poena, 11 u nastavku), raspoloženog Patrisija Garina (15 poena, 3/5 trojke), imali su tim koji je u Danguanu bio bolji od našeg. Boli, ali mora da se prizna. Izgubili smo zasluženo, vodili smo, nakratko, samo dva puta (23:22 i 70:68), nismo znali da prelomimo meč kad je izgledalo da se lomi...

Šteta, izgledalo je da možemo mnogo i daleko, ali ne ide uvek po željama i prognozama. Analiziraće se kako i zašto, ko je podbacio, ali to će biti slaba uteha... Primili smo skoro 100 poena (97:87), dali manje od 90 (10 manje od proseka), dozvolili rivalu da nas nadmaši čak i u asistencijama, što je do tada bio naš zaštitni znak. Šteta, boli, ali kao što je naš selektor Saša Đorđević znao da kaže: „Kad neko na terenu dokaže da je bolji, valja dati ruku.“

Kako smo počeli, manjak od samo dva poena na kraju prve četvrtine (23:25) bio je vrlo prihvatljiv. Argentinanci su nas iznenadili šutem (3/5 trojke), asistencijama (11 u prvih 10 minuta, samo Kampaso 6), izgubili smo duplo više lopti (šest prema tri), tako da je naša superiornost u skoku (15:2) bila dovoljna tek da ostanemo u meču. Nikola Jokić je bio nervozan, izgubio je četiri lopte u napadu, od tih šest „prodatih“ u prvoj četvrtini.

Vraćali smo se polako, teško, promašivali smo i penale, ali kad je malo popravljena odbrana, promenio se i rezultat. Posle jedne spektakularne rampe Lučića, Micić je u kontri asistirao Guduriću, koji je doneo prvu prednost, 23:22. Publika je skandiranjem Vasi Miciću pozdravila njegov gest da ostane sa ekipom uprkos smrti majke. Na prvi odmor se ipak otišlo sa minimalnom prednošću Argentinaca, ali nismo bili nezadovoljni, pre zabrinuti, jer je u najavi bila teška, izjednačena utakmica sa velikim ulogom u igri.

Sudije su krajem prve četvrtine svirale tehničku grešku argentinskom selektoru Serhiju Ernandezu, a u drugoj četvrtini nesportsku Bobanu Marjanoviću, posle čega je Argentina trojkom Laprovitole pvela 35:28. Đorđević je izveo Marjanovića i vratio Jokića. Posle pogođenog jednog penala Deka u 14. minutu bilo je 36:28. Muka u najavi...

Argentinanci su nas tukli našim oružjem – šutem. Pogodili su za prvih 20 minuta devet od 15 trojki prema naših 3/10! Naša do tada čvrsta odbrana dozvolila je 54 poena za poluvreme. Zaustavili smo Skolu (sedam poena i jedan skok u prvom poluvremenu), ali nismo Garina (10 poena, 2/2 trojke), Kampasa (sedam asistencija), Deka (devet poena), Vildosu (devet poena, trojke 3/5)... Argentina je u prvom poluvremenu imala 14 asistencija, mi 10! Naša totalna dominacija u skoku (25:8) bila je dovoljna za manjak od samo pet poena (49:54), što je davalo nadu za nastavak uz uslov da se – igra bolje. U životu nas je (o)držao Nikola Jokić sa 14 poena, sedam skokova i četiri asistencije, uz četiri izgubljene i jednu osvojenu loptu.

Zvuči nelogično, ali rezultat i nije bio tako loš imajući u vidu razvoj situacije.

U dvorani, koja nije bila puna, bilo je više naših na-

GREG POPOVIĆ:
Impresioniran sam Srbijom

Proslavljeni trener Greg Popović, koji je sedeo na klupi američke reprezentacije, posle meča s našim timom rekao je:
– Impresioniran sam sve vreme karakterom i upornošću srpskih igrača. Večeras smo gledali pravi primer toga. Srpski tim je veoma iskusan. Saša Đorđević radi sjajan posao sa njima. Ali nisu samo talentovani. Igraju ovu igru u fantastičnom maniru. Imaju otvorenog igrača u svakom napadu, sjajan tim koji igra u tranziciji. Očigledno je i da su veoma talentovani. Rade dobar posao. To je to.

vijača, ali je grupa Argentinaca imala više razloga da se raduje posle prvih 20 minuta.

Treća deonica bila je nastavak istog. Oni vode, mi (pri)stižemo. Kod 54:52, posle trojke Bogdanovića, Jokić, Lučić i Bjelica promašili su tri šuta za tri poena. Da je jedan ušao, Srbija bi povela. Kad je Skola pogodio trojku za 59:52, opet nam je bilo hladnjikavo oko srca, isto je bilo i posle tehničke greške Saši (ili klupi).

Argentina je opet otišla na +7 (66:59), ali smo se mi još jednom vratili, igrajući sa dva pleja, i završili treću deonicu sa manjkom od samo jednog poena (67:68). To je Marko Gudurić pretvorio u +2 posle trojke na početku poslednje deonice (70:68 za nas). Garino je trojkom vratio prednost na stranu svoje selekcije, da bi je Kampaso novom trojkom podigao na 74:70. Jović je smanjio na 74:72, ali je Garino odgovorio, 76:72 za „gaučose“, a sedam minuta do kraja...

Još uvek smo se nadali, ali oni su imali Kampasa (27 poena, 12 asistencija) i... Skolu. Veteran je dao nekoliko važnih poena, neke i pod penalom, koji su Argentinini doneli ogromnih 11 poena viška (87:76) na 3,17 minuta do kraja. Bili smo izgubljeni, kao u Indijanapolisu, ali čuda se dešavaju jednom u 50 ili više godina...

Umesto očekivanog (bar) polufinala, ostalo nam je da igramo za plasman od petog do osmog mesta. Tako je to kad se u formu dođe pre vremena i kad najbolje ne ostane za kraj... Momci su hteli, trudili se, ali su izgoreli. A treba priznati da su igrali sa ozbiljnim rivalom koji je imao nekoliko veoma raspoloženih igrača.

● NEOČEKIVANI OBRAČUN S AMERIKANCIMA

Poraz od Argentine značio je ne samo da smo ostali bez polufinala i mogućnosti da se borimo za medalje nego i bez direktnog plasmana na Olimpijske igre u Tokiju 2020. Zato jer su se tamo direktno plasirale dve najbolje evropske reprezentacije, a to su bili polufinalisti SP – Španija i Francuska, koja je mimo svih prognoza pobedila Sjedinjene Američke Države.

Od projektovanog finala Srbija – SAD nije bilo ništa, ali ove dve reprezentacije su se srele u borbi za peto mesto.

Naš selektor je pre tog meča rekao da će se igrati „za ponos“:

– Iako utakmica nema onaj značaj koji bi imala da su Francuzi izgubili, u igri bi bilo mesto za Tokio, koje sada više nije slobodno, utakmica je važna. Igraćemo protiv velikog protivnika, individualno veoma jakih igrača, igraćemo za prestiž i sve to skupa treba da bude dovoljan motiv.

Priznao je da svi „još tugujemo zbog poraza od Argentine“, ali je izrazio nadu da će se naći dovoljno snage da se tim digne.

U meču „povređenih ponosa“ Srbija je pobedila ekipu SAD sa 94:89. Naš tim je odigrao nezaboravnu prvu četvrtinu (32:7, 8/9 trojke), u nastavku odoleo svim iskušenjima i zaslužno dobio Amerikance vrativši im, delimično, za poraze u Riju 2016. i Madridu 2014. Čestitke momcima za odličnu partiju, za mentalnu snagu i povratak u normalu posle šoka od Argentine. Bogdan Bogdanović (MVP meča) sa 28 poena predvodio je naš tim, ali svi su zaslužni, osim Raduljice i Gudurića, koje Đorđević nije uvodio. Naš tim je ubacio 15 trojki iz 31 pokušaja (48%).

Prva četvrtina bila je melem za ranjenu košarkašku dušu. Kakva igra, kakva lekcija Amerikancima, kakva šuterska klinika: 32 poena, 8/9 trojke, Bogdan je pogodio prve četiri, promašio je tek petu, pratili su ga bez promašaja Micić (2/2), Jović i Bjelica. Povrh svega, naši momci uhvatili su 12 lopti, Amerikanci 5. Odnos asistencija bio je 9:1 za naše. To što Amerikanci možda nisu bili motivisani (ako nisu), njihov je problema. I naši su bili razočarani porazom od Argentine pa su smogli snage da odigraju u skladu sa talentom i pokažu da su ovde mogli i morali bolje da prođu.

Teško da je neko Amerikance ostavio na sedam poena u prvoj četvrtini. Njihov šut za dva poena bio je 2/9, za trojke 1/7. Možda su imali slabo večer, ali valjda je neku zaslugu imala i naša odbrana.

Amerikanci su počeli da se vraćaju u drugoj četvrtini, posle 34:16 u 13. minutu Đorđević je tražio tajm-aut. Ubrzo je probao sa dva pleja, Micić je ušao umesto Bogdanovića. Pošto nenormalno dobar šut za tri poena nije mogao da potraje, Amerikanci su u 17. minutu smanjili na 26:36. Đorđević je opet zatražio minut odmora, ali nije menjao petorku: Jović, Micić, Lučić, Bjelica, Milutinov.

Za kraj četvrtine u igru su se vratili Bogdanović i Jokić, ali serijom trojki Amerikanci su našu predost sveli na samo

DRAGAN KAPICIC: Nije mi jasno...

Dugogodišnji predsednik KSS Dragan Kapičić ovako je video Mundijal:

– Sve je bilo idealno do utakmica sa Španijom i Argentinom! Zašto smo tu pali? Odgovor mogu da daju jedino selektor Đorđević i igrači.

Nismo se prilagodili uslovima igre u te dve utakmice i to je za ozbiljnu analizu. Verujem da će je biti i da će Đorđević objasniti neke stvari. Volim Saleta, znam da je imao najbolju nameru, ali naša javnost jednostavno mora da dobije odgovore na neka pitanja. Nije mi jasno zašto je ekipa bila u podređenom položaju protiv Španaca i Argentinaca. Mi smo bili ti koji su stalno jurili prednost protivnika. U obe utakmice upali smo u zamku protivnika i nismo pokazali koliko vredimo.

– Zašto nismo igrali odbranu – upitao se Kapičić. – Kad ne ide napad, a nije nas išao, prirodno je da pojačaš odbranu. Ako treba i da se odigra prljavije. Nama je Kampaco radio šta je hteo. Izrazio brz igrač za kojeg nismo imali rešenje. Argentinici su nam ulazili u reket, davali pasove iza leđa, nesmetano šutirali... Igrali su prljavo u odbrani, onako baš bezobrazno. I za to nisu sankcionisani. Čudi me da im nismo odgovorili istom merom.

**SERBO SKARIOLO:
Trenirao sam Sašu**

- Srbija? Svi su govorili, s pravom, da je jedan od favorita za najviši plasman. Snaga Srbije je u svemu. Talenat, visina, skok, tehnika, šut, mašta, iskustvo... I za selektora Đorđevića važi isto, zna sve, lukav, hrabar... Trenirao sam ga u Fortitudu. Samo slepac ne bi video da će biti trener! On je kao igrač bio produžena ruka svih svojih trenera, samo je bilo pitanje da li on želi da bude trener. Na sreću, želeo je. Na sreću košarke! Naš sport treba trenera i čoveka kakav je Saša. Treba nam njegova energija, vizija, karakter... On nije samo trener, on je i rukovodilac, uvek sa dobrim idejama za napredak košarke.

**DUŠKO VUJOŠEVIĆ:
Đorđević nije kriv**

Duško Vujošević, nekad i sam selektor reprezentacije, prokomentarisao je pitanje odgovornosti za neuspeh. - Vidim raznorazne komentare, ali mora da se shvati da je trener deo tima. Kao što ima deo zasluga za uspehe, isto tako ima deo krivice kad nema uspeha. Prebaciti svu odgovornost na Đorđevića stvarno nije korektno. U situaciji smo da Olimpijske igre treba da obezbedimo kroz kvalifikacije. Mislio sam da će izostanak Teodosića lakše da se preboli, ali očigledno da je došlo do borbe za liderstvo u određenim momentima koja do kraja nije bila zdrava. Da je Teodosić bio sa ekipom, znalo bi se ko je broj jedan, ko broj dva i lakše bi se uspostavila hijerarhija.

pet poena, 43:38. Na odmor se otišlo sa 44:40 za naše momke, što znači da su Amerikanci drugu četvrtinu dobili sa 33:12! Naš šut za tri poena pao je na na 50% (8/16), a njihov se popeo sa 14% u prvoj deonici do 5/12 (43%) posle druge. Skoro su izjednačili skok (18:19) i asistencije (10:11).

Bilo je jasno da naš tim ne može da odigra ceo meč kao prvih 10 minuta, ali tu četvrtinu pamtićemo kao nešto veoma lepo, kao lekciju Amerikancima. Nevolja je bila što meč ne traje 10 minuta, ali i sa četiri poena prednosti na poluvremenu mogli smo da budemo zadovoljni jer su naši igrači pokazali karakter i želju da se nadmeću sa protivnikom koji nije došao u najjačem mogućem izdanju, ali i ovi momci koji su došli igrati u NBA. A i (neki) naši su pokazali zašto su tamo, ili zašto će jednog dana biti.

Treća četvrtina je, konačno, bila u egalu, naš tim je držao prednost, čak je u 25. minutu posle trojke Bogdanovića povećao na +10 (61:51), ali nepuna dva minuta kasnije bilo je 61:59. Posle zastoja u drugoj četvrtini, u trećoj je ponovo proradio šut za tri poena, pogodeno je pet trojki, i to se odmah odrazilo na rezultat. Posle 30 minuta igre bilo je 71:68, još uvek smo imalo pravo da se nadamo pobeđi nad Amerima koju čekamo od Indijanapolisa 2002.

Odluka je pala u poslednjih 10 minuta, koje su naši momci odigrali vrlo dobro. Ne samo da su odoleli pritisku nego su sa nekoliko akcija oduševili navijače, a prednost u 36. minutu digli na velikih +13 (85:72) posle rampe Bjelice i kontre Micića. U poslednja tri minuta ušlo se sa 87:81, ali je Bogdanović sa dva ulaza digao na 91:81 i širom otvorio vrata pobeđi. Američki trener Greg Popović je na dva minuta pre kraja zatražio tajm-aut i uspeo da smiri igrače, sa dve pogodne trojke Amerikanci su se vratili u meč (91:87), a Bogdanović je na 42 sekunde pogodio samo drugo bacanje za +5. Džo Haris je sa linije penala, pogodivši samo drugo bacanje, smanjio na 92:88, ali preostalo je samo 27 sekundi. Faul nad Jokićem na 20 sekundi pre sirene i dva njegova pogodena bacanja za 94:88 stavili su tačku na ovaj susret koji je više od utehe. Amerikance je u košarci uvek lepo pobeđiti.

Šteta što nije bilo u finalu...

● ČEŠKA

Sledila je selidba u Peking, uz žal što ovaj tim sa nespornim kvalitetom i potencijalom igra za peto mesto, a ne za medalju.

Ostalo je još samo da se peto mesto overi u utakmici sa Češkom.

U poslednjoj utakmici Srbije je pobedila Češku sa 90:81 (41:50), posle odličnog drugog poluvremena u kome je nadoknađen manjak od devet poena na odmoru (41:50) i pet minuta pre kraja napravljena razlika od 18 poena (84:68).

Posle izjednačene prve četvrtine (20:20), u kojoj je naš tim vodio 20:15, a dozvolio iznenađenje, usledila je slaba druga četvrtina Srbije. Raspoloženi Česi, sa više ambicija i nesumnjivim kvalitetom koji ih je doveo među osam najboljih, počeli su da stiču prednost na bazi šuta za tri poena. Predvodio ih je Martin Peterka (14 poena u prvih 20 minuta, trojke 4/4), a odličan je bio i Tomaš Satoranski, koji je sa pet poena u poslednjih 30-ak sekundi prvog poluvremena postavio 41:50. Neki minut ranije bilo je i minus 13, ali je tada naš tim reagovao i sa 8:0 (Bogdanović trojka, Jović dvojka, Bjelica 2+1) smanjio na 38:43. Da je Jović pogodio trojku, bilo bi -2, ovako je Češka opet pobegla posle dva faula u napadu suđena Bobanu Marjanoviću. Ako je prvi i bio, dru-

gom se - odnosno sudijama - smejala cela sala. Đorđević je nemoćno širio ruke, ali odluka je ostala na snazi...

Đorđević je mešao karte, tražio petorku koja bi funkcionisala, ali osim Bogdanovića (17 poena, 3/3 trojke) nije našao raspoloženog igrača. Igrali su svi, svi su osim Micića i Simonovića dali poneki poen, ali je problem bila odbrana, o čemu svedoči 50 primljenih koševa.

Da li Česi nisu bili dovoljna inspiracija ili je naišao slab dan, i nije bitno. Rezultat je bila slaba igra u prvom poluvremenu, sa čak 11 izgubljenih lopti (prema četiri Čeha). Trojke su bile 3/10 naši, 8/15 Česi. Očekivalo se da bude suprotno, ali Česi su potvrdili zašto su stigli do završnice, a naši zašto smo oscilirali od sjaja protiv SAD do jedne druge reči koja se slaže sa izrazom sjaj...

Na početku drugog poluvremena Đorđević je sa petorkom Jović, Bogdanović, Lučić, Jokić, Milutinov najzad našao liniju koja je funkcionisala, Bogdanović (3+2) i Lučić trojkom su vratili naš tim u igru (49-51), ali su Česi opet malo pobegli (49-55). U 25. minutu konačno je stiglo izjenuženje, Jović je pogodio trojku za 58:58. Meč je krenuo od nule, ali sa drugom tendencijom. Jokić je promašio šut za vođstvo, ali se odmah u odbrani iskupio osvajanjem lopte i početkom kontre kojom je Simonović doneo vođstvo, a potvrdili Jokić i Jović za 64:58, 28. minut. Peto mesto je počelo da se smeši...

Potvrdio ga je sa dve uzastopne trojke sjajni Bogdan Bogdanović (77:64), a kada je Jokić podigao na +15 (79:64), bilo je jasno da ćemo biti peti. Naš tim je prošao put od -13 do +15, a ta oscilacija karakterisala je i igre na celom prvenstvu, od blistavih partija do loših dana, mada činjenica da smo izgubili od dve zemlje koje igraju finale govori da mi nismo bili toliko slabi koliko su Španija i Argentina bile dobre.

Dok je Bogdanović punio koš Čeha (31 poen), sa tribina, gotovo punih sa dominacijom naših navijača, čulo se „MVP, MVP“. Možda bi i bio da je Srbija igrala (bar) polufinale. Meč je završio sa 31 poenom, trojke 7/12.

● ODLAZAK SELEKTORA

Ono što je važnije i od samog ishoda meča za peto mesto dogodilo se posle utakmice sa Češkom. Selektor Saša Đorđević saopštio je da više neće voditi našu reprezentaciju. Njemu je upravo tih dana istekao ugovor sa KSS, a on je odlučio da ne počne razgovore o novom.

Saopštio je to prvo na konferenciji za štampu, na engleskom, a zatim potvrdio i srpskim izveštajcima:

- Da, odlazim, saopštio sam to igračima.

Rekao je da je odluku doneo pre šampionata ali, razumljivo, nije mogao da je saopšti. Potom je obrazložio:

- Život ide u drugom pravcu, želim da familiji posvetim više vremena... Nije bilo lako, zahtevne kvalifikacije i turnir... Hvala Savezu, Saši Daniloviću. Draganu Đilasu i Dejanu Bodirogi, koji je bio direktor muških selekcija kada sam došao. Hvala i svim mojim saradnicima, uradili smo dobar posao, dobru profesionalnu priču. Zajedno smo se digli, dugujem im, zahvalan sam svima, i novinara na saradnji svih ovih godina.

Dakle, umesto sa zlatnom medaljom, što su mnogi u Srbiji očekivali, naša reprezentacija se iz Kine vratila sa osvojenim petim mestom, i - bez selektora.

„Nije debakl, ali jeste neuspeh“, konstatovao je po dolasku na aerodrom „Nikola Tesla“ Predrag Danilović, predsednik Košarkaškog saveza Srbije.

Dodao je da će naš savez podneti kandidaturu za

organizovanje jednog od preolimpijskih kvalifikacionih turnira i da će selektor biti izabran posle pažljive analize mogućih kandidata.

● FINALE

... A neki će Kinu pamtili kao trijumf. Pre svega Španci, koji su postali prvaci sveta. U finalu u Pekingu bili su bolji od Argentine 75:95 posle dominacije tokom celog meča. Novi šampion sveta stigao je na tron sa svim pobedama, među njima je i ona protiv Srbije, a trijumfu nema zamerki. Iskusan tim, odlični igrači, isti takav trener, organizovana federacija...

Pre 13 godina, 1. septembra 2006. na Mundijalu u Japanu, Španija je u polufinalu teškom mukom savladala Argentinu 75:74 i ušla u finale u kome je deklasirala Grčku (70:47). Revanš je bio zakazan za 15. septembar 2019. u Pekingu, ali u finalu. Publika u punoj dvorani bila je na strani Argentina, valjda je smatrala da je slabiji rival, ali to je tek trebalo da se dokaže. I dokazalo se.

Španija je odlično počela (7:0, 12:2), ali su se Argentinici vratili već do kraja prve četvrtine (13:14, 8. minut). Reagovala je Španija, do kraja je dala devet, a primila samo jedan poen, tako da je na prvi odmor otišla sa prednošću od devet koševa, 23:14. Luis Skola je ostao bez poena, promašio je sva tri šuta, od kojih su dva bila za tri poena.

Kada su u drugoj četvrtini Serhio Ljulj i Rudi Fernandez digli prednost na 17 poena (31:14), činilo se da neće biti očekivane neizvesnosti, ali je Laprovitola održao kakvu takvu nadu. Na poluvremenu prednost Španaca bila je (ne)dostižnih 12 poena, 31:43. I jedni i drugi slabo su šutirali trojke, Argentinici 3/13, Španci 4/13. Razlika je bila u osvojenim, odnosno izgubljenim loptama, u oba elementa Španci su bili daleko bolji. Luis Skola je i dalje bio

na ona tri promašaja. Bez njegovih poena Argentina nije imala mnogo izgleda.

U nastavku isto. Sigurna Španija, nervozni Argentinici, na semaforu 33:55 u 25. minutu. Imalo je još mnogo da se igra, ali tendencija meča govorila je da će titula u Madrid. Argentinici su promašivali, Španci pogađali, finale je postajalo nezanimljivo, bez draži koju donose izjednačene utakmice. Malobrojni Španci na tribinama počeli su da slave pesmom „E viva Espanja“.

Dok su treneri u svlačionici davali instrukcije igračima, publici u dvorani obratio se Kobi Brajant. Na poklon je dobio dres sa brojem 24 sa svojim imenom – na kineskom. Potom je zastavu FIBA na teren uneo Jao Ming, predsednik federacije Kine. Bila je namenjena predstavnicima Filipina, Indonezije i Japana, koji će zajedno organizovati naredni Mundijal.

Španci su na odmor posle treće četvrtine otišli sa 66:47, titula je već bila u njihovim rukama. Zasluženo. Skariolo je iskoristio dužu klupu, dok se pravila razlika, igralo je devet igrača i svi su se upisali. Bejran, Kolom i Rabaseda gledali su osvajanje zlata sa klupe, ušli su 82 sekunde pre kraja, tek da se kaže da su igrali u finalu Mundijala.

Pobedio je, kako to u sportu obično biva, bolji tim – Španija.

Našem Bogdanu Bogdanoviću pripala je titula najboljeg strelca. Bogdan je imao prosek 22,9.

Najbolja petorka Mundobasketa je:

Riki Rubio – Španija, Bogdan Bogdanović – Srbija, Evan Furnije – Francuska, Luis Skola – Argentina i Mark Gasol – Španija.

Za najkorisnijeg igrača Svetskog prvenstva proglašen je Riki Rubio, koji je prosečno beležio oko 15 poena, šest asistencija i četiri skoka. ●

VLADE ĐUROVIĆ:
Nedostajalo hrabrosti

Poznati trener i košarkaški analitičar Vlade Đurović ima svoje viđenje neuspeha Srbije:

– Nedostajalo je više hrabrosti, da još neko proradi pored Bogdanovića, da još neko odigra. Centri su podbacili, cela ekipa je podbacila, osim Bogdanovića. Ne može on sam. Onaj Kampaco je igračina. Da smo mi imali takvog plejmejкера, dobili bismo Argentinu. Fantastičan igrač, fantastičan. Razigrao je sve igrače, pogodio kada je trebalo.

SAŠA OBRADOVIĆ: ŠPANIJA SE LAKO PRILAGOĐAVA

Trener francuskog Monaka, naš proslavljeni internacionalac je rekao:

– Verujem da svi srpski košarkaški treneri imaju želju da vode naš nacionalni tim. Nikad nisam krio, to je i moj san. Ali prvo je potrebno analizirati Mundobasket, reći kakav je program i cilj za naredni period, pa tek potom odrediti selektora. Ipak, rado je pristao da za časopis Trener analizira događaje na Svetskom prvenstvu u Kini. – Španija je i pre prvenstva bila u najužem krugu favorita za osvajanje trofeja, ali Argentina to nije bila. Niko nije očekivao da će se trojici fenomenalnih plejmejкера koje imaju priključiti i Skola, sa skoro 40 godina. Niko nije očekivao da on može da igra na ovako visokom nivou i da bude praktično ključni igrač tima – kaže Obradović, koga smo zatekli u Monaku, gde je pripremao istoimeni tim za početak francuskog prvenstva.

➤ Koliko su našoj reprezentaciji nedostajali Teodosić, Milosavljević i Mačvan?

– Nedostajali su, kao što su drugim reprezentacijama nedostajali njihovi igrači. S njima bismo sigurno bili jači, ali na to se ne treba previše fokusirati. Najvažnije je uvek da sa onim što imaš izvučeš maksimum. Mnogo faktora i sitnih detalja odlučuje o konačnoj sudbini, ali

sigurno je da bi nam pomogli ovi igrači. Ipak, možda smo i bez njih mogli to da odradimo malo bolje.

➤ Jokić – četvorka ili petica?

– To je, normalno, stvar ukusa. On je dečko polivalentan, može da igra obe pozicije. Stvar je opredeljenja kako želiš da ga koristiš i gde ga vidiš u nekoj svojoj filozofiji. Ako bi mene neko pitao, ja bih ga koristio kao peticu.

➤ Šta je to vaše trenersko oko novo videlo na ovom Svetskom prvenstvu – osim što su Amerikanci u nekim trenucima igrali zonu, a Argentinici sa čovekom od 39 godina presing?

– Ništa posebno novo. Možda u nekim izmenama odbrana ili nepredvidljivosti. Najviše toga je moglo da se vidi u igri Španaca, koji su izmenama odbrane pravili razliku. Između ostalog i protiv nas. Radio je to Skariolo i ranije, igrao je boks i jedan – četiri igrača igraju zonu, a jedan presing. To je bilo malo atipično u odnosu na neke druge reprezentacije, koje nisu mnogo filozofirale. Ali, s druge strane, Španija je ekipa koja se lako prilagođava. Imali su različite vrste odbrana od pick&rolla. Njima je to bilo lako jer su dugo

godina zajedno i sve su to iskusni igrači. Oni mogu da promene odbranu posle jednog dana pripreme, ne treba da im prođe celo leto da je uvežbavaju. Oni su bili pripremljeni na sve i svojim raznovrsnim odbranama su zbunjivali protivnike. To je na kraju i donelo rezultat. Na čelni aut ili na loptu sa strane, svi su znali da igraju zonsku odbranu. Španija je ekipa na kojoj se mogu analizirati neke specifične stvari koje se tiču trenerskih zamisli.

➤ Da li ova koncepcija FIBA sa 32 tima ima budućnost ili je ovo u Kini bio neuspeli eksperiment?

– Mislim da sve što je u interesu košarke, ili dobre zabave ili dobre ispraćenosti, treba što više da se forsira. Međutim, mislim da je previše ekipa na Svetskom prvenstvu, a i suđenje je bilo prilično problematično tokom celog Mundijala. Najviše je oštećena Litvanija, još u grupnoj fazi. Uz sve to, bilo je mnogo utakmica koje su bile rezultatski interesantne i neizvesne, ali ne i kvalitetne. Nadam se da će na sledećem velikom takmičenju sve reprezentacije biti u mogućnosti da koriste svoje najbolje igrače. To bi donelo viši kvalitet, a ne kao u Kini, gde smo čekali četvrtfinale ili polufinale da bismo videli interesantne utakmice. ●

Bile smo tim, zato smo i uspele

Ispostavilo se da je bronza košarkašica Srbije na Evropskom prvenstvu u Beogradu bila jedina medalja koju su sve naše selekcije osvojile na velikim takmičenjima ovog leta. Dame su učinile da 2019. ipak možemo da nazovemo trofejnom

Evropsko prvenstvo za dame nije se poklopilo sa terminom izlaska našeg magazina. Međutim, reč je o događaju koji svakako, po prirodi stvari, mora biti zabeležen u Treneru.

Nije tako trebalo da bude. Ta medalja, osvojena 7. jula u Štark areni, pred nekoliko hiljada navijača, trebalo je da bude samo prva u nizu. Ona koja će da bude motiv svim drugim selekcijama Srbije u letu koje je tek dolazilo. Da nastave istim putem, pa čak i da osvoje i sjajnija odličja. Mnogo njih.

Ali ispostavilo se da je bronza košarkašica Srbije na Evropskom prvenstvu u Beogradu bila jedina medalja koju su sve naše selekcije osvojile na velikim takmičenjima ovog leta. Dame su učinile da 2019. ipak možemo da nazovemo trofejnom.

Kako su samo igrale, počevši od Zrenjanina, gde su imale ubedljivo najtežu grupu na šampionatu, u kojoj su bile još Belorusija, Rusija i Belgija, i koju su završile bez greške. Pa kako su samlele Švedsku u četvrtfinalu. Onda su se u polufinalu ipak namerile na jačeg, ali je Španija – inače budući šampion – meč rešila tek u samom finišu.

lako to nije odlika srpskih selekcija, naše dame su

uspele da se podignu i u visokom ritmu odigraju protiv Velike Britanije i osvoje bronzu. Istovremeno, izborile su plasman na olimpijske kvalifikacije. Tamo je išlo šest najboljih ekipa sa šampionata u Beogradu.

I sve to, iako pripreme nisu dočekale u najboljem stanju. Ali nisu kukale, već su vredno radile. I bile najbolja verzija sebe kada je bilo najpotrebnije.

Reči selektorke Marine Maljković s početka takmičenja bile su pravi motiv.

- Setite se sebe – poručila je izabranicima selektorka.

Jer nije bilo tako davno kada je ta ekipa osvojila zlato na Evropskom prvenstvu, bronzu na Olimpijskim igrama. Samo je trebalo da potisnu loše iskustvo sa Evrobasketa 2017. i da se – sete sebe. Kako one to umeju da igraju. A umeju dosta.

Zato im je, posle svega, oko vrata zasijala bronza.

- Igračice su u svim utakmicama pokazale da su tim. Bez obzira na moje zamerke, koje su vrlo tačne na konto same igre, one su se držale zajedno. U celoj ovoj situaciji, od početka priprema, borba sa svim teškoćama, trudnim igračicama, sa povredama, stanjem pojedinih devojaka... Podsećam vas da je neizmerno teško bilo pripre-

PUT SRBIJE DO BRONZE

D grupa

Belorusija - Srbija 53:55
(16:18, 16:11, 10:12, 11:14)

Srbija - Rusija 77:63
(23:16, 18:16, 12:21, 24:10)

Belgija - Srbija 66:70
(15:16, 19:10, 14:16, 18:28)

Četvrtfinale

Srbija - Švedska 87:49
(21:12, 22:9, 21:12, 23:16)

Polufinale

Španija - Srbija 71:66
(21:11, 16:19, 21:20, 13:16)

Za bronzu

Srbija - Velika Britanija 81:55
(25:16, 15:17, 21:6, 20:16)

mati se za Evropsko prvenstvo – počela je priču selektorka Marina Maljković.

Kada se vratila za kormilo reprezentacije, Maljkovićeva je jasno naglasila da kreće neka potpuno nova priča, koju niko ne treba da poredi s onim najslavnijim trenucima ženske košarke u Srbiji iz 2015. i 2016. Slično je ponovila i sada.

- Ovu bronzu ne poredim s drugim medaljama. Ona za mene ima potpuno jednak sjaj, težinu, vrednost kao i one dve prethodne – rekla je pa ponovila:

- Prošle smo kroz baš težak period. Činjenica je da su se devojke sve vreme držale zajedno. A da nije bilo tako, ne bismo bile ni blizu ovog rezultata. Od početka priprema, kroz sve utakmice u grupi, pa do osvajanja bronze.

Već u danu kada je ostvaren veliki rezultat i osvojena bronza u Beogradu, Maljkovićeva se okrenula novim izazovima. Već u novembru reprezentaciju očekuje prvi prozor kvalifikacija za Evropsko prvenstvo 2021, a onda u februaru dosta važniji turnir – olimpijske kvalifikacije.

- Važno je da non-stop postoji neko takmičenje i razlog da se okupljamo, da se nešto dešava i da ništa ne propuštamo, da budemo u samom vrhu svetske i evropske košarke – dodala je Maljkovićeva.

Kao veoma važno, selektorka je naglasila:

- Držati kontinuitet je od neizmernog značaja, jer smo mnogo propatili zbog pauze 2018. Dok su ljudi igrali košarku na Svetskom prvenstvu u Španiji, mi nismo ništa radile. Nijedno okupljanje koje smo pravili s prijateljskim utakmicama ne može da se poredi sa zvaničnim takmičenjima. Izuzetno je važno za svakog sportistu da bude non-stop aktivan i da se takmiči.

Ističući da je kratak period do sledećeg okupljanja, te i da se i raspored dosta promenio, kao i da dolazi smeđa generacija, Maljkovićeva je poručila:

- Opet verujem da će vodeće igračiće ovoga tima biti tu za kvalifikacioni turnir i naredne potrebe repre-

zentacije. Zajednički ćemo se dogovoriti. Prešli smo neke stepenike, mnogo dugo radimo zajedno i za one koje budem želela u timu, sasvim sam sigurna da će biti tu. Kao što ću ja, s druge strane, da razumem i njihov odnos i njihove probleme, kao što je bilo sa Jelenom Milovanović ili sa Miljanom Bojović, koju želim da pomenem u ovom trenutku.

Kako je rekla, zbog trenutaka kakvi su se desili početkom jula u Beogradu, zbog ženske košarke u Srbiji se i vratila na klupu reprezentacije.

- Kada sam se vratila, znala sam koliko će to teško da bude. Mučenja, pripreme, vratiti celu priču na pravi kolosek. Ali to je to. I tada sam rekla, a kažem i sad, da nisam mnogo razmišljala. Ovo je moja zemlja, ona me je tražila. Na kraju sam donela pravu odluku. Samo sam pomislila da moram da uradim sve što je potrebno ako sam potrebna. Govorim vam najiskrenije, iz srca. Ako si potreban zemlji, u Areni, na 200 metara od kuće... Po cenu svega. To je ono sa čime ljudi koji postižu rezultate žive svaki dan. Nit između mene i ove generacije je posebna.

Zaključujući priču, Maljkovićeva je poručila da je ovo takmičenje za sve devojke bilo posebno bitno, jer se igralo u Srbiji. Pred porodicama i prijateljima. Pred našim navijačima.

- Ovom medaljom smo dokazali da nam je zaista lepo da igramo kod kuće i da možemo da podnesemo sve pritiske koje Srbija nosi. A oni su veliki. Lepo nam je bilo, jer znate i sami da smo tokom sezona svi mnogo daleko od kuće. Bila nam je velika čast i zadovoljstvo. I same pripreme odrađujem uvek u našoj zemlji. Provodimo vreme u Srbiji, jer nam nedostaje. Sve igračiće i ja smo bile počastvovane što igramo u Areni. Atmosfera je bila sjajna. Uživale smo što smo igrale ovde i što smo osvojile medalju u svojoj zemlji – zaključila je Marina Maljković. ●

B. Kostreš

ONE SU OSVOJILE BRONZU

Tim Srbije na Evropskom prvenstvu u Beogradu činile su: Jelena Bruks (kapiten), Maja Miljković, Sonja Petrović, Saša Čađo, Nevena Jovanović, Dajana Butulija, Aleksandra Crvendakić, Nikolina Milić, Dragana Stanković, Aleksandra Stanačev, Ana Dabović i Maja Škorić.

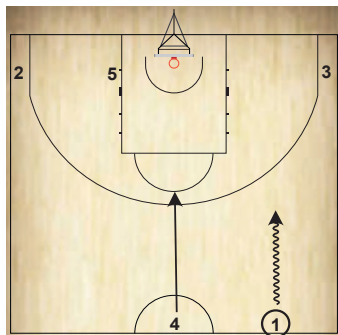
Uz Marinu Maljković, u stručnom štabu bili su i njeni asistenti: Miloš Pađen i Vladimir Vuksanović, kondicioni trener Tomaž Brinac, fizioterapeuti Aleksandar Jovanović i Mirko Aleksić, doktor Suzana Milutinović, skaut Filip Benčić, kao i tim menadžer Ilija Kovačić.

USKORO PONOVO NA OKUPU

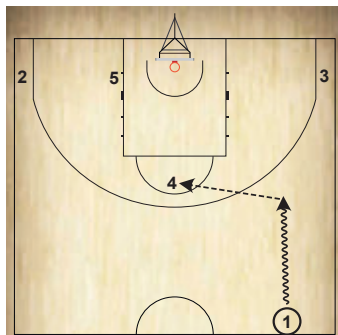
Sledeće okupljanje reprezentacije zakazano je za polovinu novembra. Tada će odigrati dve utakmice prvog prozora kvalifikacija za Evropsko prvenstvo 2021. Žreb je Srbiju stavio u grupu s Turskom, Litvanijom i Albanijom.

U prvom prozoru očekuju nas utakmice protiv Turske u Beogradu, u dvorani „Ranko Žeravica“ 14. novembra, dok ćemo tri dana kasnije gostovati u Draču, gde ćemo odmeriti snage s Albanijom.

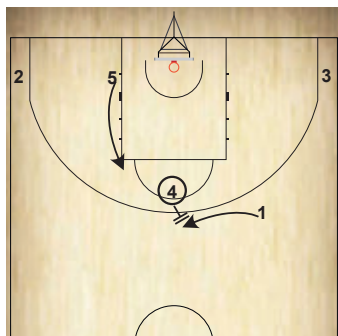
Kvalifikacije se potom nastavljaju novembra 2021, u međuvremenu se igraju kvalifikacije za Olimpijske igre – februara 2021 – a onda, nadamo se i same Igre, od 24. jula do 9. avgusta, u Tokiju.

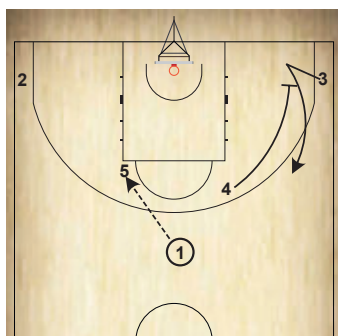
DIJAGRAM 1

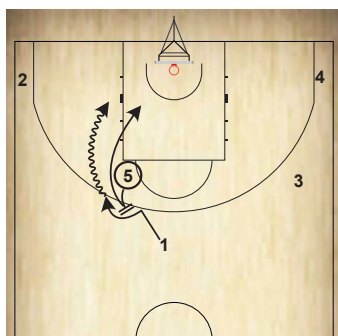
DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

Građenje napadačke filozofije

U svojoj karijeri trener Van Gandi je imao prilike da trenira dvojicu srpskih igrača u NBA. Prvo je 1995. godine kao asistent Patu Rajliju u Majami Hitu imao prilike da radi sa Predragom Danilovićem, kome je to bila prva sezona u Majamiju. Danilović je stvorio puno momenata za sećanje tada, ali ono po čemu se najviše pamti je utakmica u Madison skver gardenu protiv Njujork Niksa gde je ubacio sedam trojki. To je ujedno bila i prva sezona za trenera Van Gandija u stručnom štabu NBA ekipe. Kasnije je u Detroit Pistonsima zapravo je Van Gandi i bio taj na čiju inicijativu je Boban Marjanović i došao u Pistonse i potpisao ugovor s njima na tri godine.

Sten Van Gandi je oduševljen činjenicom da je zemlja od samo sedam miliona stanovnika proizvela toliki broj kvalitetnih košarkaša. Trenutno najbolji visoki igrač, prema njegovom mišljenju, u NBA ligi je Nikola Jokić, a jedan od njegovih omiljenih mladih igrača u usponu je igrač Sakramenta – tima koji je pod izuzetnim srpskim uticajem. Igora Kokoškova smatra jednim od trenera pionira koji su došli iz Evrope, a rade u NBA i donose evropski uticaj na ovu ligu, i veruje da će u budućnosti biti sve više trenera sa evropskog kontinenta u NBA timovima.

Učestvovao je na velikom broju seminara i smatra da su seminari, klinike velika stvar, a i samo prisustvo seminarima – ne samo zbog predavača nego zbog činjenice da treneri imaju vremena da razgovaraju jedni sa drugima i da nauče jedni od drugih – što je najbitnija stvar u vezi sa seminarima.

Na tradicionalnoj Beogradskoj trenerskoj klinici Van Gandi je govorio o građenju napadačke filozofije i tom pri-

likom rekao: „Postoji, bar za mene, razlika između naše trenerske filozofije i našeg sistema. Smatram da će se sistem svih dobrih trenera menjati iz sezone u sezonu, u zavisnosti od sastava ekipe koju vode. Imali smo prilike da vidimo u NBA ligi sa Majkom Dantonijem upravo to – bio je u Feniksu sa sistemom u kome su igrali veoma brzo. A sada sa Hjustonom igraju sporije gotovo od svih timova u NBA. To znači da se vaš sistem menja, ali naša filozofija onoga što smatrate bitnim za pobeđivanje utakmica ostaje ista. Naša filozofija je ono što mi radimo – a moja napadačka filozofija ima sedam različitih stvari koje moramo da radimo kako bismo pobedili.

Kada sam radio kao trener, imao sam svih tih sedam stvari ispisanih u vidu postera koji je bio postavljen u salama i svlačionicama ekipa sa kojima sam radio.

Prva stvar koja MORA da se radi jeste da se vodi računa o lopti – mora da se čuva lopta – ne smete da dozvolite da izgubite loptu u igri. Ima jedan izuzetan koledž trener koji je sada u penziji, a koji se zove Dik Benet (njegov sin Tom je upravo ove godine osvojio NCAA šampionat sa svojom ekipom). Davno su Beneta pitali kako to da njegovi timovi nikada ne gube loptu u igri. On je rekao da je odgovor za to veoma jednostavan, a to je da prosto ne igrate (ne koristite u igri) sa igračima koji gube loptu. To zvuči jednostavno i lako, ali je važno da kada treniramo sa svojim timom, uvek znate kome igraču ćete tolerisati da izgubi loptu. Smatram da će vaši najbolji igrači, igrači na koje se oslanjate da kreiraju napad Oekipe, zasigurno imati poneku izgubljenu loptu tokom utakmice. Zato što su vam ti igrači potrebni za kreiranje vaše igre. Ostali igrači, koji su, recimo, samo izraziti šuteri, oni koji nisu kreatori same igre, moraju da

budu igrači koji gube veoma mali broj lopti po utakmici. Kada sam prvi put počeo da radim u NBA ligi kao glavni trener, Dveju Vejdu je bila prva profesionalna sezona i on je tada gubio veoma mnogo lopti tokom igre. Čak mislim da je u toj svojoj prvoj godini imao najveći broj izgubljenih lopti u čitavoj ligi. To je zbog toga što je u pitanju bio mlad igrač koji je imao loptu u svojim rukama vrlo mnogo vremena tokom igre. Ali naš tim nije bio tim koji je mnogo gubio lopte – ostali igrači u timu su imali izuzetno nizak procenat izgubljenih lopti.

Druga stvar koju MORATE da radite jeste da imate visok ritam u igri – da igrate u visokom ritmu. To se odnosi na različite stvari koje zavise od sastava vaše ekipe. Sa nekim od svojih timova pokušali smo da trčimo i otvaramo kontranapad nakon promašenih šuteva protivnika, ali i nakon primljenog koša. S drugim timovima pokušali smo da trčimo samo nakon promašenih šuteva protivnika i posle izgubljenih lopti protivnika, dok smo nakon postignutih košava protivnika igrali sporije i ulazili u postavljen napad.

Treća stvar koja MORA da se radi jeste da se napada prvo unutra, a potom spolja. Zapravo želim da lopta uđe u reket što je više moguće. Mnogi od vas prate NBA i videli ste i sami da smo imali eksploziju u šutevim za tri poena ove sezone. Ali ako analizirate statistiku, koja je veoma bitna stvar u NBA ligi, videćete da su još uvek najefikasniji šutevi bili slobodna bacanja (koja čak i ja mogu da ubacim), a potom ziceri – polaganja na koš unutar polukruga ispod obruča. Slobodno bacanje u proseku vredi 1,5 poena po posedu, polaganje je bilo 61% efikasno jer se govori o polaganjima koja su branjena i bila i izblokirana – odnosno 1,2 poena je bila uspešnost za pokušaj polaganja. A treći najefikasniji šut je šut za tri poena sa 1,1 poen! Znači da želimo da igramo pokušavajući da napadamo i budemo opasni blizu obruča, a potom, ako usledi pomoć na toj poziciji blizu koša, na taj način da kreiramo šuteve za tri poena ili bar najbolje šuteve za tri poena. Ovde se dešava ono gde vaša filozofija ostaje ista, ali se vaš sistem može menjati, a objasniću to i na primeru. Kada sam u ekipi imao Šakila O'Nila, jedan od glavnih načina napadanja reketa je bio da se lopta doda njemu na poziciji niskog posta i potom da on napada koš. Kada nisam imao veoma dobrog i toliko dominantnog igrača na poziciji niskog posta, i dalje sam želeo da napadam iznutra, pa potom da vratim loptu napolje, tako da smo to radili pick&rollom i prodorima. Još jednom naglašavam da se moj sistem menjao, ali je moja filozofija o tome kako treba da se igra ostajala ista i nepromenljiva.

Četvrta stvar koja se MORA, i verovatno ćete se svi složiti sa mnom, bez obzira na to koji tim trenirate, na kom nivou i bilo kog da je uzrasta, vaš tim mora da igra nesebično. Igrači moraju da dodaju loptu, moraju da postavljaju blokade jedni za druge, jednostavno moraju da stave tim ispred individualnih kretnji i potreba.

Peta stvar koja se MORA jeste pravljenje brzih odluka. Ono što ne želimo je da bilo ko zadržava previše loptu u svom posedu ili da je dribla. Ono što želimo je da svaki put kada primimo loptu na distanci (perimetru), želimo od igrača koji ju je primio da mu pogled bude na obruču – spreman za šut. Moramo da treniramo igrače tako da im to pređe u naviku. Prilikom svakog prijema lopte – pogled je na obruču, spreman za šut. Zatim, odluke su sledeće: imam svoj sopstveni šut ili prodor, gledam unutra da li imam igrača na postu ili nekoga ko

utrčava ka košu da dodam i ako nemam ništa od prethodno navedenog, prosleđujem loptu dalje. Ne želim da lopta bude dugo vremena kod jednog igrača.

Šesta stvar koja MORA jeste da se ima egzekucija (izvođenje) sa velikom preciznošću. Jednu stvar morate da razumete, a to je da nije najpametniji trener sa najboljim kretnjama onaj koji pobeđuje. Stvar je u tome kako postavite da svoj tim da realizuje akcije. Da li ekipa ima dobar tajming prilikom izvođenja postavljenih kretnji, da li ima dobar raspored igrača (spejsing), da li igrači postavljaju dobre i pravovremene blokade, da li napadači dobro pripremaju korišćenje blokade (da li postavljaju svoje odbrambene igrače na pravi način kako bi se oni ulovili u blokadu). Nije sam dizajn neke trik akcije to što je bitno, već egzekucija – samo izvođenje akcije. Skauting je toliko dobar sada da nećete uspeti da prevarite trenere s druge strane terena, i ako su dobar posao uradili u pripremi utakmice, nećete uspeti da prevarite protivničke igrače. Oba tima znaju šta suprotni tim želi da uradi, tako da se svodi na to da će pobediti onaj tim koji bude imao bolju egzekuciju – ako bude izvodio svoje kretnje na bolji način.

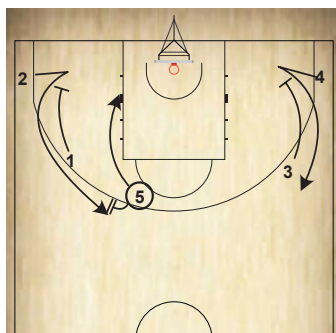
I poslednja (sedma) stvar koja MORA da se radi jeste da se uzimaju dobri šutevi. Svi mi kao treneri možemo imati drugačiju ideju o tome šta je to dobar šut. Prvo, sve je individualna stvar – dobar šut za jednog igrača ne znači da je dobar za drugog. Vi kao treneri to treba da definišete. Uopšteno, govorili smo o tome da želimo najefikasnije šuteve – želimo slobodna bacanja, polaganja i otvorene šuteve za tri poena. Ono što ne želimo jeste da šutevi budu teški, onakvi gde se su odbrambeni igrači na leđima šutera ili direktno ispred i blizu njih. Ali nije samo stvar u tome da izbegavamo loše šuteve – morate uzimati dobre šuteve kada god su mogući. Kada igrate protiv najboljih napadačkih timova, sa 24 sekunde na satu za napad, i vaš napad iskreira dobar šut u nekom ranom delu napada, a vi ga ne uzmete, možda će biti još teže ili nemoguće uzeti tako dobar šut u narednih preostalih 10 sekundi za napad. U NBA ligi nisam morao mnogo da zameram igračima u uzimanju loših šuteva. Ono što me je više nerviralo je kada dobri igrači propuste šansu za uzimanje dobrog šuta. Zato što, logično je i neizbežno, da posle završavamo napad lošim šutom.

Rekao bih vam sada u građenju svoje sopstvene filozofije, bez obzira na to koga imate u sastavu vašeg tima, morate imati određene stvari koje vaši igrači MORAJU da rade. Koje su to stvari u kojima ćete vi biti istrajni iz godine u godinu, a koje vam prave razliku između pobeđe i poraza.

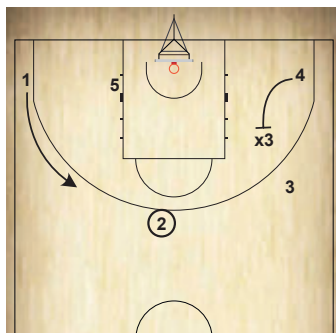
Kako sam izgrađivao svoj sistem iz godine u godinu? Igrao sam sa različitim sistemima u 11 godina, koliko sam radio u NBA ligi. Kada sam imao Šakila O'Nila, igrali smo preko niskog posta. U drugim ekipama u kojima sam radio imao sam dvojicu veoma dobrih centara – imao sam Dvajta Hauarda u Orlandu i Andreu Dramonda u Detroitu. Nijedan od njih dvojice nije bio bio toliko dobar u igri na poziciji niskog posta. Mnogo su bili bolji kao pick&roll igrači, koji hvataju lob dodavanja ispod obruča. Tako je sistem morao da bude drugačiji – da se menja. Imao sam dvojicu plejmejкера (organizatora igre) Redžija Džeksona (u Detroitu) i Džamira Nelsona (u Orlandu), koji su postizali poene i koji su mogli dobro da naprave prodor na koš. U Majamiju sam imao Dejmona Džounsa, koji je možda bio najsporiji plejmejker koji je ikada počinjao u petorci neke ekipe u celoj istoriji NBA lige. Dejmon je bukvalno hodajući morao da prebaci loptu s jedne

**KAKO SAM
IZGRAĐIVAO SVOJ
SISTEM IZ GODINE
U GODINU? IGRAO
SAM SA RAZLIČITIM
SISTEMIMA U 11
GODINA, KOLIKO
SAM RADIO U
NBA LIGI. KADA
SAM IMAO ŠAKILA
O'NILA, IGRALI SMO
PREKO NISKOG
POSTA. U DRUGIM
EKIPAMA U KOJIMA
SAM RADIO IMAO
SAM DVOJICU
VEOMA DOBRIH
CENTARA – IMAO
SAM DVAJTA
HAUARDA U
ORLANDU I ANDREU
DRAMONDA U
DETROITU**

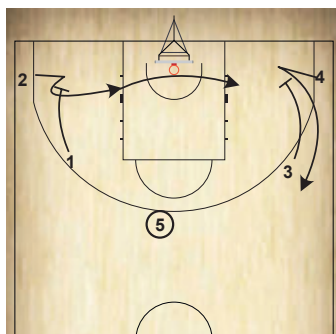

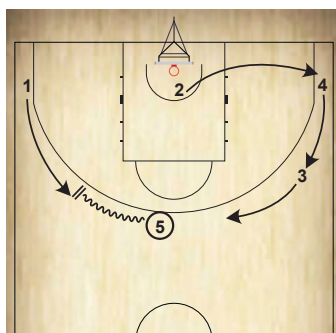
DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

DIJAGRAM 9

strane terena na drugu jer nije bio sposoban da pretrči s loptom u svom posedu nijednog igrača u ligi koji ga je branio. Ali je bio veoma pametan i izuzetan šuter. U sezoni kada sam ga imao u Majamiju, on je predvodio NBA ligu u procentu uspešnosti u šutiranju. Tako je sistem morao da bude drugačiji i da se menja u zavisnosti od plejmejкера koje sam imao. Naš sistem u Orlando je morao da se gradi drugačije jer smo imali jednog od najboljenijih visokih igrača koje je liga ikad imala i videla – Hidajeta Turkoglua. Nisam imao nikoga poput njega u Majamiju ili u Detroitu. Tako je u svim tim različitim ekipama i sam sistem morao da bude drugačiji. Igrači su ti koji određuju kakav će sistem biti. Igrači su ti koji pobeđuju u utakmicama i to je svima očigledno. Jedan od glavnih razloga zašto je Igor Kokoškov imao probleme u Feniksu ove sezone jeste taj što nije imao dobrog igrača na poziciji plejmejкера, nije imao organizatora igre. Ako vam se to desi, veoma je teško da se onda igra.

Svi znamo da su igrači ti koji dobijaju utakmice. Ali ako želite da igrači igraju na najvišem mogućem nivou, morate da ih stavljate u pozicije u kojima mogu da budu uspešni. Ne mislim kao trener da možete imati jedan sistem i igrati ga svake sezone i da očekujete od takvog sistema da bude uspešan i da ima efekta. Vaša filozofija igre ostaje ista, ali se sistem menja iz sezone u sezonu.

Verujem u davanje slobode igračima unutar strukture. Igrači žele potpunu slobodu. Ali po mom mišljenju, ako date igračima previše slobode, stavljate ih u situacije za koje nisu spremni i na taj način ih spremate za neuspeh i propast.

Pokazaću vam neke stvari koje radimo, a kod kojih igrači sigurno imaju slobodu da prave različita utrčavanja, da čitaju odbranu, ali pokušavamo da ih zadržimo u strukturi koja odgovara njihovim mogućnostima.

Kada ocenjuju i vrednuju košarkaše, ljudi se uglavnom fokusiraju na atletske sposobnosti, visinu i obučenost. Te sve stvari su važne, ali košarka je igra odluka. Najbolji igrači znaju kada da dodaju loptu, kada da šutiraju i kada da driblaju. Svi ste videli igrače koje, kada dovedete na teren i date im da rade vežbe bez odbrane, i da pritom izgledaju veoma dobro – mogu uspešno šutiraju, atlete su, izgledaju kao da bi trebalo da budu dobri igrači. Ali ih onda stavite u situaciju utakmice i oni šutiraju tri od 12 spolja, sa pet izgubljenih lopti. Šta je problem? Ne mogu da donose odluke. Košarka je igra odluka i treba da stavljate igrače u pozicije u kojima mogu da donesu neophodne odluke. Imate neke igrače za koje želite da mnogo odlučuju. Ako ste gledali Hjuston Rokitse – oni imaju dvojicu igrača koji su stajali u uglovima terena (kornerima) i nisu radili tokom utakmice ništa drugo. Zašto ne preterujem kada ovo kažem – prosto su stajali u uglu dok su Harden i Kris Pol donosili sve odluke. Jedina odluka koju su ti igrači u uglu donosili je kada prime loptu, da li da je šutnu, a ako im je neko izlazio na šut, pravili bi ili prodor, ili bi dodavali loptu dalje. Situacije u koje stavljate svoje igrače moraju da odgovaraju njihovim sposobnostima za donošenje odluka.

Volim da razlimišlam o svom napadu u tri različita dela: Šta ćemo uraditi kada naš protivnik promaši šut i kada mi uhvatimo loptu u skoku za nas. Nikada nećemo usporavati igru i praviti odmah neke pozive za postavljen napad. Napadaćemo da poentiramo i za to postoji određeni broj principa – pravila koji vam koriste za dalji nastavak igre.

Šta ćemo uraditi kada protivnik postigne koš? Neki timovi u NBA to rade tako što najbliži igrač ubacuje loptu u igru iz auta i potom trči kao što biste radili i u situaciji nakon promašenog šuta protivnika (trči se kontrana-pad). Ali to nije način na koji ja radim. Za mene će uvek loptu u igru ubacivati isti igrač – igrač na poziciji 4, trča-ćemo po određenim linijama i imaćemo seriju stvari koje radimo i igramo u napadau (prilikom trčanja u tranziciji).

Šta ćete raditi u situacijama mrtve lopte i kada vaš protivnik šutira slobodna bacanja? Za nas je to uvek bio postavljen napad posle tih situacija – koji ja zovem sa bočne linije kao trener.

Želim da objasnim šta smo radili u vreme dok sam bio u Detroitu u situacijama posle postignutog koša protivnika i zašto. Mora da postoji razlog zašto imaš isti sistem sve vreme. Ono što smo mi radili je da sa smo sve gradili oko tri stvari koje smo želeli da postignemo: hteli smo više kretanja hteli smo da se naš plejmejker oslobodi lopte što pre i doda je. Imali smo dominantnog plejmejкера sa loptom i imali smo previše igrača okolo koji su ga gledali. Hteli smo da napravimo nešto gde će on rano dodati loptu – naš centar je bio veoma dobar u driblingu i dodavanju, a takođe je bio izuzetan u roll situacijama ka košu, naročito iz uručjenja i pick&rolla na sredini terena – pozicijama laktova reketa i na poziciji visokog posta.

Hteli smo nešto gde bismo uradili sve ove tri navedene stvari. Radili smo isto što bi svaki trener radio – ukrali smo napad (kretanju) od drugog tima. Uzeli smo stvari koje su se nama dopadale, zatim smo ih prilagodili našem sastavu ekipe i dodali smo i neki svoj pečat sve-mu tome.

Neću vas provoditi kroz početak kretnje – momenta hvatanja lopte i prvog dodavanja. Nekoliko stvari treba da razumete – igrač na poziciji 4 će uvek uvoditi loptu u igru iza čeonu linije zato što želimo da imamo organizaciju kretnje. Naš igrač 4 je mrzeo ovo pravilo zato što mnogo puta on je bio u odbrani na spoljnim pozicijama i ako bi njegov igrač uzeo šut i pogodio, njemu bi bilo teško da ide ispod koša da kupi tu loptu i uvodi je u igru. Ali srećom po mene – nije me zanimalo kako igrači na poziciji 4 razmišljaju na tu temu. On bi očigledno dodao loptu plejmejkeru (igraču 1), dok je naš igrač na poziciji dvojke (2) uvek trčao levom linijom u ugao na drugoj strani terena. Naši igrači na pozicijama dvojke i trojke (2 i 3) menjali su se u različitim sezonama, a mnogo toga je zavisilo od toga da li su levoruki ili desnoruki, a recimo, kada sam bio u Orlando, imao sam Turkoglua na levoj strani u korneru kao igrača 3 jer je bio bolji igrač sa loptom i hteli smo da mu omogućimo da napada na svoju desnu ruku. Ali u Detroitu samo hteli da naš igrač 2 bude tu jer je bio bolji sa loptom. Stavljamo igrača 3 u desnu liniju trčanja u tranziciji i želimo da naša petica (5) ide na prednji deo obruča i bez obzira na to šta zovemo (dijagram 1).

Kao ubacimo loptu brzo, uvek imamo opciju da nađemo i dodamo loptu igraču 5, koji trči brzo na obruč u reket. Kao što ćete imati prilike da vidite u ovoj akciji koju ovoga puta prikazujem, igrač 5, ako nije primio loptu, ide na suprotnu stranu od lopte. Različite opcije ćemo pokazati iz ove kretnje koje možete koristiti u zavisnosti od toga koliko je pametan igrač sa loptom 1. Ili ćemo dozvoliti da 1 pravi poziv po sopstvenom izboru, bez gledanja na klupu ili, ako nije sposoban za tako nešto – onda bih ja preneo poziv igraču 1, a on bi to saopštio ostatku ekipe.

Kretnja koju pokazujemo ovom prilikom se zove

pucketanje (snap na engleskom). Uvek želim da igrač 1, kada poziva šta se igra, napravi poziv za kretnju verbalno, ali i vizuelno – zvuči jednostavno, ali je važno, jer ćete igrati u mnogo sportskih hala gde će publika biti veoma glasna i igrači neće uvek moći da čuju njegov poziv na terenu. Želimo da budemo organizovani i želim da ovaj igrač 1 napravi i vizuelan poziv za kretnju – da pucne prstima u vazduhu podigavši ruku kojom pokazuje visoko da svi vide poziv, dok drugom rukom dribla loptu. Svi ostali igrači na terenu treba da ponove glasom poziv koji je igrač 1 napravio – zato što može da se desi da jedan od igrača nije čuo ili video poziv. Zato je bitno da ostali igrači ponove poziv. Znam da ovo zvuči kao elementarna stvar, ali ako želite da vaš napad uspe, mora da počne na pravi način. Pročitao sam citat američkog astronauta koji kaže: „Ako pogrešiš u sletanju za jednu stopu – nije strašno, ali ako pogrešiš prilikom uzletanja za jedan inč – promašićeš Mesec za hiljade kilometara.“ Drugim rečima, sve što ne počne na pravi način, verovatno će se loše i završiti. Ako se igrači nisu razumeli u igri – biće veoma loše po ekipu. Izuzetno verujem u vrednost same organizacije na terenu.

Jedan od najvećih poslova i odgovornosti koje igrač 1 ima jeste da bude sposoban da organizuje ekipu. To cenim više kod tih igrača negonjihovu sposobnost da naprave prodor. Govorio sam već o Dejmonu Džonsu, koga sam imao u Majamiju, a koji je bio najsporniji plejmejker u istoriji. I sada, kada imam 60 godina i debeo sam – brz sam sigurno koliko i on. Ali ne samo da je bio izuzetan šuter, veoma je bio verbalan i glasan i mogao je da organizuje ekipu. I zapravo sam ja bio jedini trener kome se on sviđao kao igrač, jer sam cenio te njegove sposobnosti.

Kako se igrač 4 pomera na terenu i prelazi na napadačku polovinu terena, istrčaje ispred igrača 1. Želimo da igrač 4 primi loptu ili na središnjoj liniji terena (liniji koja ide od jednog obruča do drugog) ili (još bi možda i bolje bilo) korak prema igraču 1, koji je s loptom na jakoj strani (**dijagram 2**). Ne želimo da igrač 4 primi loptu na strani pomoći jer tada nemamo pravilo. Naše prvo dodavanje ide na igrača 4, i to koliko je moguće bliže da je primi liniji za tri poena.

Iz ove kretnje koju zovemo pucketanje imate mnoštvo opcija. Ne zovemo te opcije svaku ponaosob nekim imenom – njih moramo sami da pročitamo.

Nakon dodavanja lopte na igrača 4, igrač 1 ide na uručenje lopte od igrača 4. Kako 4 uruči loptu, igrač 1 ide sprintom da postavi blokadu za igrača 3 (koji se nalazi u desnom uglu) (**dijagram 3**).

Igrač 5 izlazi na lakat reketa i igrač 1 njemu dodaje loptu (**dijagram 4**). Igrač 3 koristi blokadu i izlazi široko.

Prva opcija je uručenje igrača 5 za 1 i roll igrača 5 ka košu, i sada igrač 1 odlučuje šta želi. (**dijagram 5**), isto kao u situaciji pick&rolla ima svoj prodor na koš, ili pas o pod igraču 5. Ako pomoć usledi iz bližeg ugla – dodavanje igraču 2 za šut, a ako je odbrambeni igrač na igraču 2 postavljen visoko – može napadač 2 da napravi back door utrčavanje, ka košu. Čak ako se odbrana sa slabe strane povuče kako bi branila roll, imamo dodavanje na nekog od dvojice na strani pomoći (igrači 3 i 4).

Ovu kretnju možemo da igramo na bilo kojoj strani terena. Ako definitivno želimo da je igramo na levoj strani terena, naš poziv za levu stranu je „Louie“ (Lui) - Louie Snap.

Govorili smo o tome da u našoj filozofiji mora da bude egzekucija sa preciznošću (precizno izvršavanje kretnji). Naš igrač 4 ne sme da primi loptu na strani pomoći na terenu – ako se to desi, naša kretnja nije dovoljno efikasna, jer ako je primi tu u daljem uručanju koje sledi između igrača 5 i 1, oni će se nalaziti preblizu i osim toga, loš je ugao izlaska iz tog uručanja.

Sledeća opcija je sa ulaskom na isti način, nakon uručnja 4 za 1 i nakon što igrač 1 doda loptu igraču 5, koji izlazi na lakat reketa ne radi se uručnje igrača 5 za 1. Imajte u vidu da igrač 5 ima uvek opciju da fintira uručnje i da prodorom sam napadne koš. Ovoga puta igrač 5 ne uručuje loptu igraču 1, već se okreće licem ka košu. Radi se split sa igračem 2, koji je dole u uglu. Na drugoj strani sledi isto – igrač 4 radi blokadu za igrača 3 i sledi otvaranje (**dijagram 6**). Igrač 2 čita čita odbranu – ako ga prati i ide za njim ide na uručenje od igrača 5, i sada je igrač 2 taj koji odlučuje šta dalje. U osnovi, igrači 3 i 4 će stajati (ostati) široko, ali povremeno, ako odbrana čuva igrača 3 daleko, tada igrač 4 može tom odbrambenom igraču da postavi leđnu blokadu, a igrač 2 je taj koji pravi konačnu odluku.

Sledeća opcija (**dijagram 7**) jeste u situaciji u uglu gde se radi split 1 za 2, ako igrač koji brani igrača 2 fintira ili ako prilikom korišćenja blokade preuzimaju u odbrani, igrač 2 može da napravi usko curl utrčavanje ka košu oko igrača 1 koji postavlja blokadu. Ako igrač 2 ne primi loptu prilikom utrčavanja, mi nikada ne radimo zaustavljanje tog igrača ispod obruča i vraćanje na istu stranu (**dijagram 8**). Ako nema dodavanja na igrača 2, koji napada utrčavanjem obruča, on nastavlja u suprotan ugao, a igrač 5 driblingom ide na uručenje igraču 1 (**dijagram 9**).

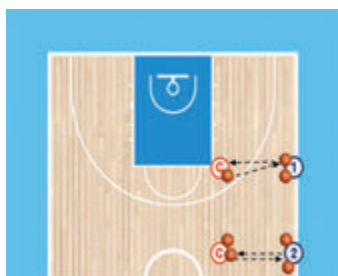
Sledeća opcija: Mnoge odbrane će na splitu 1 za 2 preuzeti i mnogo timova je izuzetno lenjo prilikom tih preuzimanja, tako da ako igrač koji čuva igrača 1 da preuzme, ostane visoko čekajući izlazak igrača 2 da izađe iz blokade. Kada vidimo ovakvu situaciju, igrač 1, dokle god ima u vidokrugu svog odbrambenog igrača X1, ide dokle god ga vidi. Čim ga izgubi iz vida, igrač 1 pravi slip utrčavanje ka košu. Kao i u prethodnoj opciji sa igračem 2, ovoga puta naš igrač 1 traži put do kopa utrčavanjem i ako ne primi loptu, protrčava na drugu stranu – i nastavak sledi kao i u prethodnoj varijanti, u kojoj igrač 2 pravi curl utrčavanje. Sada igrač 2 (nakon što igrač 1 protrči na suprotnu stranu u ugao) ide na uručenje koje dobija od igrača 5 nakon driblinga i kretnja se razvija dalje. ●

Pruredili: **Goran Vojkić, viši košarkaški trener**
Marko Mrđen, viši košarkaški trener

**JEDAN OD
NAJVEĆIH POSLOVA
I ODGOVORNOSTI
KOJE IGRAČ 1 IMA
JESTE DA BUDE
SPOSOBAN DA
ORGANIZUJE EKIPU.
TO CENIM VIŠE
KOD TIH IGRAČA
NEGONJIHUVU
SPOSOBNOST DA
NAPRAVE PRODOR**

Originalno i kreativno

DIJAGRAM 1

DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

zuzetna mi je čast i želeo bih da zahvalim Udruženju košarkaških trenera moje države što su me pozvali da budem deo ove klinike. Želeo bih da nesebično podelim neke ideje, pošto imamo jednu od najeminentnijih svetskih škola i toga treba da budemo svesni i ponosni na to, ali i da nastavimo da je nadograđujemo. Kognitivne vežbe za razvoj igrača su mi promenile način razmišljanja. Košarka je igra reakcije, koncentracije i sposobnosti brzog procesiranja informacija. Putem komunikacije, određene informacije primamo čulom sluha, obrađujemo ih u mozgu i iste se vraćaju kroz nervni sistem, zahvaljujući kojem mozak šalje informaciju u telo. Informacija u košarci može da bude i vizuelna. U tom slučaju, informacija se apsorbuje kroz očni receptor, odlazi u mali mozak, to je motorni perceptor, i ulazi u kognitivni deo mozga. Putem nervnog sistema prenosi se kroz telo da bi se završio motornim pokretom. Prilikom potpisivanja igrača za tim, mi treneri uvek postavljamo pitanja između sebe: koliko je igrač pametan, kakva mu je košarkaška inteligencija, anticipacija, percepcija, odnosno kako prima informacije. Prosečni igrači mogu da uoče samo šta se događa ispred njih, malo bolji vide širu sliku na prvim linijama dodavanja, dok vrhunski igrači vide sve na terenu. Takvi igrači imaju određeni talenat. Dobar primer za to je Nikola Jokić, koji u situacijama kada je prateći centar na središnjoj

poziciji rešava pin down na jednoj strani terena, ali i vid celokupnu stranu pomoći. Još jedan dobar primer je Miloš Teodosić.

Imao sam čast i priliku da saradujem sa Fernandom Minas (ne mogu da razumem prezime), mojim dragim prijateljem iz Brazila i vanrednim profesorom na Univerzitetu Sao Paulo. Njegov boravak u Juti je na neki način promenio moje razmišljanje iz aspekta metodike treniranja. Stalno pominjemo mišićnu memoriju i repetitiju. Ponavljanje je majka znanja (lat. repetitio est mater studiorum), jer ono što ponavljamo dovodi nas do perfekcije. Fernando kaže da je košarka ipak igra reakcije i gledanjem moje NBA ekipe shvatio je da sam igrača ubacio u vežbe u kojima imaju stalno istu reakciju, što je fenomenalno za automatizam. Njegova ideja je bila da uključimo i kognitivni deo u sam trening, da ne bi ostao uspavan. Mnogi timovi u NBA danas treniraju mišićnu memoriju zajedno sa moždanom aktivacijom. Svi segmenti košarkaške igre se vežbaju, pa tako i taj kognitivni deo mozga.

U svojoj kategorizaciji individualnog treninga, i dalje najzastupljeniji sadržaj pripada starom konvencionalnom treningu koji se neprekidno radi, dok nove stvari koje igrači izmišljaju mi samo beležimo. Dosta radim na balansu, odnosno kako je ja zovem,

košarkaška joga, i treći deo je upravo zasnovan na kognitivnom razvoju. Vežbe kognitivnog razvoja su beskonačne. Kao glavni trener možete i da kažete da ove stvari ne želite da radite, ali je bitno da razumete koncept i prepustite ovaj deo treninga vašim kondicionim ili pomoćnim trenerima. Metodološki pristup bi trebalo da bude sledeći:

● Repeticija

- Jednostavne i poznate reakcije
- Nepoznate odluke
- Verbalna kognitivna vežba

Početa faza vežbe sastoji se iz direktne komunikacije dve osobe u kojem vodeća osoba nabroja brojeve od 1 do 3, dok prateća osoba odgovara njenim sledećim brojem, praveći tako brojčani niz (1,2,3,1...). U sledećoj fazi, nakon što je prvi dotok informacija dobro prihvaćen i savladan, dodajemo broju 1 i pokret telom, odnosno pljesak rukama. Vežbu nadovezujemo dodavajući broju 2 pokret dodira čela, a u sledećoj fazi i broju 3 pokret dodira partnerovog ramena, na način postepenog dodavanja i opterećenja sa novim informacijama.

● Vežbe tehnike s kognitivnim razvojem

Igrač prvo radi u mestu i s jednom loptom - ovladavanje repeticije. Prilikom ove faze stremi se perfekcionizmu i korigovanju pokreta. Didaktičkim pristupom najpre istu vežbu raditi u jednostavnim i unapred poznatim reakcijama (u pravolinijskom i krivolinijskom kretanju, unapred poznatim promenama...) i ovom fazom ponavljanjem se automatizuje mišićna memorija, a postepeno smanjuje prisustvo razmišljanja. Kako se cerebralni korteks ne bi uspavao, u poslednjoj fazi se dodaju nove informacije (veći broj lopta, baloni, audio i vizuelni signali...) u kojima igrač mora da donese pravovremenu, tačnu i unapred nepoznatu odluku ponavljajući automatizovane pokrete uz osvežavanje cerebralnog korteksa. Kada igrač radi prvi put datu vežbu, njegov korteks obrađuje nove informacije. Nakon određenog vremena, korteks spava, dok mišićna memorija preovlađuje u izvođenju datog pokreta. U tim trenucima igrač ne razmišlja, već radi automatizovan pokret. Zato je bitno nastaviti sa treningom kognitivnog razvoja igrača.

Stacionarne vežbe tehnike driblinga - vežbe repeticije: vezivanje istih i različitih promena driblinga sa jednom loptom (prednja-prednja-srednja) različite visine driblinga sa dve lopte (ista visina, različite visine) in and out sa dve lopte lateralni V dribling istom rukom sa dve lopte (široko i usko) jedna lopta lateralni, a druga frontalni V dribling istom rukom. Vežbe s jednostavnim i unapred poznatim reakcijama: rad nogu i promena položaja tela prilikom pravolinijskog driblinga s jednom loptom prilikom driblinga sa dve lopte, jednu pustiti da odskoči u vazduh jačim driblingom, za to vreme kontrolisanom loptom napraviti dvostruke promene (prednja-prednja, prednja-srednja, srednja-zadnja...) i ponovo uspostaviti kontrolu nad dve lopte prethodnu vežbu povezati s tehnikom dodavanja i hvatanja lopte (umesto u vazduh, dodati loptu partneru koji će vratiti dodavanjem u unapred poznatoj: ruci, nozi, putanji)

● Vežbe s nepoznatom odlukom:

igrač driblajući dve lopte čeka na dodavanje partnera koje treba da bude nepoznato (u nepoznatu ruku, nogama, nepoznatom putanjom...) i u istom momentu se dodavanjem oslabi jedna driblajuća lopta osim u slučaju dodavanja nogom. U tom slučaju šutnuta lopta se takođe vraća nogom. Vežbu raditi sa 3 ili 4 lopte (**dijagram 1**) prethodnu vežbu nadograditi audio ili vizuelnom signalima i njihovim kombinacijama (dodavanje levo-desno, prema bojama, brojevima). Različiti primeri vežbe se mogu videti na dijagramima 2, 3 i 4 dribling sa balonom koji mora da ostane u vazduhu (povećati broj lopti i balona) prethodnu vežbu nadograditi i laserom koji igrač treba da nagazi driblati loptu od zid tražeći laser okrenut ka zidu, dribler kontroliše dve lopte očekujući dodavanje od zid. Pre prijema lopte treba da se oslobodi jedne lopte dodavanjem treneru unazad okrenut ka zidu, dribler kontroliše dve lopte očekujući dodavanje od zid. Nadolazeću loptu propustiti kroz noge

● Situacione vežbe s nepoznatom odlukom:

- Kompleksne situacione vežbe s velikim brojem informacija u kojima kombinujemo sve prethodne audio i vizuelne prijeme informacija.
- dribler kontroliše dve lopte i balon istovremeno čekajući audio-signal od centralnog trenera u vidu komande gde treba da doda loptu (levo-desno, broj, boja) i nakon toga ostvaruje vizuelnu informaciju prijemom nove lopte nepoznatim putanjama (**dijagram 5**)
- prethodnu vežbu nadograti povećanjem broja dodavača i ostavi dribleru da kontroliše jednu loptu i balon (**dijagram 6**)
- dribler kontroliše loptu i istovremeno obrće hulahop drugom rukom tražeći laser na podu koji treba da nagazi, vežbu nadograditi tehnikom dodavanja s trenerima (**dijagram 7**)
- igrač okrenut leđima košu očekuje audio-signal za okret ka košu i prijem lopte. U momentu prijema vizuelne informacije čunja: šutira - čunj okrenut nagore ili prodire na koš u stranu - u zavisnosti na kojoj je strani okrenut čunj (**dijagrami 8 i 9**) prethodnu vežbu nadograditi tehnikama driblinga i dodavanja (**dijagram 10**) prethodnu vežbu nadograditi laserom i balonom. U slučaju prodora sa laserom dodati loptu treneru - dishing (**dijagrami 11 i 12**). Novim signalom laserom napasti close out prodorom na koš (**dijagram 13**).

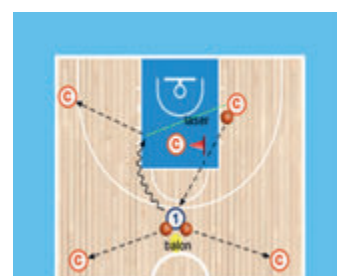
Broj vežbi je veliki dokle god razumemo koncept. Igrače bi trebalo opteretiti ovakvim vežbama i nadograđivati ih novim nepoznatima. Vežbe bi trebalo da budu servirane igračima od jednostavnijih ka složenijim i od poznatih prema nepoznatim kako bi sami donosili svoja rešenja i upotrebljavali ih u situacionim taktičkim okolnostima igre. Sve vreme koje ste investirali radeći s balonima, laserima, donošenjem reakcija i odluka igrača se kasnije prenosi u razvoj igre počev od 2 na 2, 3 na 3, pa sve do 5 na 5. Na taj način ulazite u situaciono čitanje i rešavanje segmenta igre i sama igra postaje lakša. Igrači su deca i oni vole da se igraju. Ubacivanjem jedne nove stvari oni će veoma da se zainteresuju i biće im interesantno. Aktivirajte mozak, neka korteks bude uključen jer košarka je igra reakcije. ●

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 11

DIJAGRAM 10

DIJAGRAM 9

Odbrana preuzimanjem

Preuzimanje na P&R je savremena vrsta odbrane koju koristi više od 80% klubova u Evropi i u celom svetu. U ranijim godinama smo videli da je to vrsta odbrane koja može da se koristi u poslednjih 10 sekundi napada. Pored ovog slučaja, treneri su najviše voleli da je koriste i protiv specifičnih igrača koje su mnogo dobri u pick and roll igri u napadu.

Ideja je u početku bila da se samo protiv pojedinih igrača preuzima u P&R, ali u današnje vreme uočava se da ona može da bude i osnovna odbrana u timovima gde se ta vrsta odbrane igra i svih 40 minuta. Jedan takav primer je Himki, sa trenerom Jorgosom Barcoksom, koji igra tokom celog meča sa preuzimanjem u P&R, kao i Čavi Paskval u Panatinaikosu prethodne godine. Ta odbrana je kod obojice dala rezultate. Da biste koristili tu odbranu, sigurno da morate posedovati specifične igrače na svim pozicijama, centre koji mogu da brane prodor spolja, a i bekove sa fizičkim predispozicijama koji mogu da čuvaju centre ispod koša. Iz tog razloga, stavljao sam Branka Lazića na plejmejkeru protivničke ekipe zbog pritiska na lopti i njegove mogućnosti odbrane nad unutrašnjim igračima prilikom preuzimanja. Iz mog ličnog iskustva, najbolji primer datira iz 2014, kad sam radio u Olimpijakosu. Igrali smo sa Real Madridom za odlazak na F4, a rezultat je bio 2-0 u poredama za Real Madrid. Takav rezultat je bio posledica naših pokušaja da branimo veoma snažnu bekovsku liniju u P&R iskakanjem i flat odbranom. Tada sam mnogo razmišljao o odbrani preuzimanjem. Na moju inicijativu kao pomoćnog trenera, predložio sam treneru Barcokasu da preuzimamo od početka utakmice i da svedemo njihovu igru više na 1 na 1. Nakon što je prihvatio moj predlog, dve sledeće utakmice smo igrali sa preuzimanjem tokom 40 minuta igre i vratili smo rezultat na 2-2 u poredama. U sadašnje vreme možete da primenite ovu odbranu kao osnovnu, a ne samo kao odbranu taktike.

Ono što sam shvatio ovih godina jeste da centri nisu ni sami svesni da su sposobni da brane bekove. Pre svega verom i skautingom treba da date do znanja vašim centrima da oni imaju mogućnost da odigraju dobru odbranu protiv nižih igrača. U savremenoj košarci, skoro svi igrači na poziciji 5 mogu da čuvaju bekove. Majkl Odžo na prvi pogled izgleda kao da nema potrebne predispozicije za takav zadatak, ali svojim brzim lateralnim kretanjima uspešno je čuvao igrače koji su bili mnogo brži od njega.

Kada se priča o preuzimanju u P&R, svi smatraju da je najbitniji trenutak preuzimanja u momentu blokade između dva igrača. Moje se mišljenje zasniva da odbrana

na preuzimanjem nije saradnja samo dva igrača već svih pet u kojim se vodim sledećim principima:

1. Pritisak na lopti – prvo je bitno da se kontrolisano zatvori igrač koji treba da primi loptu za prenos. Odbrana počinje pritiskom na lopti prilikom prevođenja kako bi se napad usporio i kako bi mu ostalo što manje vremena za realizaciju u napadačkom polju. Na igraču se vrši pritisak sa zatvorenim linijama dodavanja i prodora prema košu (**dijagram 1**).

2. Pritisak na prvom dodavanju – veliki pritisak na prvom ulaznom dodavanju u pozicionom napadu.

3. Kontakt s igračem koji postavlja blokadu – obično svi centri imaju naviku da stoje i čekaju da dođe do P&R. Odbrambeni centar uvek mora da ima kontakt sa svojim igračem na razdaljini od pola tela iz razloga da se spreči proklizavanje (eng. slip) na P&R (**dijagrami 2 i 3**).

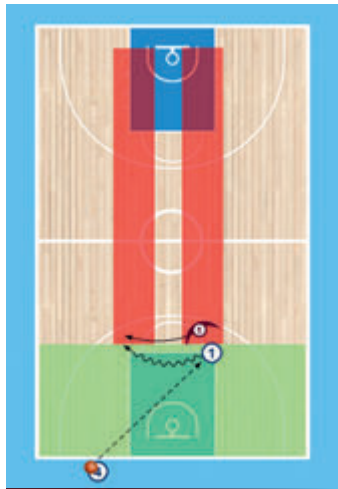
4. Komunikacija – centar je dužan da komunicira i najavljuje svom beku detalje dolazeće blokade.

5. Odbrana bekova ispod blokade – bek je dužan da brani odskakanjem i preuzimanjem ispod nivoa blokade kako bi bio u povoljnijoj poziciji da brani liniju napadačkog centra i koša. Tu liniju brani kontaktom tela do nivoa linije penala, kada se prebacuje ispred napadačkog centra i pokušava da ugura centra što dalje od lopte i što bliže čeonj liniji (**dijagrami 4 i 5**). U slučaju odbrane preko blokade, ostajanjem dva igrača bliže lopti otežava se beku odbrana centra prilikom rola i omogućuju laki poeni direktnim dodavanjem na centra.

6. Odbrana centra s težnjom odstupanja beka – centar iskakanjem i preuzimanjem mora da tera beka ka polovini terena sa dva lateralna pokreta u težnji da ga udalji što više od koša i da mu oduzme jednu ili dve sekunde kako napadački bekovi ne bi bili u situaciji da pronađu brzo dodavanje. Po mom mišljenju, centar ne treba da usmerava beka, osim ukoliko nije igrač sa izraženim sposobnostima jedne strane, na daljini od jedne ruke (**dijagram 5**). Usmeravanjem bilo koje strane direktno se otvara linija ka košu, što pravi ogromne probleme za odbranu.

● Timska odbrana u slučaju spoljašnjeg napada 1 na 1 (spoljašnji miss match)

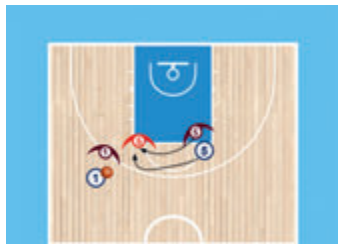
Ukoliko napad odluči da napadne spoljašnjim miss matchom, ključnu ulogu u dobroj odbrani igraju i svi ostali igrači. Kao što sam napomenuo, preuzimanje je timska odbrana u kojoj svih pet igrača treba da funkcionišu zajedno. Automatski prilikom preuzimanja igrači sa prvih dodavanja treba da igraju neku vrste zonske odbrane u kojoj neće braniti samo svog igrača već i prostor. Oni bi trebalo da makar jednom nogom

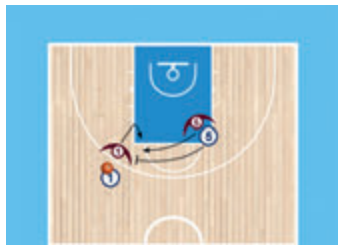
DIJAGRAM 1

DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3

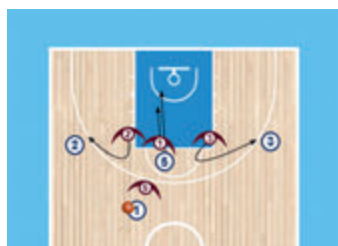
DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

na pick and roll

budu unutar reketa. Na taj način vizuelno će umanjiti napadačkom beku okruženje i takozvane rupe preko kojih bi mogao da probije odbrambenog centra (slike 1 i 2). Iz iskustva, najveći problem sam imao upravo u stvaranju navike kod spoljnih igrača da pre svega budu u reketu i da iz te pozicije idu jednim fintirajućim korakom ka lopti i da se zatim vrte na svog igrača u situaciji kada se igra 1 na 1. Ovaj zahtev sam imao i na strani lopte i na strani pomoći (dijagrami 6 i 7). U slučaju kada bek probije centra, moja teorija se zasniva na mišljenju

da nikada ne želim da stranu pomoći uvučem unutar reketa zato što će dovesti do lakog šuta za tri poena. Umesto toga, zahtevam od probijenog centra da uvek bude na bliskom rastojanju s bekom. Prilikom prodora od nivoa slobodnog bacanja ka košu, ponovo dolazi do preuzimanja istih igrača sa podignutim rukama, dok igrač na strani pomoći kao korektor čuva prostor iščekujući centra da stigne na svog igrača (dijagrami 8 i 9). Bitno je da centar shvati da u slučaju prodora ne ostane pobeđen u mestu jer u toj situaciji napad dobija veliku prednost u situaciji 2 na 1.

● Timska odbrana u slučaju unutrašnjeg napada 1 na 1 (unutrašnji miss match)

U 70-80% slučajeva do unutrašnjeg miss match će doći preko dodavanja sa 45 stepeni, osim ukoliko nije u pitanju stvarno dobar dodavač koji će pronaći rešenje iz jednog driblinga direktno na centra. Princip pritiska na

prvo dodavanje će kao posledicu dodatno otežati spuštanje lopte na niski post. U oba slučaja bek mora da brani centra ispred njegovog tela. Ukoliko lob dodavanje stiže sa 45 stepeni, strana pomoći mora da bude spremna da pravovremeno, u momentu dodavanja, uskoči agresivno na udvajanje. Dodavanjem ili driblingom centra od koša, udvajanje se prekida povratkom odbrane na svog igrača (dijagrami 10 i 11).

● Timska odbrana u slučaju high-low

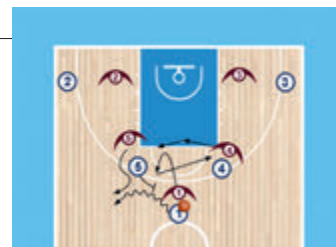
Postavlja se uvek pitanje kada igrač sa strane pomoći ide na high-low, koji odbrambeni igrač treba da ga preuzme ukoliko se ispoštuju svi gorenavedeni principi. To pitanje su mi igrači postavljali bezbroj puta. Da ne bi bilo zabune, uvek sam im govorio da je strana pomoći kao zonska odbrana. Prednji igrač je u dužnosti da isprati igrača na visokom postu sa tendencijom da ne primi loptu, a zadnji igrač ima obavezu udvajanja na niskom postu i izlazak na close out u slučaju skip dodavanja. Vežbu sa uvodnim dodavanjem na $\frac{3}{4}$ terena, gde možemo upotrebiti sve tražene principe predstavljeni su na dijagramima 12, 13, 14, 15 i 16.

● Timska odbrana u slučaju rogova

Kad god se igraju rogovi, preuzimanje u P&R najlakše može da se odbrani na način triple switch. Nakon pomenutog odskakanja beka ispod blokade i prvog kontakta telom kojim usporava kretnju centra, dolazi do preuzimanja sa igračem 4. Bitno je da igrač 4 bude dobro pozicioniran prilikom P&R pomeranjem ka lopti kako ne bi došlo do kašnjenja u preuzimanju. Nakon toga, poštuju se svi navedeni principi, pa i odbrana 4 brani ispred 5 na niskom postu (dijagrami 17 i 18).

Najveća mana u odbrani preuzimanjem je skok u napadu nakon šuta zbog miss match situacije. Iz tog razloga, obavezno svih pet igrača mora da učestvuju u odbrambenom skoku. Međutim, velika prednost ove odbrane je da iz nje u napadu imate centra kao prvog trenera u kontranapadu.

U današnjoj košarci je nemoguće odbraniti 1 na 1 samo sa jednim igračem, potrebno je svih pet. U odbrani preuzimanjem treba da kažete igračima da poslednjih pet sekundi odbrana mora da bude najintenzivnija i najbolja sa još većom agresivnošću. Morate da shvatite da u košarci ne postoji rezultat 0:0, tako da koju god odbranu da igrate, napad će dati poene. To znači da ne treba odmah da menjate ukoliko napad rezultira poenima, već da vi kao treneri treba da podržite svoju odbrambenu ideju, ukoliko je ona odigrana sa ispoštovanim principima uz pohvalu igračima. Uvek razmišljajte kako bi napad mogao da napadne vašu odbranu. ●

DIJAGRAM 17

DIJAGRAM 16

DIJAGRAM 15

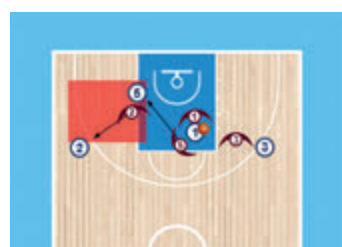
DIJAGRAM 14

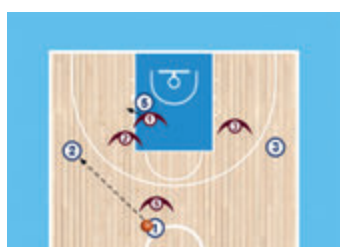
DIJAGRAM 13

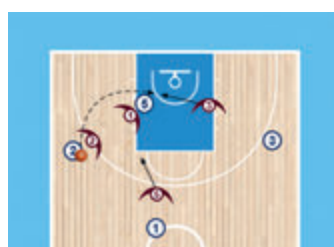
DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 9

DIJAGRAM 10

DIJAGRAM 11

Put povratka na teren

U jednom od prethodnih brojeva časopisa *Trener* bilo je govora o prevenciji povrede kolena, kao i o faktorima rizika koji utiču na mogućnost povređivanja. Bilo da su ti faktori unutrašnji (težina, stanje direktno ili indirektno uključenih mišića i zglobova, anatomija i deformiteti, trenutne sposobnosti i stanja košarkaša itd.) ili spoljašnji (dobro planiran i programiran trening, oprema, uslovi itd.), očigledno je da se samo sveukupnim sagledavanjem svih njih povećavaju šanse da se povreda ne dogodi. Međutim, imajući u vidu ukupnost opterećenja, koja nisu samo posledica rada na treninzima (ali prvenstveno jesu) već i životnog stila i drugih faktora izvan treninga, i najbolji plan i program očigledno ponekad nisu dovoljno dobri. Nažalost, praksa govori u prilog poslednjoj konstataciji. Imajući u vidu aktuelnost teme, ovaj rad će biti posvećen situaciji kada se povreda već dogodila.

● Osnovne karakteristike povrede

Kada je reč košarci kao profesionalnom sportu, zglob kolena predstavlja jedan od najčešće povređivanih delova tela. Koleno predstavlja modifikovani zglob šarke koji treba da omogućiti pre svega pregibanje (fleksiju), ali i rotaciju. S druge strane, potrebno je da obezbedi potpunu stabilnost i kontrolu pri velikom opsegu opterećenja kojima je izložen. U sastav zgloba kolena ulaze četiri različite kosti, četiri glavna ligamenta, dva meniskusa (slika 1) i jedanaest mišića koji prelaze preko zgloba. Međutim, kada se dogodi interakcija ključnih faktora rizika i kada se oni slože u datom trenutku, nastaje povreda. Kada se govori o povredama zgloba kolena u košarci, one zauzimaju 11-20% ukupnih povreda. Kao jedna od najčešćih javlja se upravo povreda prednjeg ukrštenog ligamenta (lat. anterior cruciate ligament - ACL). Istraživanja koja su sprovedena u Americi, u okviru NCAA (National Collegiate Athletic Association), pokazuju da je frekvencija ove povrede: 27 povreda na 100.000 košarkašica i osam povreda na 100.000 košarkaša (Malanga&Chimes, 2006).

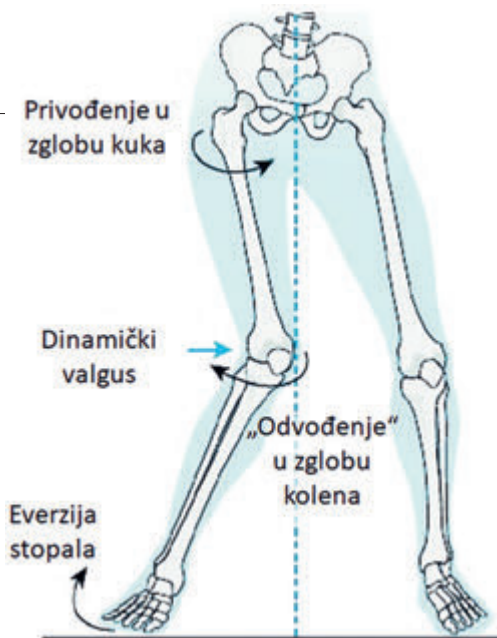
Prednji ukršteni ligament omogućava stabilnost i predstavlja ključ za kontrolisano, tačno i stabilno pregibanje i rotaciju zgloba kolena. Praktično, ACL ograničava prednje pomeranje golenjače u odnosu na butnu kost, dok se ostale funkcije odnose pre svega na ograničenje unutrašnje rotacije, valgus i varus položaja (X i O položaj zgloba kolena), kao i prekomernog opružanja (hiperekstenzije).

● Koleno i prednji ukršteni ligament (ACL)

Mehanizmi povrede ACL-a mogu se klasifikovati na kontaktne i nekontaktne. Kontaktne povrede mogu se dalje podeliti na povrede izazvane direktnim kontaktom kolena i povrede nastale usled kontakta drugim delom tela. S druge strane, nekontaktne povrede se takođe mogu podeliti na one izazvane doskokom (pokreti skoka-doskoka, pokreti brzih/naglih promena pravca nakon doskoka) i izazvane zaustavljanjem (promena pravca kretanja, usporavanje/zaustavljanje) (Takahashi, Nagano, Ito, Kido&Okuwaki, 2019).

● Mehanizmi povrede ACL-a kod košarkaša i košarkašica (Takahashi et al, 2019)

Prema Takahašiju i saradnicima (2019), nekontaktne povrede zauzimaju 72% ukupnih povreda ACL-a, od čega se najveći broj dešava u trenutku kontakta

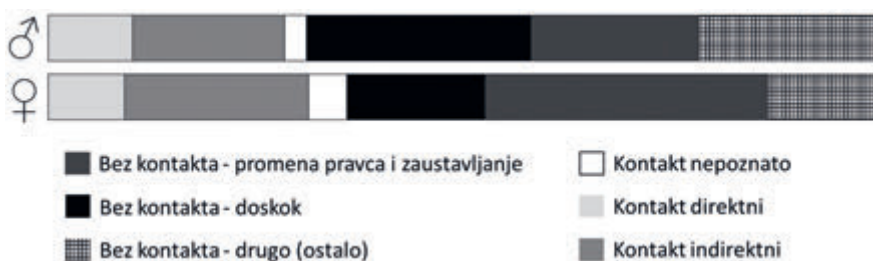
stopala sa podlogom, kada dolazi do potpunog i prekomernog opružanja (hiperekstenzija) zgloba kolena ili tzv. valgus položaja pri dejstvu sile reakcije podloge na spoljašnji (lateralni) deo zgloba kolena. Najčešće je reč o „dinamičkom valgusu“, kada zglob kolena propada ka unutra (medijalno) u odnosu na kuk i stopalo. Taj položaj nazvan je „položajem bez povratka“ (eng. Point of „no return“) i prikazan je na slici 3. Takođe, broj nekontaktnih povreda ACL-a znatno se razlikuje kod košarkaša i košarkašica, gde je u korist košarkašica od dva do osam puta veća učestalost (Malanga&Chimes, 2006). Kod njih povreda najčešće nastaje neposredno nakon kontakta sa drugom košarkašicom. „Razlozi većeg broja povreda kod košarkašica nalaze se u anatomskim, biomehaničkim i fiziološkim (hormonskim) faktorima. Pored navedenog, košarkašice prilikom doskoka predominantno aktiviraju mišiće prednje lože buta (lat. m. quadriceps femoris), zapostavljajući aktivaciju mišića zadnje lože buta, zatim postavljaju telo u uspravniji položaj, sa većim opružanjem (ekstenzijom), privođenjem (adukcijom) i unutrašnjom rotacijom u zglobu kuka i kolena.“ (Takahashi et al, 2019). Shodno tome se i ovi faktori moraju uzeti u obzir prilikom kreiranja rehabilitacionog programa. Najčešći testovi za dijagnozu povrede su Lahmanov test, test prednje fiokae i test rotacije (Pivot-shift test),

dr Marko Čosić,
Univerzitet u Beogradu
- asistent Fakultet sporta
i fizičkog vaspitanja

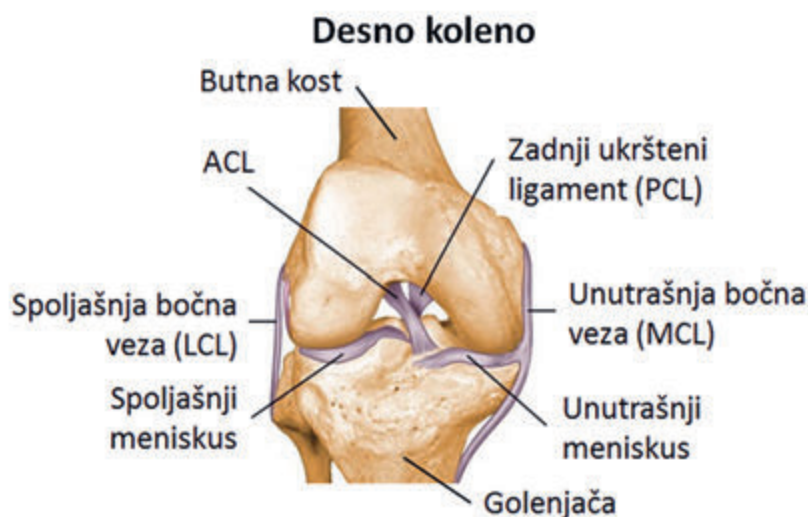
Stefan Radojičić,
dipl. prof. sporta i fizičke kulture

dok se konačna procena daje nakon snimka magnetnom rezonancom ili artroskopskim pregledom.

● Položaj bez povratka - Operativni zahvat

Povreda ACL-a se javlja u tri različita stepena, gde se kod parcijalne (vlakna delimično prekinuta, otok, delimični gubitak funkcije, nestabilnost, prednja „fioka“ i bol pri testovima) i totalne rupture (vlakna u potpunosti prekinuta, bol, otok, gubitak kontrole kolena, nestabilnost, hemartroza u roku od jedan do dva sata) kod profesionalnih košarkaša/ica preporučuje operativni tretman, dok se kod istegnuća (vlakna istegnuta, ne i pokidana,

U SITUACIJI KADA JE OPERACIJA ODLOŽENA IZ NEKOG RAZLOGA, ZAPOČINJE SE SA OPORAVKOM I PRE SAME OPERACIJE DA BI TELO (I GLAVA) I KOLENO ŠTO SPREMNJIJI UŠLI U CELU PROCEDURU. NAKON OPERACIJE, PRVI PERIOD OPORAVKA SPROVODE LEKARI I TERAPEUTI. KADA LEKAR PROCENI DA JE STANJE KOLENA U DOVOLJNOJ MERI POPRAVLJENO, OPORAVAK NASTAVLJA KONDICIONI TRENER

blagi otok, prisutna stabilnost itd.) prati situacija. Dakle, kada je reč o operaciji ACL-a, ona se preporučuje svima koji imaju oštećen (2. i 3. stepen) ligament, a koji žele da se ponovo takmiče, odnosno svima onima od kojih će se ponovo zahtevati velika brzina sa konstantnim promenama smera trčanja, čestim okretima i skokovima. Ukoliko je povreda nastupila u periodu kada rast još nije završen, odluka o operaciji će se svakako doneti u dogovoru s lekarom. Osnovni ciljevi rekonstrukcije ACL-a su zaštita kolena od novih povreda i povratak sportskim aktivnostima, postizanje stabilnosti u cilju obavljanja delatnosti svakodnevnog života, sprečavanje nastajanja artroza, kao i ponovnih hondralnih povreda (oštećenje hrskavice) i povreda meniskusa. Cilj je, dakle, da se pokidani ligament zameni graftom (izbor graftova varira) koji reprodukuje normalne kinetičke funkcije ligamenta.

Nakon povrede ACL-a, kada je reč o povratku na teren, odnosno o periodu od operacije do potpunog povratka na teren, on je veoma različit. Najčešće je to oko devet meseci, gde se u praksi mogu videti mnogobrojni slučajevi uspešnog vraćanja na teren već nakon šest (pa i brže, što nije preporučljivo) meseci. Takođe, ukoliko je operativnim zahvatom obuhvaćen i neki drugi element kolena (npr. ušivanje meniskusa), oporavak se produžuje za nekoliko meseci. Neka od istraživanja pokazala su visoku stopu povratka NBA igrača nakon ove povrede. Naime, 98% igrača se vratilo na teren, pri čemu su karijere trajale u proseku još četiri godine (Harris, Erickson, Bach, Abrams, Cvetanovich, Forsythe... & Cole, 2013). Druga istraživanja su pak pokazala da igrači koji se vrate na teren u narednim sezonama pokazuju mali pad u ukupnom indeksu korisnosti, što svakako može biti posledica i nekih drugih faktora (Wilk&Arrigo, 2017).

● Rehabilitacioni proces

U situaciji kada je operacija odložena iz nekog razloga, započinje se sa oporavkom i pre same operacije da bi telo (i glava) i koleno što spremniji ušli u celu proceduru. Nakon operacije, prvi period oporavka sprovode lekari i terapeuti. Kada lekar proceni da je stanje kolena u dovoljnoj meri popravljeno, oporavak nastavlja kondicioni trener. Rehabilitacija, odnosno „povratak u čin“ sa obnovljenim fizičkim funkcijama, veoma je slična drugim oblicima fizičke pripreme. U suštini, sistemi tela reaguju na fizički stres u vidu adaptacija koje na kraju poboljšavaju njihovu funkcionalnost. Shodno tome, rehabilitacija je zapravo proces primene optimalnog nivoa stresa u oporavljanju tkiva s akcentom na primeni

specifičnog stresa s kojim će se tkivo suočiti pri povratku u određenu aktivnost – konkretno košarku. Često su rehabilitacioni procesi nedovoljno obimni, ne omogućavaju dovoljan intenzitet ili nisu dovoljno specifični da u potpunosti pripreme košarkaše/ice za zahteve kojima će biti izloženi. Da bi se podneli specifični zahtevi košarkaških treninga i utakmica, neophodno je da košarkaš/ica ima pre svega dovoljno razvijen nivo fizičkih (ali i ostalih) sposobnosti, a naročito onih koje imaju presudan značaj za postizanje rezultata. Trenutna praksa u vezi sa rehabilitacijom ACL-a prilično je različita i nedosledna zbog nedostatka jasnih, konzistentnih, sekvencijalnih i funkcionalnih progresija u cilju postizanja specifičnih ciljeva. Kada je reč o specifičnim fazama oporavka u kojima dominantnu ulogu ima (preuzima) kondicioni trener, govori se najčešće o tri faze:

Prva faza specifičnog oporavka započinje nakon rada košarkaša/ice sa medicinskim timom na smanjenju otoka i bola, povratku opsega pokreta, kao i na inicijalnom razvoju lokalne mišićne izdržljivosti i mišićne jačine. Ciljevi ove faze odnose se prvenstveno na potpuni povratak opsega pokreta (primarno funkcionalnim vežbama) i nezavisnog kretanja, dalju izgradnju mišićne jačine (mišića nogu, trupa i kuka), izolaciono jačanje mišića prednje i zadnje lože buta (akcenat na vežbama otvorenog kinetičkog lanca), ali i na aktivnosti održavanja balansa (niskog intenziteta). Lokalna i opšta izdržljivost, ali i sloboda pokreta se vežbaju na različitim trenažerima koji imitiraju prirodne pokrete (bicikl, nordijsko i sl. u zatvorenom kinetičkom lancu), gde različitim pozicijama i stavovima (visina sedišta, položaj stopala, sa osloncem na rukama ili bez njega, promene ritma i sl.) košarkaš/ica dodatno unapređuje svoje sposobnosti. Ono što je specifično za košarku jeste da se već u ovoj fazi može otpočeti sa specifičnim vežbama niskog intenziteta, gde dominiraju gornji ekstremiteti, kao što su: kontrola lopte u mestu, dodavanje, šut sa određene pozicije (slobodna bacanja), pre svega u smislu sprečavanja daljeg pada sposobnosti, ali i eventualne korekcije starih usvojenih grešaka.

Druga fazaje u nekim situacijama faza u kojoj se kondicioni trener prvi put uključuje u proces rehabilitacije, jer je dobijeno zeleno svetlo za trčanje (pa je prethodnu fazu u većoj meri radio fizioterapeut). Ova faza najčešće počinje od 10. do 15. nedelje nakon operacije (pre svega kada se zadovolje kriterijumi za prelazak sa prethodne faze). U njoj se nastavlja sa progresijom vežbi za opseg pokreta (eng. Range of Motion), jačanja donjih ekstremiteta, ali i započinje sa naprednijim aktivnostima neuromišićnog treninga i kretanjima sa promenama pravca (niskog intenziteta). Trčanja su u početku pravolinijska, pa sa velikim lukovima (ukrug bez oštih krivina), pa sa izolovanim različitim smerovima kretanja (samo unazad, samo bočno), pa sa njihovim kombinacijama, gde se promene načina kretanja vrše sliveno i lučno (npr. osmice prečnika kruga 3 metra – luk trčanjem, a pravci bočnim donožnim kretanjem), do kretnji koje podrazumevaju oštrije promene (npr. po ivici reketa – uzduž unapred i unazad, a popreko bočnim donožnim kretanjem), do na kraju povratnih kretnji (napred–nazad, bočno levo–bočno desno). Kada je reč o vraćanju mišićne jačine, akcenat se polako stavlja na vežbe zatvorenog kinetičkog lanca (ZKL; npr. čučanj), dok se primena vežbi otvorenog kinetičkog lanca (npr. izolacija m. quadricepsa na mašini) progresivno smanjuje (ali je i dalje veoma prisutna), iz razloga veće funkcionalnosti vežbi zatvorenog kinetičkog lanca, a i dovoljnog nivoa

oslabljenih grupa koje sada već mogu ravnopravno da učestvuju u složenim pokretima. Kod vežbi ZKL takođe je potrebno poštovati jedan od opštih trenažnih principa, odnosno praviti progresiju sa obonožnih (bilateralnih) na jedonožne (unilateralne) vežbe, koje su specifičnije. Pored vežbi za razvoj mišićne jačine i snage, akcenat u ovoj fazi se stavlja i na neuromišićnu koordinaciju (primena treninga perturbacije). Takođe, u zavisnosti od sposobnosti i prethodno zadovoljenih kriterijuma (odsustva bola i otoka, razvijenosti obima pokreta, mišićne jačine i snage, neuromišićne koordinacije, psihološke spremnosti itd.), košarkaš/ica može započeti sa aktivnostima niskog intenziteta koje oponašaju specifične košarkaške aktivnosti kao što su poskoci, okreti, doskoci, usporavanja itd. i tom prilikom se progresivno mogu uključiti i specifični pokreti rukama (dodavanja, hvatanja lopte, dribling itd.). Vežbe rukama su veoma korisno sredstvo kada treba skrenuti pažnju košarkaša/ice sa povređene noge. Takođe, i vežbe na merdevinama (u početku bez njih, a na kraju i na njima i sa težinskom prslucima npr.), odnosno izolovani pojedini koraci ili kombinacije koraka veoma su korisno sredstvo u ovoj fazi. Naime, ova faza se može smatrati fazom ponovnog učenja, odnosno reedukacije pokreta koji će se u poslednjoj fazi izvoditi većim, praktično realnim (pa i iznad) intenzitetom. Umeće i osećaj trenera u tim trenucima dolaze do izražaja. Praktično, trener optimalnim ređanjem sredstava i metoda sliveno unapređuje pokrete i kretanja i na taj način dokazuje košarkašu/ici da oporavak ide u željenom pravcu. Govor i ubeđivanje da je sve u redu nisu sredstvo koje je previše od koristi. Tom prilikom važnu ulogu u reedukaciji pokreta/kretanja može imati primena video-zapisa, koji mogu omogućiti važne povratne informacije košarkašu/ici i time poboljšati izvođenje i sigurnost kretanja, ali i ubrzati napredovanje. Veoma je važno ne žuriti s prelaskom na sledeći nivo jer se posledice neadekvatnog oporavka u ovoj fazi ne mogu lako ispraviti u sledećoj, a često ni kada košarkaš/ica bude potpuno fizički spreman.

Treća faza je, uslovno rečeno, najzahtevnija. Da bi se prešlo na nju, neophodno je da je postignuta normalna mehanika hoda i trčanja, optimalna koncentrična i ekscentrična jačina mišića prednje i zadnje lože buta, kao i njihov optimalan odnos, zatim visok nivo snage, kao i mišićne i kardiovaskularne izdržljivosti. Takođe, u ovoj fazi se nastavlja sa daljim radom na razvoju sposobnosti (različite vrste snage, kardiovaskularne izdržljivosti, brzine...), ali i progresijom specifičnih košarkaških vežbi. Iz dirigovanih i unapred zadatih kretanja, kada su određeni kriterijumi zadovoljeni, prelazi se na slobodna kretanja bez ograničenja smera/pravca i brzine. Nakon toga se uvode reaktivna kretanja, a zatim i aktivnosti koje podrazumevaju kontakt. Pred sam kraj ove faze uvodi se specifično kondicioniranje pomoću do tada primenjenih sredstava (kompleksni treninzi paralelnog tipa – više zadataka se rešava specifičnim vežbama). Praktično je tada deo procesa rehabilitacije koji se tiče fizičke pripreme – gotov. Često je potrebno zadržati košarkaša/icu i po nedelju i više dana u ovakvom režimu, pre svega da bi se ubila želja za povratkom na teren i opasnostima koje ta želja nosi sa sobom. Taj period je završna faza, kada rehabilitovani košarkaš/ica već trenira sa timom (teretana, 5:0, priprema utakmice i sl.), ali veći deo glavnog dela treninga i dalje sprovodi sa kondicionim trenerom, koji pokušava da imitira integralnost pripreme koju ekipa sprovodi trenirajući takmičarskim vežbama. Posled-

nji deo ove faze podrazumeva da košarkaš/ica bez ikakvih ograničenja (fizičkih/psiholoških) učestvuje u svim napadačkim/odbrambenim kretanjima, progresivno učestvuje u timskim treninzima visokog intenziteta i ima ograničenu minutažu na utakmicama. Sve navedeno se sprovodi uz određenu dozu opreza, ali pre svega pri planiranju treninga. U ovom periodu naročito je bitna komunikacija na relaciji igrač/ica – medicinski tim (doktor, fizioterapeut) – kondicioni trener – glavni trener, kako bi povratak na nivo pre povrede (ili iznad) bio što bezbedniji i efikasniji.

Tokom svih faza poželjno je da košarkaš/ica prove-rava stanje izometrijske, koncentrične i ekscentrične jačine mišića prednje i zadnje lože buta, kao i njihov optimalan odnos. Pored toga, kako oporavak dostiže krajnje faze, moguće je sprovesti i specifičnija testiranja u vidu skok testova (eng. Hop tests) ili drugih standardizovanih procedura kao što je npr. Back in Action testiranje i sl. Veliki broj istraživanja pokazao je da su ovi testovi pouzdani i da mogu utvrditi nedostatke pri povratku u visokointenzivne trenažno-takmičarske aktivnosti. Međutim, gotovo svi testovi sprovode se u nedovoljno specifičnim uslovima, u poređenju s onima kojima je košarkaš/ica izložen na treninzima i utakmicama. Naime, svi testovi se sprovode u uslovima kada je ispitanik odmoran i kada nema drugih okolnosti koje će ometati fokus (pozicija protivnika, saigrača, lopte...). Iz tog razloga potrebno je uzeti i ove parametre u obzir, naročito pred kraj treće faze oporavka (faza specifičnog kondicioniranja i neposrednog povratka u takmičarski ritam).

● Umesto zaključka

Trenutni ciljevi i kriterijumi za povratak na teren su nedovoljno jasni i oslanjaju se na lično tumačenje literature koja nema empirijski zasnovane kriterijume. U nedostatku jasnih ciljeva i kriterijuma, rehabilitacioni proces postaje manje efikasan i efektivan u vraćanju košarkaša/ica na teren na bezbedan način, na vreme i sa smanjenim rizikom od ponovnog povređivanja. Shodno tome, važno je obratiti dodatnu pažnju na uzroke i mehanizme nastanka povrede – za samog košarkaša/icu karakteristične stavove i kretanja – i u skladu s tim formirati individualno bazirane rehabilitacione programe koji će ih na najbolji način pripremiti za visokozahtevne specifične situacije. Ukoliko je rehabilitacioni proces ovako stručno i humano koncipiran, praktično ne postoji razlog da košarkaš/ica ne bude na istom, pa i višem nivou nego pre povrede. Veliki broj primera iz naše košarkaške prakse upravo govori u prilog poslednjoj konstataciji.

● Reference:

Harris, J. D., Erickson, B. J., Bach Jr, B. R., Abrams, G. D., Cvetanovich, G. L., Forsythe, B., ... & Cole, B. J. (2013). Return-to-sport and performance after anterior cruciate ligament reconstruction in National Basketball Association players. *Sports Health*, 5(6), 562-568.

Malanga, G. A., & Chimes, G. P. (2006). Rehabilitation of basketball injuries. *Physical Medicine and Rehabilitation Clinics*, 17(3), 565-587.

Takahashi, S., Nagano, Y., Ito, W., Kido, Y., & Okuwaki, T. (2019). A retrospective study of mechanisms of anterior cruciate ligament injuries in high school basketball, handball, judo, soccer, and volleyball. *Medicine*, 98(26).

Wilk, K. E., & Arrigo, C. A. (2017). Rehabilitation principles of the anterior cruciate ligament reconstructed knee: twelve steps for successful progression and return to play. *Clinics in sports medicine*, 36(1), 189-232. ●

TOKOM SVIH FAZA POŽELJNO JE DA KOŠARKAŠ/ICA PROVERAVA STANJE IZOMETRIJSKE, KONCENTRIČNE I EKSCENTRIČNE JAČINE MIŠIĆA PREDNJE I ZADNJE LOŽE BUTA, KAO I NJIHOV OPTIMALAN ODNOS. PORED TOGA, KAKO OPORAVAK DOSTIŽE KRAJNJE FAZE, MOGUĆE JE SPROVESTI I SPECIFIČNIJA TESTIRANJA U VIDU SKOK TESTOVA (ENG. HOP TESTS) ILI DRUGIH STANDARDIZOVANIH PROCEDURA KAO ŠTO JE NPR. BACK IN ACTION TESTIRANJE I SL.

Radničkom turnir u Pivinu čast

ZA SVE NAS SA CRVENOG KRSTA, KOJI SMO CEO ŽIVOT I IGRAČKE DANE PROVELI OVDE, A JA SADA I KAO FUNKCIONER, OVAJ TURNIR JE PRIPREMA ZA SLEDEĆI, KOJI ĆE BITI 20, JUBILARNI, A KOJI ŽELIMO DA PODIGNEMO NA JOŠ VIŠI NIVO

Svakog septembra, već 19. godinu zaredom, Radnički sa Crvenog krsta čuva sećanje na najpoznatijeg „krstaša” Slobodana Piva Ivkovića, organizovanjem memorijalnog turnira u čast jednog od najvećih trenera s ovih prostora.

I ovaj put u hali na Crvenom krstu četiri ekipe, Proleter, Zemun, Primorje i Radnički, borile su se za pehar, koji je na kraju priprao Pivinom Radničkom.

„Krstasi” su do Pivinog trofeja došli eliminisavši prvo Proleter, a u finalu su posle neizvesne završnice bili su bolji od ekipe Primorja 90:86.

Predsednik BKK Radnički Goran Kalinić istakao je da je ovogodišnje izdanje turnira bilo priprema pred sledeći, koji će biti jubilarni - 20. po redu.

– Za sve nas sa Crvenog krsta, koji smo ceo život i igračke dane proveli ovde, a ja sada i kao funkcioner, ovaj turnir je priprema za sledeći, koji će biti 20, jubilarni, a koji želimo da podignemo na još viši nivo. Uspostavili smo fenomenalnu saradnju sa svim klubovima koji su učesnici. Piva je naš učitelj, naš najveći trener koji se rodio na ovim prostorima. Radnički je postojao i pre njega, ali on je utemeljio pravi klub koji je kasnije opstao svih 75 godina – rekao je Kalinić.

Ono što je zapalo za oko jeste činjenica da je malo ljudi iz trenerske struke došlo da podrži momke koji su se borili u čast velikana srpske i jugoslovenske košarke, čoveka koji je klub sa Crvenog krsta vodio do najvećih uspeha u istoriji – titule šampiona SFR Jugoslavije 1973. godine, sezonu kasnije „krstaše” je odveo u polufinale

Kupa evropskih šampiona, a 1976. beogradski klub je pod njegovim vođstvom stigao do Kupa SFRJ.

– Svake godine dolaze trenerske legende. I ove godine bio je njegov brat Dušan Ivković, zatim Bata Đorđević, Žarko Vučurević, Dragoslav Ražnatović, Zoran Prelević, Bruno Pavelić, Miroljub Dugi Damjanović i drugi. Mi pokušavamo da pravimo naše trenere i mislimo da je to put razvoja kluba. Naš trener, koji je treću sezonu u klubu, ima 26 godina. Mislim da ćemo stvarati nove trenere kao što je bio Piva Ivković – istakao je Kalinić.

Upravo je nagrada za najboljeg trenera Pivinog turnira pripala Goranu Vučkoviću, šefu struke poredničke ekipe, koji je za Trener izjavio:

– Znači mi mnogo i nagrada i to što smo osvojili turnir, posebno jer je ovo tradicionalni turnir u ime Slobodana Ivkovića, čoveka koji je svima nama motiv, posebno nama koji radimo u Radničkom, da pokušamo da dođemo do nekog nivoa na kom je on bio. Drugi put uzastopno smo uspeli da osvojimo pehar. Ovo je turnir koji se igra poslednju nedelju pred početak prvenstva i lepo je kada se u sezoni uđe s osvojenim trofejom, a posebno kada on nosi ime Pive Ivkovića. Svi mi u Radničkom imamo obavezu i čast da svaki put kada smo na terenu, predstavljamo klub i sva imena koja su bila u u njemu – istakao je Vučković.

Za najboljeg igrača turnira proglašen je Aleksandar Petrović iz BKK Radničkog, a najbolji strelac bio je Veselin Kovačević iz Primorja. Nagrada „Milun Marović”, koja se prvi put dodeljuje, za igrača koji uspešno nastupa i na košarkaškom i akademskom terenu, pripala je Nikoli Lazoviću iz ekipe Radničkog, apsolutu na Elektroteh-

**SVAKE GODINE
DOLAZE
TRENERKE
LEGENDE. I OVE
GODINE BIO JE
NJEVOJ BRAT
DUŠAN IVKOVIĆ,
ZATIM BATA
ĐORĐEVIĆ, ŽARKO
VUČUREVIĆ,
DRAGOSLAV
RAŽNATOVIĆ,
ZORAN PRELEVIĆ,
BRUNO PAVELIĆ,
MIROLJUB DUGI
DAMJANOVIĆ I
DRUGI**

ničkom fakultetu. Ovo je svakako sjajna odluka uprave „romantičara“ iz više razloga. Pored toga, bolji primer vrhunskog košarkaša i uspešnog učenika, studenta i doktora nauka od Miluna Marovića teško da pamti ne samo srpska nego i evropska košarka.

– Lep je osećaj dobiti ovakvu nagradu, nisam znao da će se dodeljivati. Lepo je kada to neko prepozna. Studiram pet godina, produžio sam jednu godinu, po-

kušavam da uklopim sve. Ne mogu da odustanem od košarke. U Srbiji je napravljan takav sistem da je to isključivo, da ako želiš da se baviš profesionalno košarkom, nešto mora da trpi. Pokušavao sam to da izguram. Neke godine su više bile posvećene fakultetu, neke košarci. Izgurao sam fakultet, treba uskoro da diplomiram i drago mi je da je to neko prepoznao – izjavio je Lazović. ●

D. Popović

Vaše Udruženje – primer drugima

**DONOŠENJE
ZAKONA JE
IZUZETNO VAŽNO
SA STANOVIŠTA
POTREBE
UNAPREĐENJA
SISTEMA SPORTA
KAKO BI SE
OMOGUĆILO DA
SE MAKSIMALNO
POVEĆA OBUHVAT
BAVLJENJA
GRAĐANA
SPORTOM**

Kako je Zakon o sportu bio velika podrška naporima Udruženja košarkaških trenera Srbije za sprovođenje normativnih akata u praksi, a koji su se najdirektnije, pored uvođenja reda, ticala i regularnosti takmičenja na svim nivoima, u više navrata, iz kancelarije UKTS činjeni su napori da se pojasni deo koji se odnosi na funkcionisanje našeg udruženja. Inače, i naš magazin se u kontinuitetu bavio temom značaja i obaveze primene Zakona o sportu.

Nastojeći da dosledno ispunjavamo svoju obavezu, za razgovor o pomenutom zakonu odabrali smo dr Mirka Kantara, načelnika Odeljenja za razvoj sporta u Ministarstvu sporta i omladine Vlade Republike Srbije.

Boljeg sagovornika za obraćanje našim članovima gotovo da nismo mogli izabrati. Pored toga što je dr Kantar i sam učestvovao u kreiranju zakona, reč je o, kako bismo to mogli reći – našem čoveku. Dr Mirko Kantar je čovek košarke i godinama je radio kao košarkaški trener. Takođe, redovno prati sve naše aktivnosti i gotovo je redovan učesnik naših značajnih struč-

nih seminara. Dakle, stručnjak i sagovornik s kojim je UKTS takoreći na – „ti“. Naravno, gospodin Kantar se vrlo rado odazvao našem pozivu da za Trener odgovori na naša pitanja. Takođe, zamolili smo našeg sagovornika za sugestije ili predloge koje bi mogle doprineti doslednoj primeni zakona, čime bismo unapredili rad ne samo Udruženja košarkaških trenera već košarkaškog sporta u celini.

Molim vas da trenerima, članovima UKTS, pojasnite osnovne ciljeve donošenja Zakona o sportu i značaj poštovanja zakonskih odredbi, kao i rezultate koje je postigao?

– Donošenje zakona je izuzetno važno sa stanovišta potrebe unapređenja sistema sporta u Republici Srbiji kako bi se s jedne strane omogućilo da se maksimalno poveća obuhvat bavljenja građana sportom, a da se, s druge strane, podrži i dalje razvije domaći vrhunski sport.

Pri donošenju Zakona o sportu pošlo se od velikog broja ciljeva. Treba navesti najvažnije:

- ustanovljenje sistema sporta u skladu sa relevantnim međunarodnim dokumentima u oblasti sporta;

- definisanje konzistentne piramidalne strukture sporta, kako na državnom tako i nevladinom nivou, sa jasnim definisanjem nadležnosti, prava, obaveza i odgovornosti u zavisnosti od odgovarajućeg nivoa (država, pokrajina, grad, Grad Beograd, opština – nacionalni savez, sportska društva, sportske organizacije);
- stvaranje osnova za donošenje i implementaciju dugoročnije strategije razvoja sporta u Republici Srbiji;
- afirmacija autonomije sportskih saveza u regulisanju unutrašnjih odnosa;
- unapređenje stručnog rada u sportu;
- stvaranje okvira za povećanje obuhvata bavljenja sportom dece, mladih, žena, starih, hendikepiranih, na radnom mestu;
- podrška i podsticanje bavljenja sportom na višim nivoima (vrhunski sport), uz definisanje prioriteta, uključujući i profesionalni sport;
- obezbeđenje planiranja izgradnje i praćenje iskorisćenosti potrebnih sportskih objekata i zaštita nameštene postojećih sportskih objekata;
- unapređenje zdravstvene zaštite sportista i sportskih stručnjaka;
- definisanje osnovnih prava i obaveza sportista, posebno maloletnih, i afirmacija položaja vrhunskih i perspektivnih sportista;

Ovo su samo neki od ciljeva koji su bili osnov za donošenje važećeg Zakona o sportu. Sa stanovišta delokruga rada i koncepcije časopisa Trener, koji je glasilo Udruženja košarkaških trenera Srbije, navažniji cilj je svakako pod rednim brojem 5 – unapređenje stručnog rada u sportu.

Bavljenje sportskim aktivnostima, pored pozitivnog uticaja na organizam, sadrži i određen rizik po zdravlje učesnika. Zbog toga stručni rad u sportu, odnosno vođenje sportskih aktivnosti, može da izvodi samo kvalifikovani (školorani) ili stručno osposobljeni kadar.

Stručni rad u sportskim organizacijama i drugim organizacijama u oblasti sporta mogu isključivo obavljati sportski stručnjaci i stručnjaci u sportu. Sportski stručnjaci su osobe koje imaju odgovarajuće obrazovanje u oblasti sporta, odnosno fizičke kulture, ili su osposobljene za obavljanje određenih stručnih poslova u sportu. Stručnjaci u sportu su osobe drugih zanimanja koje doprinose ostvarivanju sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti. Postojećim Zakonom o sportu, u članu 25, stav 2 propisano je da su sportski stručnjaci osobe koje imaju odgovarajuće više ili visoko obrazovanje u oblasti sporta, odnosno fizičke kulture, ili su osposobljene za obavljanje određenih stručnih poslova u sportu.

Zakon je precizirao šta se posebno smatra stručnim radom u sportu. Takođe, zakon predviđa da stručni rad u sportu mogu obavljati sportski stručnjaci koji ispunjavaju uslove predviđene zakonom i poseduju dozvolu za rad predviđenu pravilima nadležnog nacionalnog granskog sportskog saveza i pravilima nadležnog međunarodnog sportskog saveza. Imajući u vidu brojne probleme koje u praksi imaju sportski stručnjaci sa završenim visokim obrazovanjem u oblasti sporta i fizičke kulture pri dobijanju dozvole za rad od nacionalnih granskih sportskih saveza, propisuje se da osobe koje su završile odgovarajući akreditovani studijski program u visokoškolskoj ustanovi i stekle odgovarajuće stručno zvanje u oblasti sporta, u skladu sa zakonom, stiču dozvolu za

rad u sportskoj grani na koju se studijski program odnosi koja odgovara stručnom nazivu, odnosno sportskom zvanju koje su stekli.

Imajući u vidu značaj stručnog rada s decom, ali i pravila nadležnih međunarodnih sportskih saveza, propisuje se da stručni vaspitno-obrazovni rad sa decom mogu obavljati samo sportski stručnjaci koji imaju više ili visoko obrazovanje u oblasti fizičkog vaspitanja i sporta ili su posebno osposobljeni za stručni rad s decom.

Sportski stručnjaci i stručnjaci u sportu dužni su da planiraju i evidentiraju stručni rad koji obavljaju u organizaciji u oblasti sporta. Organizacije u oblasti sporta donose plan stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja sportskih stručnjaka i stručnjaka u sportu i obezbeđuju uslove za njegovo ostvarivanje. Organizacije su dužne da utvrde potrebu stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja i zaposlenim sportskim stručnjacima i stručnjacima u sportu omoguće stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje u skladu sa svojim potrebama i sportskim pravilima nadležnog granskog sportskog saveza.

Poslovima stručnog osposobljavanja mogu se baviti samo akreditovane visokoškolske ustanove i organizacije u oblasti sporta koje ispunjavaju zakonom propisane uslove.

Koliko ste zadovoljni primenom zakona, posebno u košarkaškom sportu, s akcentom na UKTS?

– Sve ove navedene odredbe nedvosmisleno ukazuju na važnost rada sportskih stručnjaka u oblasti sporta, ali i rešenost zakonodavca da ovu oblast pravo reguliše i uspostavi sistem koji je uređen za sve učesnike u sistemu sporta. Imajući u vidu prethodnu praksu i doslednu primenu Zakona o sportu, mišljenja sam da je zakon o sportu postigao željene ciljeve i da je doprineo unapređenju razvoja i sistema sporta u Republici Srbiji.

Znajući koliko je Udruženje košarkaških trenera Srbije jedan ozbiljna organizacija u oblasti košarkaškog sporta, sa velikim brojem vrhunskih sportskih stručnjaka i stručnjaka u sportu, nemam dilemu i sumnju da su postojeće zakonske propise primenili na najbolji način, a u službi razvoja košarkaškog sporta, kako u delu stručnog rada sa mlađim uzrasnim kategorijama tako i u radu s vrhunskim sportistima seniorskih kategorija.

To potvrđuju rezultati naših najboljih reprezentativnih selekcija svih uzrasnih kategorija (devojaka i mladića) na velikim međunarodnim takmičenjima, ali i činjenica da su naši sportski stručnjaci/treneri najcenjeniji i najpriznatiji u svetu.

Udruženje košarkaških trenera Srbije je organizacija koja može da bude primer drugim organizacijama u oblasti sporta u RS, a mladi sportski stručnjaci/košarkaški treneri pre svega treba da shvate važnost i značaj stručnog usavršavanja i osposobljavanja stalnim učenjem uz usvajanje novih znanja i veština. UKTS je upravo organizacija koja svojim stručnim kadrovima i ljudskim resursima, koji su na visokom nivou znanja i veština, može pomoći u razvoju mladih sportskih stručnjaka, a u cilju razvoja košarkaškog sporta u RS. ●

Mirko POLOVINA

SPORTSKI STRUČNJACI I STRUČNJACI U SPORTU DUŽNI SU DA PLANIRAJU I EVIDENTIRAJU STRUČNI RAD KOJI OBAVLJAJU U ORGANIZACIJI U OBLASTI SPORTA. ORGANIZACIJE U OBLASTI SPORTA DONOSE PLAN STRUČNOG OBRAZOVANJA, OSPOSO- BLJAVANJA I USAVRŠAVANJA SPORTSKIH STRUČNJAKA I STRUČNJAKA U SPORTU I OBEZBEĐUJU USLOVE ZA NJEGOVO OSTVARIVANJE

Priprema timskog

OFFENSIVE SETS	POSS	PTS	2PM	2PA	2PK%	3PM	3PA	3PK%	FTM	FTA	FT%	AS	TO	FR	BSR	POSS/G	PTS/G	PTS/POSS
After Rebound	47	55	15	26	43%	1	4	17%	22	25	88%	3	2	15	0	6.7	7.9	1.17
Fast Break	42	43	14	16	88%	2	9	22%	7	10	99%	11	8	7	2	6.0	4.1	1.52
Improvisation	21	23	4	10	40%	5	15	33%	0	0	0	7	4	2	2	4.4	3.3	0.74

Timskim skautingom u sportu smatramo prikupljanje, analizu i obradu informacija o takmičarskoj aktivnosti određene ekipe, kao i njenih pojedinaca, u cilju postizanja vrhunskih sportskih rezultata. Značaj timskog skautinga u sportu je sve veći i ogleda se u tome da treneri dobijaju određeni broj egzaktnih informacija o svom protivniku u cilju pripreme strategije i taktike za nastupajuće utakmice tokom takmičarskog procesa.

Razvoj informacionih tehnologija našao je svoju primenu i u sportu. Današnji skauting prosto ne može da se zamisli bez kompjuterskih programa koji se koriste u cilju pomoći trenerima u prikupljanju informacija. Najveću primenu kompjuterskih programa u današnjem skautingu imaju programi za obradu video-materijala, a odmah posle dolaze softverski programi za obradu statističkih podataka. Ipak, i pored velike primene informacionih tehnologija u sportu, ljudski faktor je i dalje najvažnija karika u procesu skautinga. Najvažnija uloga trenera u procesu skautinga je obrada, selekcija i prezentacija informacija. Dostupnost informacija u procesu skautinga je veća nego ikada, ali treneri moraju da vode računa o obradi istih i načinu prezentacije. Žargonski rečeno, treneri moraju da povedu računa da ne dođe od sindroma „Analysis paralysis“ (paraliza usled prevelike analize) prilikom prezentacije sakupljenih informacija svojim igračima, kao i da imaju na umu izreku „Less is More“, što bi značilo da se treba fokusirati na suštinu informacije, a ne na količinu, pogotovo prilikom prezentacije istih.

U daljem delu teksta pokušaću da podelim sa čitaocima svoja iskustva i način rada prilikom timskog skautinga protivničkih ekipa tokom takmičarskog procesa.

● Timski skauting protivničke ekipe

Kao pomoćni trener zadužen za skauting protivničkih ekipa, process timskog skautinga delim u dva dela. Prvi deo je priprema timskog skautinga za glavnog trenera, dok je drugi deo priprema timskog skautinga za igrače naše ekipe. Veoma je bitno razdvojiti ova dva segmenta zato što su informacije koje treba da budu dostupne glavnog treneru mnogo obimnije u odnosu na one koje ćemo prezentovati igračima.

Sam timski skauting delim na tri dela, a to su: video-analiza, statističko-deskriptivna analiza i iscrtani dijagram

TYPE OF PLAY	POSS	PTS	2PM	2PA	2PK%	3PM	3PA	3PK%	FTM	FTA	FT%	AS	TO	FR	BSR	POSS/G	PTS/G	PTS/POSS
P&R - Ball Handler	188	47	16	48	48%	2	8	25%	17	23	87%	1	21	11	2	12.3	4.8	0.39
P&R - Ball Misc	48	33	26	32	78%	0	0	0%	0	0	0%	10	45%	24	4	4.2	7.9	1.91
Cuts - Basket Cut	36	43	17	24	71%	0	0	0%	9	11	82%	20	1	5	0	3.8	5.4	1.41

TYPE OF PLAY	POSS	PTS	2PM	2PA	2PK%	3PM	3PA	3PK%	FTM	FTA	FT%	AS	TO	FR	BSR	POSS/G	PTS/G	PTS/POSS
vs White - CnT	188	185	49	90	54%	14	38	37%	45	52	87%	52	17	48	4	23.5	28.1	0.98
vs Red - Hedge	31	24	7	13	54%	2	9	22%	4	5	80%	7	2	7	1	3.9	3.0	0.77
vs Green - Under	15	14	4	9	44%	2	5	40%	0	0	0	2	1	0	0	1.9	1.8	0.93
vs Blue - ICE	3	2	1	1	100%	0	1	0%	0	0	0	1	1	0	0	0.4	0.3	0.67
vs Black - Switch	30	19	4	6	67%	2	11	18%	5	8	63%	5	6	7	0	3.8	2.4	0.63
vs Show/Flat	25	29	8	9	89%	3	7	43%	4	5	80%	10	5	4	0	3.1	3.6	1.16
Vs Trap/Double Team	1	0	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0	0	0.1	0.0	0.00

TYPE OF PLAY	POSS	PTS	2PM	2PA	2PK%	3PM	3PA	3PK%	FTM	FTA	FT%	AS	TO	FR	BSR	POSS/G	PTS/G	PTS/POSS
Single Tag	90	98	25	41	61%	9	19	47%	21	24	88%	31	11	19	3	11.3	12.3	1.09
Double Tag	109	92	27	50	54%	7	25	28%	17	22	77%	25	12	22	3	13.6	11.5	0.84
Empty Corner	53	37	13	24	54%	2	13	15%	5	6	83%	12	10	6	2	6.6	4.6	0.70
Away From Pick	21	26	6	8	75%	1	2	50%	11	13	85%	3	0	11	0	2.6	3.3	1.24

skautinga

mi sistema igre protivničke ekipe. Statističko-deskriptivna analiza i dijagrami su deo takozvanog paper scouting, dok je video-analiza deo „video scoutinga“.

Prvi deo timskog skautinga je analiza i prezentacija koju spremamo za glavnog trenera naše ekipe i taj deo skautinga kategorizujemo na sledeći način.

● Timski skauting i analiza za glavnog trenera

Video-skauting za glavnog trenera sadrži

sledeće analize:

- Video-analiza sistema igre u napadu protivničke ekipe (Offensive playbook)
- Video-analiza sistema igre u odbrani protivničke ekipe (Defensive playbook)
- ySvaka video-analiza sadrži svoje kategorije i načine prikupljanja i obrade video-informacija.
- Video-analiza sistema igre u napadu protivničke ekipe (Offensive playbook)
- Video sa tranzicionim napadima protivničke ekipe:
- Primarni kontranapad – Fast break
- Sekundarni kontranapad – Rana igra na niskom postu Early Low Post (guards & bigs), rana Pick & Roll igra Drag Screens (with Centers, Power Forwards & Guards)

● Ostali organizovani sekundarni napadi

Video sa osnovnim napadima protivničke ekipe:

Pick & Roll napadi (Pick and Roll Sets)

Napadi na niskom postu (Low Post Sets)

Napadi za igru jedan na jedan sa perimetra (ISO Sets)

● Kontinuirane kretnje

Napadi sa blokadama na igračima bez lopte (Off Screens Sets – Stagger Screens, Elevator)

Bitno je napomenuti da redosled video-klipova u osnovnim napadima protivničke ekipe nije isključivo prema gorenavedenim kriterijumima. Gorenavedeni kriterijumi su osnovni segmenti prilikom obrade videa u sklopu osnovnih napada protivničke ekipe. Ukoliko vidimo da određeni napad ima istu početnu postavku igrača, ali različite završetke, može se desiti da to bude redosled po kom ćemo prikazati ovaj deo video-skautinga. Prilikom pravljenja redosleda videa osnovnih sistema igre protivničke ekipe takođe vodimo računa da prikazemo način igranja određenih sistema na razne vrste odbrana i sa raznim vrstama napadačkih spejsinga (spacings). U isto

vreme, moramo voditi računa da prikazemo glavnu napadačku ideju protivničke ekipe.

● Pick & Roll igra protiv vrsta odbrana:

- Protiv Drop odbrane
- Protiv Ice odbrane (usmeravanje)
- Protiv Hedge odbrane (iskakanje)
- Protiv Flat odbrane
- Protiv Switch odbrane (preuzimanje)
- Protiv Under odbrane (ispod blokade)
- Protiv Trap odbrane (udvajanje)
- Pick & Roll igra sa određenom vrstom spejsinga:
- Single Tag Spacing – 1 igrač na strani pomoći
- Double Tag Spacing – 2 igrača na strani pomoći
- Empty Corner Spacing – P&R igra bez igrača u korneru
- Away from Pick – kada igrač s loptom ne koristi postavljenu blokadu

● Igra na niskom postu (Post-Up Game):

- Protiv odbrane jedan na jedan na niskom postu
- Protiv odbrane udvajanja na niskom postu
- Vrste spejsinga tokom igre na niskom postu

● Igra jedan na jedan sa perimetra (ISO Game):

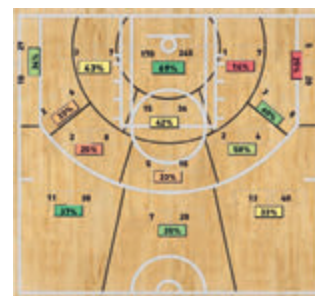
U ovu kategoriju stavljamo napade koji kreiraju igru jedan na jedan van linije za tri poena ili sa vrha reketa

● Kontinuiranje kretnje:

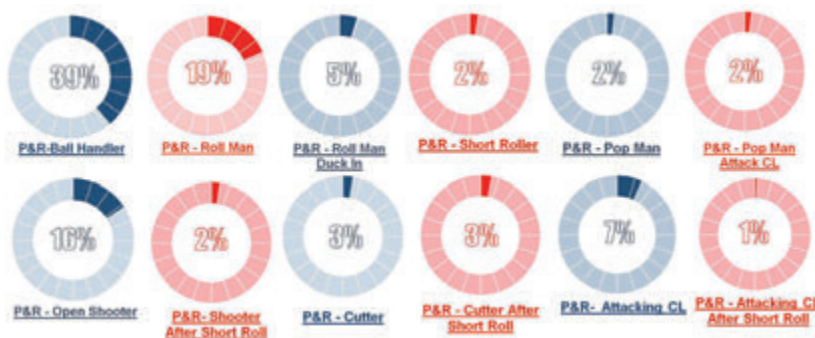
- Vrste napada koje u sebi ne sadrže Pick & Roll igru, igru na niskom postu (Post-Up Game), igru jedan na jedan van linije za tri poena (ISO Game), kao ni napade sa uzastopnim blokadama na igraču bez lopte. U kontinuirane kretnje možemo staviti vrste napada kao što su Flex (bez gorenavedenih delova), dijamant, napade sa indirektnim i direktnim blokadama (Shuffle Screen Sets, T Game Sets) i Flow napade.
- Napadi sa uzastopnim blokadama na igraču bez lopte (Off Screens Sets):
- Vrste napada sa uzastopnim blokadama (Stagger Screens Offenses). Napadi sa flare blokadama za šutere. Napadi sa pin down blokadama. Napadi sa duplim blokadama (Double Screens & Elevator Screens)

● Specijalne situacije u napadu protivničke ekipe:

- Napadi posle posle prekida (ATO sets)
- Specijalni napadi sa brzim završecima (Quick Hitters)
- Specijalni napadi na različite vrste odbrana (Zone Offenses)

KAO POMOĆNI TRENER ZADUŽEN ZA SKAUTING PROTIVNIČKIH EKIPA, PROCESS TIMSKOG SKAUTINGA DELIM U DVA DELA. PRVI DEO JE PRIPREMA TIMSKOG SKAUTINGA ZA GLAVNOG TRENERA, DOK JE DRUGI DEO PRIPREMA TIMSKOG SKAUTINGA ZA IGRAČE NAŠE EKIP

PRILIKOM PRAVLJENJA VIDEA ZA PROTIVNIČKE BEKOVE VELIKI FOKUS ĆE NAM BITI NA NJIHOVOJ REALIZACIJI I ORGANIZACIJI PRILIKOM PICK & ROLL IGRE. VODIĆEMO RAČUNA DA GLAVNOM TRENERU DO DETALJA PREDSTAVIMO NAČIN NA KOJI GLAVNI KREATORI S LOPTOM PROTIVNIČKE EKIPJE POSTIŽU POENE IZ PICK & ROLL IGRE

- Napadi i postavke protiv presinga po celom terenu (Press Breaks)
- Napadi iz čeonog i bočnog auta (SOB & BOB sets):

● Video-analize igre u odbrani protivničke ekipe

U pripremi utakmice veliku pažnju posvećujemo analizi odbrambenih tendencija protivničke ekipe. Bitno nam je da izanaliziramo koje vrste odbrane možemo da očekujemo od našeg protivnika i samim tim spremimo svoju napadačku strategiju. U video-analizi vodimo računa da predvidimo da li će protivnik igrati tzv. sistemsku odbranu (ista vrsta odbrane nezavisno od protivnika) ili će naš sledeći protivnik igrati tzv. skauting odbranu. Pod skauting odbranom podrazumevamo da se vrsta odbrane protivnika menja u odnosu na to protiv koje ekipe i kojih igrača naš protivnik igra. U slučaju skauting odbrane pokušavamo da predvidimo sa kojom vrstom odbrane ćemo se susresti u predstojećoj utakmici. Video-analizu sistema odbrane delimo na sledeće kategorije koje nam pomažu u što boljoj obradi informacija o odbrani protivničke ekipe:

- Video-analiza sa vrstama odbrane od Pick & Roll igre protivničke ekipe sa igračem na poziciji pet i četiri (Pick & Roll Defense)
 - Video-analiza sa vrstama odbrane od igre na niskom postu protivničke ekipe – kako visokih igrača tako i bekova (Low Post Defense, Mismatch Defense)
 - Video-analiza sa vrstama odbrane na perimetru protivničke ekipe – kako visokih igrača tako i bekova (ISO Defense, Mismatch Defense)
 - Video-analiza sa vrstama odbrane od čeonog i bočnog auta protivničke ekipe (SOB & BOB Defense)
- Video-analiza sa specijalnim vrstama odbrane protivničke ekipe:
- Odbrana od uručivanja (Guard-Guard DHO type of Defense)

- Odbrana od blokada malih igrača sa loptom (Guard-guard pick and roll)
- Odbrana od blokada malih na igračima bez lopte (Guard-Guard Screen Defense)
- Presing odbrana po celom terenu (Full Court Press Defense)
- Zonske vrste odbrane (Zone Defense)
- Video-analiza sa vrstama odbrane od istih ili sličnih sistema igre u napadu koje igra i naša ekipa

● Video-analize igrača protivničke ekipe

Pojedinačni video za prvih 10 igrača protivničke ekipe sa dobrim i lošim karakteristikama. Video-analiza protivničkih igrača se sastoji od videa dužine oko pet-šest minuta po igraču. U video-analizi se uglavnom fokusiramo na napadačke karakteristike igrača, dok odbrambene karakteristike prikazujemo u timskom delu skautinga.

Prilikom pravljenja videa za protivničke bekove veliki fokus će nam biti na njihovoj realizaciji i organizaciji prilikom pick & roll igre. Vodićemo računa da glavnom treneru do detalja predstavimo način na koji glavni kreatori s loptom protivničke ekipe postižu poene iz pick & roll igre. U isto vreme prikazaćemo i na koji način razigravaju svoje saigrače. Prilikom predstavljanja načina na koji igrači sa loptom (ball-handlers) poentiraju tokom pick & roll igre, vodimo računa o tehnici koju igrači najviše koriste tokom svog poentiranja. U slučaju kad je igrač s loptom dobar poenter iz šuta nakon driblinga (pull up jumpers), analiziraćemo koju tehniku najviše koristi prilikom te vrste šuta. Spremićemo video i statističku analizu koju vrstu šuta iz driblinga igrač s loptom koristi u kom procentu i, naravno, s kojom uspešnošću realizuje svoje šuteve. Prikazaćemo da li se igrač više odlučuje na šut iz pick & roll igre ili na prodor. U slučaju kad je prodor, uradićemo analizu koje vrste prodora igrač izvodi tokom pick & roll igre. Naravno, imaćemo spremne podatke protiv kojih vrsta odbrana od pika je igrač najuspešniji u

OFFENSE	POSS.	PTS	2PM	2PA	2P%	3PM	3PA	3P%	FTM	FTA	FT%	AS	TO	FR	BSR	POSS/GAME	PTS/GAME	PTS/POSS
P&R-Ball Handler	100	69	16	40	40%	2	8	25%	31	35	89%	1	21	31	2	100.00	69.00	0.69
P&R - Roll Man	48	59	25	32	78%	0	0	0%	9	13	69%	26	4	12	2	48.00	59.00	1.23
P&R - Roll Man Duck In	12	9	3	7	43%	0	0	0%	3	6	50%	4	1	4	0	12.00	9.00	0.75
P&R - Short Roller	6	8	3	4	75%	0	0	0%	2	2	100%	4	1	1	1	6.00	8.00	1.33
P&R - Pop Man	5	6	0	0	#DIV/0!	2	4	50%	0	0	0%	2	1	0	0	5.00	6.00	1.20
P&R - Pop Man Attack CL	5	7	3	4	75%	0	0	0%	1	1	100%	2	0	1	0	5.00	7.00	1.40
P&R - Open Shooter	41	38	1	2	50%	12	37	32%	0	0	0%	13	2	0	1	41.00	38.00	0.93
P&R-Shooter After Short Roll	6	9	0	0	0%	3	6	50%	0	0	0%	3	0	0	0	6.00	9.00	1.50
P&R - Cutter	7	10	4	6	67%	0	0	0%	2	2	100%	4	0	1	0	7.00	10.00	1.43
P&R - Cutter After Short Roll	8	12	6	8	75%	0	0	0%	0	0	0%	6	0	0	0	8.00	12.00	1.50
P&R- Attacking CL	18	18	7	11	64%	0	2	0%	4	5	80%	4	2	3	0	18.00	18.00	1.00
P&R - Attacking CL After Short Roll	2	0	0	1	0%	0	0	0%	0	0	0%	0	0	1	0	2.00	0.00	0.00

realizaciji i protiv kojih vrsta odbrana igrač ima manje uspeha. Prilikom organizacije napada u pik igri prikazaćemo koje vrste dodavanja igrač najviše koristi i video-analizu uvek upotpunjujemo sa statističkim podacima. Kada kažemo koje vrste dodavanja tu podrazumevamo, da li u pik igri igrač sa loptom više odlučuje na dodavanja visokom igraču (Roll Player) ili u većoj meri i lakše locira saigrača koji se nalaze otvoreni na šutu. Isto tako, delu organizacije pik igre dodaćemo statističke podatke koji će nam pokazati protiv kojih vrsta odbrana igrač ima najviše uspešnih dodavanja, a protiv kojih pak igrač s loptom ima najviše izgubljenih lopti.

Video-analiza igrača će sadržati i ostale dobre i loše karakteristike bekova, kao što su npr. tehnika igre na niskom postu, vrste igre jedan na jedan sa perimetra, kvalitet šuta van linije za tri poena i ostale specifične karakteristike igrača na bekovskim i krilnim pozicijama.

U slučaju da karakteristika bekova i krilnih igrača nije pick & roll igra, u njihovoj video-analizi biće prezentovane druge karakteristike na sledeći način. Video će da sadrži informacije da li je krilni igrač dobar šuter ili ne i prikazaćemo da li igrač zahteva hard closeout ili soft closeout prilikom odbrane od njegovog šuta. Objasnićemo koje tendencije igrač koristi prilikom prodora ka košu (attacking closeouts). Pokazaćemo igru bez lopte od krilnog igrača, igru u tranziciji i skokove u napadu krilnih igrača u slučaju da je to jedna od njihovih karakteristika.

Prilikom prikaza visokih igrača i njihove pick & roll igre, vodićemo računa da prikazemo u videu način na koji visoki igrači postavljaju blokade igraču s loptom. Navike visokih igrača posle postavljanja blokada (Roll, Pop, Short Roll, Slip). Takođe, igru na niskom postu visokih igrača u igri jedan na jedan, kao i protiv odbrane udvajanja. Da li se igrač više fokusira na organizaciju igre na niskom postu ili na realizaciju i, naravno, koju vrstu tehnike i završnice igrač koristi tokom igre na niskom postu. Neizostavna

karakteristika visokih igrača je njihova igra nakon skoka u napadu i sam skok.

● Statistička analiza za glavnog trenera

Kao što smo već pomenuli, svaka video-analiza sadrži i statističke podatke koji nam pomažu pri izboru strategije odbrane od protivničke ekipe. Prilikom pripreme skautinga vodimo računa da minimum tri, ako ne i više utakmica protivničkih ekipa, izlogiramo da bismo imali jasnu statističku informaciju o protivniku. Prilikom logiranja utakmica protivničkih ekipa želimo da imamo sledeće statističke informacije spremne za glavnog trenera:

- Statistika sistema igre protivničke ekipe (Offense Sets)
- Statistika o vrsti napada protivničke ekipe (Type Of Play)
- Statistika o vrsti pick & roll protivničke ekipe (Pick and Roll Play Type)
- Statistika o vrsti igre na niskom postu protivničke ekipe (Post Up Play Type)

SKAUTING I OBRADA INFORMACIJA KOJU PREDSTAVLJAMO GLAVNOM TRENERU I IGRAČIMA NAŠE EKIPE SE U VELIKOJ MERI RAZLIKUJU. IDEJA I OSNOVA SKAUTINGA ZA GLAVNOG TRENERA JE DA SE SAZNA ŠTO VIŠE INFORMACIJA O PROTIVNIKU DA BI ON UZ POMOĆ SVOJIH SARADNIKA BIO ŠTO SIGURNIJI U IZBORU STRATEGIJE ZA SLEDEĆU UTAKMICU

#4 Clarke Coty SF / PF | 2.01m / 6'7" | United States | 26 years old

Athletic Very aggressive. Strong on open court. Right hand dominant player.
3pt shot: Spot up, off dribble. C/O Right.
Strong drive to the right 1x1, p/y's. Slowly can go to the left (but will finish w/right hand) **Doesn't stop!**
L/P: turn over left shoulder or fade away, or overpower smaller defender w/quick solution.
OFF. Rebounder - BOX HIM OUT!!! Off ball cuts.

	GP	GS	MIN	PTS	FG	FGA	FG%	3P	3PA	3P%	2P	2PA	2P%	FT	FTA	FT%	OR	DR	AS	TO	ST	BS	SR	FM	FR	VIR	OER	VAL
Won	8	8	29:15	15.9	5.9	12.1	48.5	1.0	3.3	30.8	4.9	8.9	54.9	3.1	4.0	78.1	1.9	4.4	2.9	2.0	1.0	0.9	0.1	2.4	1.0	0.69	0.98	16.3
Lost	4	4	22:42	9.3	3.3	9.0	36.1	0.8	4.0	18.8	2.5	5.0	50.0	2.0	2.5	80.0	1.3	3.5	1.5	1.8	0.8	0.3	0.0	1.8	0.0	0.43	0.77	6.8
All	12	12	27:04	13.7	5.0	11.1	45.1	0.9	3.5	26.2	4.1	7.6	53.8	2.8	3.5	78.6	1.7	4.1	2.4	1.9	0.9	0.7	0.1	2.2	0.7	0.62	0.93	13.1

#13 Rodriguez Sergio

PLAYER TYPE OF PLAY STATS

OFFENSE	POSS.	PTS	2PM	2PA	2P%	3PM	3PA	3P%	FTM	FTA	FT%	AS	TO	FR	BSR	PTS/GAME	PTS/POSS
P&R	80	88	9	22	41%	16	17	48%	8	5	60%	4	18	8	0	4.9	0.86
P&R Ball Handler	70	57	9	22	41%	12	27	44%	8	5	60%	0	13	8	0	4.1	0.81
Spot Up	28	27	0	1	0%	9	22	41%	0	0	#DIV/0!	9	0	0	0	1.9	1.17
Transition	21	27	6	9	67%	3	4	75%	6	6	100%	1	3	5	0	1.9	1.29
ISO	28	22	3	10	30%	4	13	31%	4	4	0%	0	3	2	0	1.8	0.79
Trans. Ballhandler	17	19	5	7	71%	1	2	50%	6	6	100%	0	3	5	0	1.4	1.12
Off Screen	4	12	0	0	#DIV/0!	4	4	100%	0	0	#DIV/0!	4	0	0	0	0.9	3.00
P&R Open Shooter	10	12	0	0	#DIV/0!	4	10	40%	0	0	0%	4	0	0	0	0.9	1.20
Attacking Close Out	18	12	4	8	50%	0	3	0%	4	4	100%	0	3	4	0	0.9	0.67
Spot Up After Post Up	4	9	0	0	0%	3	4	75%	0	0	#DIV/0!	3	0	0	0	0.6	2.25
Trans. Runner	4	8	1	2	50%	2	2	100%	0	0	#DIV/0!	1	0	0	0	0.6	2.00
Attack CL. After P&R	6	8	3	3	100%	0	1	0%	2	2	100%	0	0	2	0	0.6	1.88
To Shooter's Right	1	3	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	1	0	0	0	0.2	3.00
Post Up	1	3	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.2	3.00
Cut	2	2	1	1	100%	0	0	0%	0	0	#DIV/0!	0	1	0	0	0.1	1.00
Offensive Rebound	1	0	0	1	0%	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.0	0.00

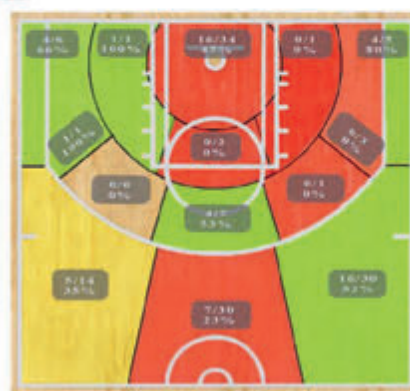
PLAYER TOP OFFENSES

OFFENSE	POSS.	PTS	2PM	2PA	2P%	3PM	3PA	3P%	FTM	FTA	FT%	AS	TO	FR	BSR	PTS/GAME	PTS/POSS
Fast Break	16	27	6	11	55%	7	4	75%	6	6	100%	7	3	6	0	1.9	1.13
Transition Pick	14	24	3	6	50%	6	12	50%	0	2	0%	6	3	3	0	1.7	1.00
Flex #31	7	13	2	2	100%	3	4	75%	0	0	#DIV/0!	2	1	0	0	0.9	1.86
SOB Pick	7	12	1	1	100%	3	4	75%	1	1	100%	2	1	1	0	0.9	1.71
Trans. Pick as Set	6	8	1	1	100%	2	4	50%	0	0	#DIV/0!	0	1	0	0	0.6	1.33
Our #side	5	8	1	1	100%	2	4	50%	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.6	1.60
Trans. Pick as Set	5	8	1	1	100%	2	4	50%	0	0	#DIV/0!	0	1	0	0	0.6	1.33
#3Side	6	5	1	2	50%	1	3	33%	0	0	#DIV/0!	1	1	0	0	0.4	0.83
#3 Side - Diamond PF in corner	4	5	2	2	100%	0	1	0%	1	1	100%	1	0	1	0	0.4	1.25
Home Flare	6	5	0	1	0%	1	3	33%	2	2	100%	2	1	1	0	0.4	0.83
SOB - Zipper	2	5	1	1	100%	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.4	2.50
#3 Side - Diamond PF - Pick	1	4	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	1	1	100%	0	0	0	0	0.3	4.00
Transition Pick with Guard	1	3	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.2	3.00
Early Low Post	1	3	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	1	0	0	0	0.2	3.00
Transition Pick with Guard	1	3	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.2	3.00
Shoulder-Back Screen for LP	2	3	0	1	0%	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	1	0	0	0	0.2	1.50
Zipper to Pick the picker	1	3	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.2	3.00
#4 LP Guard(From Weak Side)	2	3	0	0	#DIV/0!	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	1	1	0	0	0.2	1.50
Pick and Pop for #4	4	3	0	1	0%	1	3	33%	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0	0.2	0.75
Flat Down (Pick Picker)	7	2	1	2	50%	0	4	0%	0	0	#DIV/0!	0	1	0	0	0.1	0.29
Horns Side	3	2	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	1	1	1	0	0.1	0.67
Inversion Cut	2	2	1	1	100%	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!	0	1	0	0	0.1	1.00

PLAYER SHOOTING TECHNIQUE

Type Of Shot	PTS	2PM	2PA	2P%	3PM	3PA	3P%
Left Hand Lay Up	2	1	1	100%	0	0	#DIV/0!
Left Hand Pull Up	37	5	9	56%	9	32	28%
Hang Dribble	22	2	5	40%	6	22	27%
Step Back	5	1	1	100%	1	2	50%
Right Hand Lay Up	26	13	26	50%	0	0	#DIV/0!
Right Hand Hook Shot	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
Right Hand Runner	4	2	8	25%	0	0	#DIV/0!
Right Hand Pull Up	11	2	6	33%	9	17	53%
Hang Dribble	6	0	1	0%	2	3	67%
Step Back	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
Tip shot	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
Dunk	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
Jumper	51	0	1	0%	17	34	50%
Jab Step	0	0	0	#DIV/0!	0	0	#DIV/0!
Off Running	12	0	0	#DIV/0!	4	4	100%

PLAYER SHOOTING CHART

PODELIĆEMO VIDEO NA PRVIH PET IGRAČA (STARTERE) I NJIHOVE ZAMENE (BACKUP IGRAČE). PRIKAZAĆEMO TRI DO ČETIRI OSNOVNE INDIVIDUALNE KARAKTERISTIKE IGRAČA I KORISTITI NE VIŠE OD DVA DO TRI KLIPA PO KARAKTERISTICI IGRAČA

- Statistika o vrsti igre u izolaciji na perimetru protivničke ekipe (Iso Play Type)
- Statistika o vrsti igre u tranziciji protivničke ekipe (Transition Play Type)
- Statistika o vrsti demarkacija protivničke ekipe (Cuts Play Type)
- Statistika o vrsti šuteva za tri poena ili dugih dvojki protivničke ekipe (Catch & Shoot)
- Statistika o vrsti spejsinga i pick & roll igre protivničke ekipe (P&R Spacing Type)
- Statistika o vrsti protivničke odbrane tokom pick & roll igre protivničke ekipe (P&R vs Defense Type)

- Statistika o vrsti šuteve protivničke ekipe (Type of Shots)
 - Dijagram sa zonama šuta protivničke ekipe (Shooting Chart)
- Prilikom obrade statističkih podataka o protivničkoj ekipi imaćemo spremne sve navedene statističke kriterijume, kako za celu protivničku ekipu tako i za njene igrače pojedinačno. Samim tim spremamo jedan dokument za glavnog trenera sa svim navedenim podacima o našem protivniku koji će uz tabele (koje možete videti u daljem delu teksta) imati i kratak opis i objašnjenja o protivničkoj ekipi i njenim igračima.

SF: ALEXEY SHVED #1

- IMPRESSIVE LEFT HAND HANG DRIBBLE PULL UP J's.
- GOOD RIGHT HAND DRIVER.
- HAS 35% FOR 3-PTS; TAKES 11.3 THREES PER GAME.
- POOR LEFT HAND FINISHER.
- DOES NOT MEET PHYSICALITY.

SG: CHARLES JENKINS #22

- GREAT SPOT UP SHOOTER - 45% FOR 3 PTS.
- ATTACKS CLOSEOUTS WITH PULL UP J's.
- WILL DRIVE SOME OUT OF PICK AND ROLL.
- MAINLY PLAYS OFF THE BALL AS SPOT UP SHOOTER.
- NOT AS GOOD LEFT HAND FINISER AROUND THE RIM.

Poslednji deo koji spremamo za glavnog trenera su iscrtani dijagrami sa svim sistemima igre našeg sledećeg protivnika.

● **Video-skauting za igrače:**

U ranijem delu teksta smo napomenuli da skauting delimo na skauting za glavnog trenera i skauting za igrače. Kao što ste mogli da primetite, skauting za glavnog trenera obiluje mnoštvom informacija i video-analiza. Da bismo ispoštovali osnovnu filozofiju „Less is More“ i da kod igrača ne bi došlo efekta „Analyses to paralyses“, skauting za igrače poseduje manji broj informacija i taj deo skautinga delimo na sledeći način:

- Video-analiza igrača protivničke ekipe (Personnel Video)
- Video-analiza napada protivničke ekipe (Main Sets)
- Video-analiza odbrane protivničke ekipe (How to score)
- Video-analizi ćemo dodati još jedan dokument sa ispisanim karakteristikama o protivničkim igračima i osnovnim statističkim podacima protivničke ekipe.
- Video-analiza igrača protivničke ekipe je video koji želimo prvo da prikazemo našim igračima prilikom pripreme svake utakmice. Ona je obično oko sedam do osam minuta dužine i sadrži sledeće segmente.

Podelićemo video na prvih pet igrača (startere) i njihove zamene (backup igrače). Prikazaćemo tri do četiri osnovne individualne karakteristike igrača i koristiti ne više od dva do tri klipa po karakteristici igrača. U video-analizi igrača uglavnom prikazujemo samo dobre osobine protivničkih igrača. Takođe, pre prikaza klipova napravićemo krati intro sa slikom igrača i tri takozvana pozitivna, kao i dva negativna „bullet“ objašnjenja o protivničkom igraču.

Video-analiza napada protivničke ekipe, koja će biti prezentovna igračima, video je u trajanju od sedam minuta. Izabraćemo oko devet sistema igre napada za koje smatramo da su najbitniji da prikazemo našim igračima i izbor ćemo uraditi u dogovoru s glavnim trenerom. U videu koji prikazujemo igračima koristimo specijalne efekte i objašnjenja da bi igrači imali jasniju sliku o napadima protivničke ekipe, kao i o vrsti odbrane koju planiramo da igramo protiv određenih sistema i igrača. U toku prezentacije trudimo se da igrače ne opterećujemo sa velikim brojem statističkih informacija i upoznaćemo ih samo sa onim najosnovnijim statističkim podacima o protivničkoj ekipi, kao i njihovim napadima.

STRENGTHS

Quick and shifty guard. Loves to go away from pick during on ball screen game.
Capable pull up shooter with either hand.
Best from rip and go.
More effective pick and roll pull up scorer once gets the ball on fly or as mentioned from rip and go.
Loves to use step backs and shot fakes. Play off of hang dribble during the ISO. Likes to draw fouls.
Will try to lock defender hand and flop. Use shot fake in order to draw fouls.
Capable spot up shooter. Leaks out in transition. Below average finisher around the rim.

Video-analizu odbrane protivničke ekipe drugačije nazivamo How to Score video (kako da poentiramo). Ova video-prezentacija je najkraća i traje svega dva do tri minuta, gde prikazujemo šta možemo očekivati u odbrani od našeg sledećeg protivnika. U veoma kratkoj video-prezentaciji igrači će dobiti jasnu sliku na koji način mogu da poentiraju protiv sledećeg protivnika. Samim tim igrači će se upoznati sa vrstom odbrane koju protivnik igra i načinom na koji možemo da savladamo tu vrstu odbrane.

Pred svaku utakmicu pokušavamo da držimo istu rutinu od tri video-sastanka vezanih za pripremu utakmice. Na prvom sastanku prikazujemo video-analizu protivničkih igrača. Drugi sastanak će biti vezan za sisteme igre protivničke ekipe i, u slučaju potrebe, poslednji sastanak će biti o odbrani protivničke ekipe, tj. o načinu na koji možemo postići poene protiv našeg sledećeg protivnika.

Poslednji deo u pripremi za utakmicu je dokument, papir sa osnovnim statističkim podacima o protivniku, kao i kratki podsetnik za naše igrače o individualnim karakteristikama protivničkih igrača i izboru naše strategije za predstojeću utakmicu.

Kao što ste mogli da primetite, skauting i obrada informacija koju predstavljamo glavnom treneru i igračima naše ekipe se u velikoj meri razlikuju. Ideja i osnova skautinga za glavnog trenera je da se sazna što više merodavnih informacija o protivniku da bi on uz pomoć svojih saradnika bio što sigurniji u izboru strategije za sledeću utakmicu. Dok treneri u procesu skautinga treba da prikupe, saznaju i obrade veliki broj informacija o protivniku, njihova glavna uloga u istom procesu je da igračima filtriraju broj informacija uz jedinstveni i jednostavan zaključak. Igrači treba da dobiju jasne i jednostavne smernice i razumljivu prezentaciju strategije koja će se primeniti protiv sledećeg protivnika. ●

PRED SVAKU UTAKMICU POKUŠAVAMO DA DRŽIMO ISTU RUTINU OD TRI VIDEO-SASTANKA VEZANIH ZA PRIPREMU UTAKMICE. NA PRVOM SASTANKU PRIKAZUJEMO VIDEO-ANALIZU PROTIVNIČKIH IGRACA. DRUGI SASTANAK ĆE BITI VEZAN ZA SISTEME IGRE PROTIVNIČKE EKIPE I, U SLUČAJU POTREBE, POSLEDNJI SASTANAK ĆE BITI O ODBRANI PROTIVNIČKE EKIPE

#13 Rodriguez Sergio

Pretty low % around the basket especially taking out transition finishes around the basket. Has 47% around the basket overall but without fast break finishes has even worst 41%. Out of PnR game around basket has also 41% FG.

So far didn't finish with left hand out of PnR game (15 games). Left drives out of PnR is 1-of-3. Can create space with step back loves to play in ISO where he uses hang dribble and his move bring ball from right to left hang dribble. We should force him to play more and more ISO where we put pressure on pull up jumpers. Team is losing when he plays to selfish. Loves to play Flex #31, Motion as transition PnR or simple transition PnR where we need to have clear strategy. Suggestion is force him weak hand or blue.

Za uspeh potreban skauting

SPORTSCOUTING - ISKUSAN GODINAMA PRISUTAN ALAT KOJI JE UNAPREĐIVAN PRAĆENJEM NOVE TEHNOLOGIJE I ZAHTEVA TRENERA. HAJDE DA POBLIŽE POGLEDAMO NJEGOVE PERFORMANSE I BENEFITE KOJE DOBIJATE KORISTEĆI GA

Digitalna video-skauting analiza obavezan je alat za trenere i klubove. Koristeći ovu tehnologiju za bilo koji sport, individualni ili grupni, analiza događaja i ponašanja igrača iz više utakmica postaje dostupna klikom na miša. Specijalno obučeni video-skauteri ključni su u obradi podataka. Kada ozbiljno pristupite problemu, onda vam se nameću sledeća pitanja:

Potreban vam je vrhunski profesionalni alat za video-skauting

Želite da znate šta radite dobro, a šta ne
Koje su slabosti, a koje prednosti protivnika
Kako da pobedite

SportScouting je upravo to – iskusan godinama prisutan alat koji je unapređivan praćenjem nove tehnologije i zahteva trenera. Hajde da pobliže pogledamo njegove performanse i benefite koje dobijate koristeći ga.

● Unos podataka u SportScouting

Kada pokrenete SportScouting, imate ekran podeljen na tri celine kao na slici 1:

- Levi ekran sa video-plejerom na kom gledate video-fajlove utakmica (mp4 i slično) sa svim komandama za kontrolu.

- Desni ekran sa tasterima za skautiranje. Tastere aktivirate mišem ili preko prečica na tastaturi, što iskusni skauteri masovno koriste. Aktiviranjem tastera se memorišu događaji vezani za naziv tog tastera, čime radite skauting.

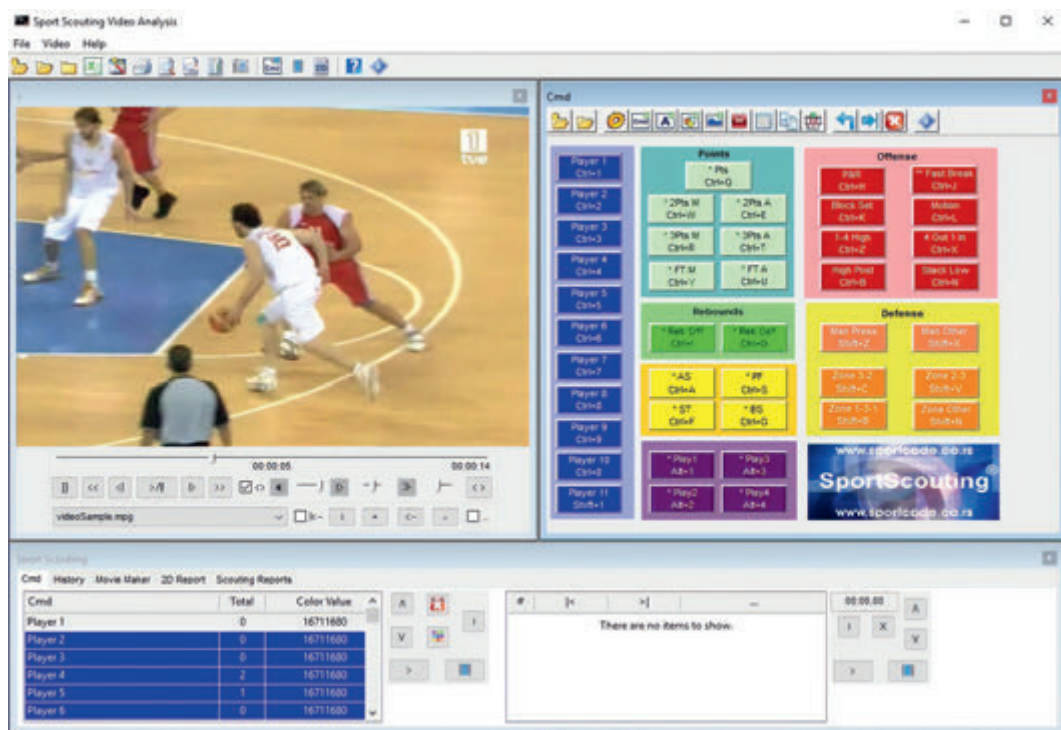
- Donji ekran sadrži tabelu svih događaja i lako se sortiraju i organizuju po boji, imenu ili ručno.

Ključno je da se događaji memorišu, automatski sortiraju, numerišu i međusobno povezuju jer tokom skautiranja aktivirate istovremeno više tastera. Postoji više tipa tastera:

Običan taster, tzv. aktivni tip, koji treba dva puta da pritisnete kako biste memorisali događaj – slično kao prekidač za svetlo u sobi. Služi npr. za memorisanje napada.

Pasivni taster ima zvezdicu pre svog imena i kada ga pritisnete, on se „kači“ za poslednji aktivirani aktivni taster. Korisiti se kad ide napad i tek posle vidite koji igrač šta radi, a kasno je da pritisnete taster jer je video već otišao i morali biste stalno da radite start-stop videa utakmice, što bi vas znatno usporavalo.

Poslednji tip tastera je taster događaja, koji ima dve zvezdice pre svog imena i kada ga pritisnete, on memorišete događaj fiksne dužine tako što ode nekoliko se-

kundi pre i nekoliko sekundi (lead/lag time) posle. Služi npr. za memorisanje kontranapada.

Zašto da se ne koristi običan „video-cut“ softver za skautiranje?

Odgovor je jednostavan – vreme. Zašto? U običnom „video-cut“ programu imate komandu kojom ćete odvojiti video-klip iz postojećeg videa utakmice. Potrebno je zatim da taj video-klip preimenujete sa nazivom događaja. Dolazite u situaciju da jednu te istu utakmicu gledate više puta da biste bili u mogućnosti da odvajate različite događaje, a to je izuzetno sporo, zamorno za skautera i podložno greškama.

Naravno, kada ste konačno završili, potrebno je da sve to složite u jednu celinu i zato vam ponovo treba neki drugi softver za spajanje svih videa u jedan, s tim da tu sada morate da editujete i manualno ubacujete tekst preko videa da biste označili kad počinje video svakog događaja, npr. set video-klipova, desetak komada za svakog igrača, napad ili akciju. Takođe, to je još uvek samo PASIVNA INTERAKCIJA jer ne možete da na klik vratite video i sa jednog događaja odete da gledate neki drugi – npr. gledali ste napad i sad želite da pogledate nekog bitnog igrača tog napada.

Zašto SportScouting za skautiranje i zašto koristi taster?

Za skautiranje vam je potrebno da imate komandu kojom ćete odvojiti video-klip iz postojećeg videa utakmice i da ga zatim preimenujete sa nazivom događaja. Taster to sve već ima. Njegovo ime je ime događaja, a ponaša se kao prekidač.

Zamislite sada da gledate video utakmice i počinje napad. Tada pritisnete taster koji ste prethodno nazvali „napad“. On počinje da trepće i pokazuje da je aktiviran. Kada se napad završi, ponovo pritisnete taj isti taster i on prestane da trepće, tj. pokazuje da se isključio. Ovom jednostavnom operacijom ste napravili video-klip za napad. Kada pogledate u tabeli događaja, videćete da se broj događaja za napad uvećao.

Konačno, ostaje prezentacija svih događaja. Nema potebe za pravljenjem jednog izlaznog videa iako SportScouting ima „movie maker“ sa svim naprednim opcijama. Za prezentaciju svih događaja koristite „Event Player“ jer lako možete da šetate po događajima

ma i crtate po videu. Evo ujedno i prikaza njegovih mogućnosti.

● Izlaz podataka iz SportScoutinga

Kada ste završili skauting svih utakmica, posebno je da se s timom i igračima događaji pregledaju. Ranije su se mukotrpno narezivali diskovi. SportScouting sve to znatno pojednostavljuje svojim „Event Playerom“, tj. plejerom za pregled svih događaja.

● Prikaz preko celog ekrana

Za svakog igrača/akciju/napad, tj. događaj, svaki video-klip je numerisan i prikazuje iz koje je akcije, tj. napada i slično. Ove informacije se prikazuju kao „overlay“ (nalepljen preko) tekst u donjem uglu video-klipa.

Uvek možete da zaustavite prikaz i crtate po videu (i da kasnije to memorišete kao sliku). Crtanje (krug, paravougaonik, linije i tekst) bitno je da pokažete ključne momente kao npr. kako da se odbranite, kako da čuvate igrača, kako da izvedete napad i slično.

Naravno, imate pravi „slow motion“, „fast motion“, premotavanje sa slajderima za podešavanje brzina i ostalo.

Dodatno imate mogućnost da napravite film i imate Scouting i Set Plays print izveštaje koji imaju moderan izgled.

Mnogi klubovi, preko 300 njih, koriste SportScouting, kao što je Fenerbahçe i mnogi drugi klubovi iz Grčke, Italije, Slovačke, nordijskih zemalja, Rusije, Litvanije, ali i iz Azije (Mahram).

Za kraj jedna od najnovijih mogućnosti koju SportScouting ima jedinstveno u svetu, a na zahtev klubova iz Evrolige, ULEB-a i ostalih federacija:

SportScouting može jednim klikom da uradi skauting cele utakmice, a na osnovu import (uvoz) video-fajla utakmice i „play by play“ fajla (koji se dobija za tu utakmicu sa zapisničnog stola), i tada skauteru ostaje samo da koristi trimovanje i fino dotera događaje.

Pozdrav i pogledajte izgled ekrana na slici 2 sa skauting tasterima koje moderni klubovi koriste. Dok su koristili našu aplikaciju SportScouting, nismo mogli da ispratimo kako brzo pritisnjaju tastere na tastaturi bez upotrebe miša i bili smo impresionirani kakav smo koristan alat napravili. ●

**ZAMISLITE SADA
DA GLEDATE
VIDEO UTAKMICE
I POČINJE NAPAD.
TADA PRITISNETE
TASTER KOJI STE
PRETHODNO
NAZVALI „NAPAD“.
ON POČINJE DA
TREPĆE I POKAZUJE
DA JE AKTIVIRAN**

Zemlja u kojoj se rađaju košarkaši

Mentor teme:
prof. dr. Vladimir Koprivica,
predsednik Izdavačkog saveta
magazina *TRENER*

Autor teksta:
Saša Gašić,
master menadžer turizma

Tokom dvadeset i tri godine postojanja ovog magazina, kao i na mnogim našim stručnim seminarima namenjenih stručnom usavršavanju trenera, obradili smo mnogo „nekošarkaških“ tema: statistiku, psihologiju, nutricionizam i još mnogo toga. Prvi put smo se dotakli – demografije. Prvi put imamo priliku da precizno saznamo gde se to kog nas rađaju košarkaški talenti koji su poprimili epitet – asova. S trenerske tačke gledišta, dolazimo do saznanja gde su ti talenti spoznali da mogu više i bolje. Za njihove prve košarkaške korake među najzaslužnijima su njihovi prvi treneri, koji su ih uputili u lepotu igre pod obručima i naučili ih prvim košarkaškim koracima. Kasnije, kako to obično biva, asovi se pamte, a njihovi prvi treneri ostaju u senci, radeći sa nekim novim klicima, budućim košarkaškim asovima.

Demografija je nauka o stanovništvu. Spada u discipline društvene geografije koja proučava zakonitosti i pravilnosti u biološkom i migratornom kretanju stanovništva, promene u demografskim strukturama (biološkim, socioekonomskim i intelektualnim), utvrđuje međusobne odnose kretanja stanovništva sa drugim društvenim i ekonomskim pojavama. Primenom rezultata istraživanja i savremenih demografskih analiza, demografija kao nauka daje specifičan doprinos planiranju i razvoju društva u celini, ali i razumevanju nekih košarkaških činjenica.

Demografija je interdisciplinarna nauka povezana sa matematikom i statistikom, ekonomijom, sociologijom, medicinom, antropologijom, psihologijom i drugim naučnim disciplinama. Ona je povezana sa svim oblicima čovekovih aktivnosti, uključujući i sport. Sport prožima sve pore društva, od oblasti obrazovanja i zdravstva do glavnih područja ljudske aktivnosti, uključujući politiku, ekonomijui kulturu.

Nije više fraza kada čujemo ili pročitatmo da je **Srbija zemlja košarke**. Srbija je zemlja evropskih i olimpijskih vicešampiona. U ovom momentu, dok naša reprezentacija bje bitku za svetski tron, bavili smo se jednom zanimljivom temom, odakle to dolaze, tačnije iz kojih su delova Srbije su naši sadašnjii, ali i nekadašnji asovi ove magične igre pod obručima. Često su se vodile i vode polemike i rasprave među ljubiteljima košarke o tome da li su zaista najbolji šuteri iz Čačka, centri iz Hercegovine, koji je grad ili regija dala najviše reprezentativaca...Pokušali smo da istaražujemo na ovu temu.

U periodu od 1995. do 2019.godine, tačnije od raspada SFRJ, naša zemlja se menjala, od Savezne Republike Jugoslavije, preko Državne zajednice Srbija i Crna Gora do Republike Srbije. Najviše rezultata smo imali kao Jugoslavija, ali smo se i kao Srbija vratili na puteve uspeha i stare slave. Osvojeno je pet zlatnih, pet srebrnih i jedna bronzana medalja: dve olimpijske medalje

(srebrne 1996. i 2016), tri medalje sa svetskih prvenstava (zlatne 1998. i 2002. i srebrna 2014), šest medalja sa evropskih prvenstava (zlatne 1995, 1997. i 2001, srebrne 2009, 2017. i bronzana 1999).

U ovom periodu od dvadeset i četiri godine reprezentativni dres je nosio veliki broj košarkaša, a njih pedeset i šest su postali ponosni osvajači bar neke od medalja sa Olimpijskih igara, svetskog ili evropskog prvenstva (tabela 1). Od tog broja, njih četrdeset i četiri je rođeno u granicama Republike Srbije, a dvanaest van. Čak 70,45% igrača je rođeno u gradovima sa preko 100.000 stanovnika, dok nijedan košarkaš nije rođen u gradu koji ima manje od 10.000 stanovnika (tabela 2) (broj stanovnika preuzet sa sajta Republičkog zavoda za statistiku).

Ako bismo Srbiju podelili na pet regija: Vojvodinu, centralnu, zapadnu, istočnu i južnu Srbiju, uočili bismo zanimljive činjenice kada je reč o geografskom poreklu naših košarkaša. Najveći broj reprezentativaca, čak petnaest, rođen je u glavnom gradu, Beogradu. To je jedna vrlo interesantna činjenica, imajući u vidu da je u javnosti zastupljeno drugačije mišljenje. Ova činjenica na neki način otvara mnoga pitanja na koja se moraju dati odgovori u cilju opstanka naše reprezentativne košarke na putevima uspeha.

Ako bismo analizirali odakle potiču naši košarkaški asovi po košarkaškim pozicijama, uočili bismo da je skoro polovina bekova rođena baš u Beogradu (devet od 22), kao i u gradovima zapadne i centralne Srbije. Pored Beograda (tri centra), i Vojvodina je dala reprezentativne centre (tri), dok se za krila može reći da su najvećim delom poreklom iz Vojvodine (pet), zatim iz Beograda (četiri). Interesantna je činjenica da je istočna Srbija dala samo jednog reprezentativca u periodu od 1995. do 2019. godine. Isto tako, ni južna Srbija se ne može pohvaliti velikim brojem igrača koji su nosili dres sa državnim grbom. Beograd je taj koji prednjači, zatim dolaze gradovi Vojvodine i zapadne Srbije (karta 1).

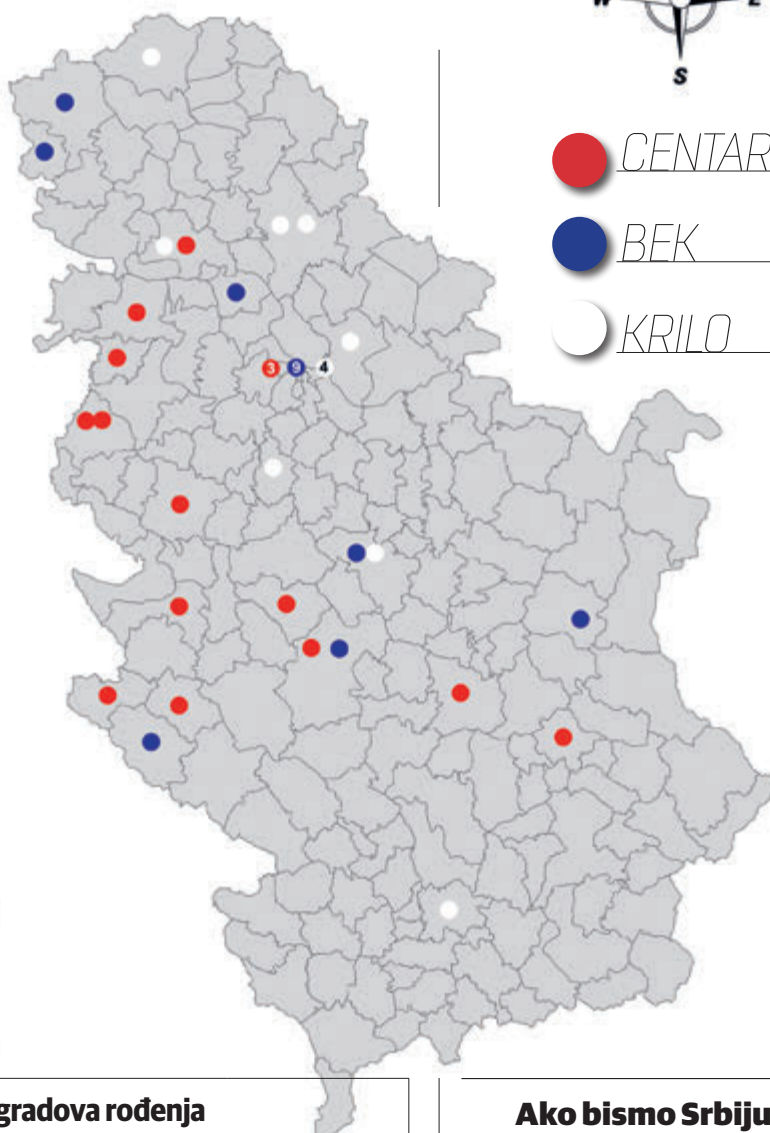
Možda je reprezentativni potencijal ravnomerno rasprostranjen, ali je mogao da se iskaže samo tamo gde su postojali uslovi da se razvije kroz rad. Za vrhunske rezultate potrebna je simbioza talenta i pravilnog dugogodišnjeg rada. Talenat u sportu predstavlja kompleksan skup genetskih i fizičkih predispozicija i sposobnosti da se nauče i savladaju neke stvari brže od drugih. Ali put od talenta do vrhunskih rezultata je dug i zahteva disciplinu i rad, mnogo posvećenosti, motivacije, psihičke stabilnosti i ljubavi prema sportu kojim se neko bavi. Poznato je da uslovi za bavljenje vrhunskom košarkom, a i sportom generalno nisu na zavidnom nivou u mnogim gradovima u Srbiji. Potrebno je mnogo toga uraditi da bi tzv. mali klubovi imali mogućnost da svoje mlade talentovane igrače identifikuju i usmere ka vrhunskom sportu.

Reprezentativci su ljubitelji cele nacije, ali za vatrene klupske navijače dva najveća srpska kluba, Partizan i Crvenu zvezdu, podele uvek postoje. Često možemo čuti navijačka prepucavanja koliko igrača su većiti rivali dali državnoj reprezentaciji, čiji su igrači talentovaniji, a čiji su igrači ostvarili uspešnije karijere i van granica naše zemlje. U pomenutom periodu od 1995. do 2019, titule prvaka države osvajali su Partizan i Crvena zvezda, ali ne treba izostaviti ni Budućnost iz Podgorice, koja je takođe osvajala naslov najboljeg dok Crna Gora nije postala samostalna država 2006. godine. Čak 32 reprezentativca su prošla kroz Partizan (19 reprezentativaca samo kroz Partizan, pet reprezentativaca kroz Partizan i Zvezdu, šest reprezentativaca kroz Partizan i Budućnost i dva reprezentativca kroz sva tri kluba). Kroz Zvezdu su prošla 24 reprezentativca (13 reprezentativaca samo kroz Zvezdu, pet reprezentativaca kroz Zvezdu i Partizan, četiri reprezentativaca kroz Zvezdu i Budućnost i dva reprezentativca kroz sva tri kluba). Ali kada igra reprezentacija, nestaju sve klupske boje – državni grb i državne boje su samo jedne.

Ostaje pitanje kako objasniti da je Srbija, i pored malog broja stanovnika, lošeg finansijskog stanja i nedovoljne brige i rada s talentima, jedna od najuspešnijih zemalja u kolektivnim sportovima u Evropi. Genetičari još uvek nisu otkrili „sportski gen“. Ako on zaista postoji, onda ga ljudi koji žive u Srbiji sigurno poseduju u svom genomu. Da bi se aktivirao, potrebna mu je energija baš sa ovog podneblja, sa šumovitih obronaka Fruške gore, Koponika, Zlatibora, Tare i Zlatara, obala Save, Dunava i Morave.

Dok naučnici tragaju za „zlatnim genom“, mi ćemo uživati u vrhunskoj timskoj igri i individualnoj kreativnosti naših čarobnjaka koji ispisuju nove stranice košarkaške istorije. Svakako ne zaboravljajući da su urođeni talenat najpre prepoznali, a zatim izbrusili njihovi košarkaški učitelji – treneri. ●

● Košarkaški reprezentativci razvrstani po veličini gradova rođenja

preko 200 000	100 000 - 200 000	50 000 - 100 000	10 000 - 50 000	manje od 10 000
Milan Gurović	Nikola Kalinić	Nikola Jokić	Miroslav Raduljica	
Dragan Tarlać	Dejan Bodiroga	Miloš Vujanić	Miroslav Berić	
Stefan Jović	Žarko Čabarkapa	Branko Lazić	Boban Marjanović	
Saša Obradović	Milenko Topić	Miloš Teodosić	Nemanja Nedović	
Aleksandar Đorđević	Nikola Lončar	Miroslav Radošević	Marko Gudurić	
Dejan Tomašević	Raško Katić	Aleksandar Smiljanić	Vlade Divac	
Stefan Marković	Uroš Tripković		Željko Rebrača	
Bogdan Bogdanović	Nenad Krstić			
Vladimir Štimac	Vasilije Micić			
Nemanja Bjelica	Dragan Milosavljević			
Zoran Sretenović	Marko Simonović			
Dejan Koturović				
Igor Rakočević				
Marko Jarić				
Dejan Milojević				
Novica Veličković				
Bojan Popović				
Ivan Paunić				
Vladimir Lučić				
Stefan Birčević				
20	11	6	7	0
gradovi preko 100000		10 000 - 100 000		manji od 10 000
31		13		0
70.45%		29.55%		

Ako bismo Srbiju podelili na pet regija: Vojvodinu, centralnu, zapadnu, istočnu i južnu Srbiju, uočili bismo zanimljive činjenice kada je reč o geografskom poreklu naših košarkaša. Najveći broj reprezentativaca, čak petnaest, rođen je u glavnom gradu, Beogradu. To je jedna vrlo interesantna činjenica, imajući u vidu da je u javnosti zastupljeno drugačije mišljenje

Košarka moja prva ljubav

NAJVEĆI USPESI

Nebojša Zeković je jedan od retkih ljudi koji su igrali u svim kategorijama KK Vojvodina, ali i koji su bili treneri mlađih kategorija ovog kluba i stigli i do mesta prvog stručnjaka seniorskog tima.

– Jedno vreme, uz dečake sam u Danubiusu imao i devojčice, od kojih je mnogo njih kasnije prelazilo u juniorski i seniorski sastav ondašnje Vojvodine – naglašava Nebojša Zeković. – Jedna od njih bila je i današnja reprezentativka Sara Krnjić, koju nisam načinio košarkašicom, ali sam odradio onaj surovi deo da joj usadim ljubav prema košarci i naučim je prvim koracima na terenu. Tu je i moja ćerka Tamara, koja je igrala za kadetsku i juniorsku reprezentaciju, a od momaka bih istakao Nikolu Siladžija, Vukašina i Strahinju Petkovića i da ne ređam dalje.

Poput mnogih bivših košarkaša, po završetku igračke karijere u Vojvodini, NAP-u, Slaviji i zrenjaninskom Proleteru, i Nebojša Zeković (55) rešio je da se proba u trenerskim vodama. Za razliku od velike većine, međutim, uspeo je da opstane u njima, suprotstavljajući se brojnim nedaćama, besparici, ali i svim dodatnim izazovima koje je vreme donosilo i danas je već iskusan stručnjak, specijalizovan za rad s mladim naraštajem. Boreći se sa zamkama koje su se javljale i još uvek se pojavljuju, Zeka je (kako ga Novosađani poznaju) naučio kako da preživi i istraje u misiji koju je sam pred sebe postavio.

– Odmah po završetku igračke karijere rešio sam da se oprobam i u trenerskim vodama – prisetio se Zeković. – Sticajem raznih okolnosti, nisam napravio značajniji iskorak kao aktivni košarkaš i nekako je logično bilo da pokušam da igračko iskustvo nadogradim i pretočim u izgradnju vlastitog trenerskog puta. Počeo sam sa muškom ekipom Slavije, ubrzo se obreo u nekadašnjem ženskom prvoligašu Mikronovi, ali sam ubrzo shvatio da rad u ženskoj košarci nije za mene. Bio sam u novosadskom ogranaku Beopetrola, pre nego što sam, februara 2000, oformio KK Danubius 2000, koji će, za neki mesec, proslaviti pune dve decenije postojanja.

Zanimljivo je to što je Zekovićev novi klub u početku imao samo seniorsku ekipu. Evo kako on to objašnjava:

– Krenuli smo iz „beton” lige, odmah ušli u Drugu, a ekspresno zatim i u Prvu srpsku ligu. Uporedo s tim uspesima, počeli smo da stvaramo i mlađe kategorije, ali smo ubrzo prodali mesto u Prvoj srpskoj ligi jer se, samo po sebi, brzo nametnulo saznanje da igranje seniorske košarke predstavlja prevelik trošak. Rešio sam da se

okrenem radu s mladim naraštajem i danas Danubius pod svojim okriljem ima dečake od sedam do 17 godina, pokrivajući opseg od mini-basketa do juniora.

Ovaj trener entuzijasta ima jasnu viziju: – One najtalentovanije usmeravam u seniorsku košarku, u zavisnosti od kvaliteta i mogućnosti kojima raspolažu. Nažalost, dečaci danas veoma rano napuštaju košarku, prepuštajući se izazovima koje moderni život nosi. Imam utisak da mobilni telefoni, internet, kompjuteri, ali i mnoštvo noćnih klubova, diskoteka i raznoraznih drugih izazova odnose pobeđu nad sportom. Košarka je nekada deci bila na drugom mestu prioriteta u životu, a danas je na nekoj osmoj poziciji, gubeći trku sa nekim drugim čarima života. Opet, zbog nedostatka novca, mi, ljudi iz košarke, nemamo mogućnost da im ponudimo perspektivu igranja u seniorskom basketu i rezultat je vidljiv.

Zeković sudbinu svog kluba vidi i kao stanje košarke u Novom Sadu: – Setite se vremena kada su istovremeno funkcionisali seniorski klubovi Vojvodina, Novi Sad, NAP, Slavija, Radnički, pa BFC iz Beočina, a danas još samo Voša kako-tako preživljava – dodaje Zeković. – Jednostavno, sada se pojavi neki entuzijasta, uloži novac i klub koji stvori traje dve-tri godine, pre nego što se taj čovek uveri da je sve to bacanje novca. Posle njega dođe neki drugi, ali se i njegovo delovanje razvija i završava po istom scenariju. Nije davno bilo vreme kada je na utakmicama Druge srpske lige gledalište u sali na Đačkom igralištu bilo krcato, a sada sve to deluje samo kao lepa prošlost.

Pošto mladi ljudi i dalje žele da se bave trenerskim pozivom, naš sagovornik je kompetentan za tu temu: – Današnje škole košarke, a i moj klub se nalazi među njima, muku muče kako da obezbede osnovna, minimalna sredstva za život – jasan je Nebojša. – Od grada dobijamo novac koji ni iz daleka nije dovoljan za osnovne potrebe, kamoli za plaćanje skupih školskih i drugih sala. Zato smo prinuđeni da živimo od članarina koje plaćaju roditelji dece koja kod nas treniraju, pošto ne uspevamo da zaradimo neki dinar čak ni kada neko dete dovedemo do seniorske ekipe. Klubovi u koje odlaze, jednostavno, nemaju obavezu prema školama iz kojih je taj dečak potekao i zato mislim da bi naš sport trebao da se ugleda na fudbal, u kojem postoji trening kompenzacija za mlađe igrače. Elem, u Danubiusu danas radi pet uzrasnih kategorija, a imamo, zajedno sa mnom, još četvoro mladih koji se školuju i trude da steknu prva trenerska znanja. Nije to lako, ali u osnovi svega je velika ljubav prema košarci. Ovaj sport je, kada se osvrnem, bio i ostao moja prva ljubav i zato toliko dugo trajem u njemu, čak i onda kada mi dođe da dignem ruke od svega. Moja porodica i ja živimo od kluba, alternativu zarađivanja novca na drugi način nemamo i zato nastojimo da radom, trudom i ozbiljnošću privlačimo veliki broj mladih da dođu i uzmu u ruke košarkašku loptu. ●

Aleksandar Predojević

Relacija sudija-trener

Kako smo zakoračili u novu sezonu, a u cilju stručnog osposobljavanja košarkaških trenera za praćenje osnovnih pravila ove igre, obratili smo se jednom od naših najcenjenijih delilaca pravde Milivoju Jovčiću da se u magazinu Trener obrati košarkaškim trenerima, sa posebnim akcentom na odnos trener-sudija. Kao i uvek, Jovčić je bio spreman na saradnju. Evo njegove izjave:

– Osnovno polazište košarke kao sporta je iskazano kroz četiri elementa koji najdirektnije utiču na kvalitet ostvarene košarkaške igre. To je jedan lanac sa četiri karike i ukoliko bi samo jedna karika pukla, taj lanac ne bi imao snagu koja se od njega očekuje.

- Košarkaška ravila propisuju kako se igra
- Treneri obučavaju igrače
- Igrači igraju kako su naučeni
- Sudije ostvaruju kontrolu igre – primenjuju pravila

Dakle, već sama definicija ukazuje na važnost odnosno sudija-trener.

Koje su karakteristike trenera: opšte obrazovanje, smisao i sposobnost za podučavanje, profesionalan odnos, poznavanje košarkaške igre, odnos prema rukovodstvu, igračima, takmičenju. Trener treba da bude prisutan, da proceni situaciju, treba da izabere put ka pobedi i da tim putem dođe do kraja - pobeđe.

Trener je vođa koji ne naređuje, već daje impuls – stimulaciju i motivaciju.

U modernoj košarci čitave ekipe stručnjaka pomažu treneru da dobrom procenom ostvari sve moguće preduslove za pobeđu. Ništa se ne prepusta slučaju. Vodi se računa o svim detaljima. Iz svega navedenog, a kada se razmatra odnos trener-sudija, dolazi se do sledećeg:

1. Veliki broj trenera želi da zna ko im sudi.
2. Nemali broj trenera pita rukovodstvo kluba da li su pokušali da im obezbede da „poželjnog sudiju“.
3. Trener analizira svoja pređašnja iskustva s dotičnim sudijom.

U isto vreme, sudija, kad dobije nominaciju, analizira sledeće stvari:

1. Dosadašnja iskustva s tim trenerom.
2. Da li je kao sudija, na terenu ili van njega, imao bilo kakve neprijatnosti ili bliskosti.
3. Koje su omiljene taktičke varijante tog trenera.

Sve svoje intimnosti, druženja, sukobe, netrpeljivosti lične prirode sa trenerom, sudije treba da ostave sasvim po strani. Sve što može da utiče na zdrav razum tokom utakmice.

Ono što se od sudije u savremenoj košarci očekuje jeste da:

- napravi prvi korak u komunikaciji s trenerom prilikom izlaska na teren na ljubazan i odmeren način
- izbegava bilo kakve izjave u medijima

• tokom utakmice, prema igračima i treneru ima kooperativni odnos sa uspostavljenim granicama

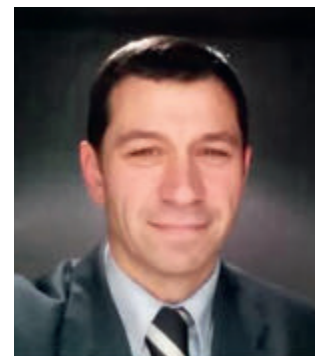
Sudije moraju biti svesne da se događaj ne dešava zbog njih, iako oni imaju vlast na terenu. S tim u vezi, sudija ne sme da zloupotrebljava moć koju mu je organizacija dala na utakmici, već da događaj drži u granicama regularnosti.

Kolektivna svest, za čije je formiranje potrebna raspoloživost obe strane (sudija-trener) jeste od esencijalne važnosti za stabilno odvijanje događaja (utakmice) imajući u vidu da ni trener, niti sudije nisu i ne treba da budu fokus navijača, već sami igrači i njihovi potezi.

Dakle, stav JA, kako kod sudija tako i kod trenera, mora da evoluiru u stav MI, jer zbir njihovih individualnih znanja i iskustava daje mnogo veći volumen košarkaškoj igri i doprinosi stvaranju boljeg pozitivnog imidža za ostatak auditorijuma, koji neprestano prati rad naprednavedenih i daje svoje mišljenje o njima.

Svi izazovi ove dve profesije su isprepletani periodima međusobne saradnje i borbe. Svaka strana ima svoje interese koji su individualno opravdani, jer iza tih interesa stoji organizacija (iza trenera klub, iza sudije liga ili savez).

Na kraju, kada se zavese spuste, svi se vraćamo u svoje živote i shvatamo da je to samo epizoda u kojoj smo imali ulogu (ne glavnu!) i da svako od nas doprinosi na svoj način poboljšanju košarke, sporta i, na kraju, zajednice u kojoj živi. ●

TRENER TREBA DA BUDE PRISUTAN, DA PROCENI SITUACIJU, TREBA DA IZABERE PUT KA POBEDI I DA TIM PUTEM DOĐE DO KRAJA - POBEDE. TRENER JE VOĐA KOJI NE NAREĐUJE, VEĆ DAJE IMPULS - STIMULACIJU I MOTIVACIJU

Nagrađeni najbolji treneri

Svakako kjedna od najboljih tradicionalnih akcija Nnašeg udruženja, jeste nagrađivanje najuspešnijih trenera za proteklu sezonu. Premeštanje tog događaja, kao svečanog dela još jednog vrhunskog događaja - BCB, dalo je ovoim zaslužnim nagradama poseban sjaj. Pored uspeha koje su ostvarili i što je osnov nagrade, ovi uspešni treneri će sezonu pamtiti i p tome sto im je nagradu uručio, recimo Sten Van Gandi, trener najvišeg svetskog ugleda ili možda neko od njihovih uzora iz Srbije.

Kako se u UKTS sve čini da dodela ovih nagrada dobije na specifičnoj težini, raduje i činjenica što je ove godine broj opravdano odsutnih sa ove svečanosti bio neznatan. Svakako da za trenere ovo nije jedini stimulans za nastavak uspešnog rada, ali je svakako lepo kada nagrada stigne od kolega i Udruženja kome pripadaju. Utoliko ovu tradiciju i nagrađivanje najboljih treba na samo sačuvati, već joj i dalje davati na sve većem značaju. Najbolji to, s pravom, zaslužuju.

Naravno, to treba posebno naglasiti, nagrađeni su najuspešniji, to od onih trenera koji su one najmlađe doveli do šampinske titule, do onih koji, i u muškoj i u ženskoj konkurenciji, vode naše seniorske timove i reprezentativne selekcije.

Kada kažemo da prethodnu činjenicu treba posebno naglasiti, onda da to i obrazložimo. Ovi uspešni treneri stvaraju budućnost naše košarke. Njihov, najčešće, fanatičan entuzijazam su način i model kako stići do novih asova i kako sačuvati Srbiju kao zemlju košarke.

Zato koristimo i ovu priliku da podsetimo: bilo bi lepo i logično kada bi i Košarkaški savez Srbije, na kraju svake godine, pored najboljeg igrača i igračice, pružio priliku istim tim novinarima da izaberu i najboljeg trenera, jer bez dobrog trenera nema ni dobrog igrača i igračice.

Konačno, evo i onih koji su osvojili šampionske titule uprethodnoj sezoni i kojima su nagrade UKTS dodeljene na svečanosti u okviru Basketball clinic Belgrade 2019.

MUŠKARCI

TAKMIČENJE	TRENER	KLUB
Pionirski prvak Srbije	Dragiša Andrić	KK Partizan
Kadetski prvak Srbije	Dragoljub Avramović	KK Mega Bemaks
Juniorski prvak Srbije	Slobodan Klipa	KK Crvena Zvezda
Prvak II muške regionalne lige - ISTOK	Boban Petrović	KK Probasket
Prvak II muške regionalne lige - ZAPAD 1	Željko Vasiljević	KK Loznica
Prvak II muške regionalne lige - ZAPAD 2	Igor Krasić	KK Svilajnac
Prvak II muške regionalne lige - CENTAR	Marko Ljubojević	KK Labasket
Prvak II muške regionalne lige - SEVER (J)	Siniša Kalik	KK Stara Pazova
Prvak II muške regionalne lige - SEVER (S)	Aleksandar Komnenić	KK Sloboda NS
Prvak I muške regionalne lige - ISTOK	Damjanović Ljubiša	KK Fair Play
Prvak I muške regionalne lige - ZAPAD	Željko Bugarčić	KK Železničar
Prvak I muške regionalne lige - CENTAR	Goran Vučković	BKK Radnički
Prvak I muške regionalne lige - SEVER	Marko Boljac	KK Sveti Đorđe
Prvak II muške lige Srbije	Žarko Simić	KK Kolubara
Pobednik Kupa Radivoja Korača	Andrea Trinkjeri	KK Partizan
Prvak ABA lige I KLS	Milan Tomić	KK Crvena Zvezda
Prvak Evrope 3x3	Goran Vojkić	Reprezentacija Srbije

ŽENE

TAKMIČENJE	TRENER	KLUB
Pionirski prvak Srbije	Ružica Karić	KKŽ Crvena Zvezda
Juniorski i Kadetski prvak Srbije	Nenad Marković	ŽKK Radivoje Korać
I ženska regionalne lige - SEVER	Milan Vidosavljević	ŽKK Artbasket
I ženska regionalne lige - JUG	Nada Cmiljanović	ŽKK Mileševka
II ženske lige	Nenad Milovanović	ŽKK Radnički
Prvak I ženske lige Srbije i	Dragan Vuković	KKŽ Crvena Zvezda

